

Campanyes que no ajuden

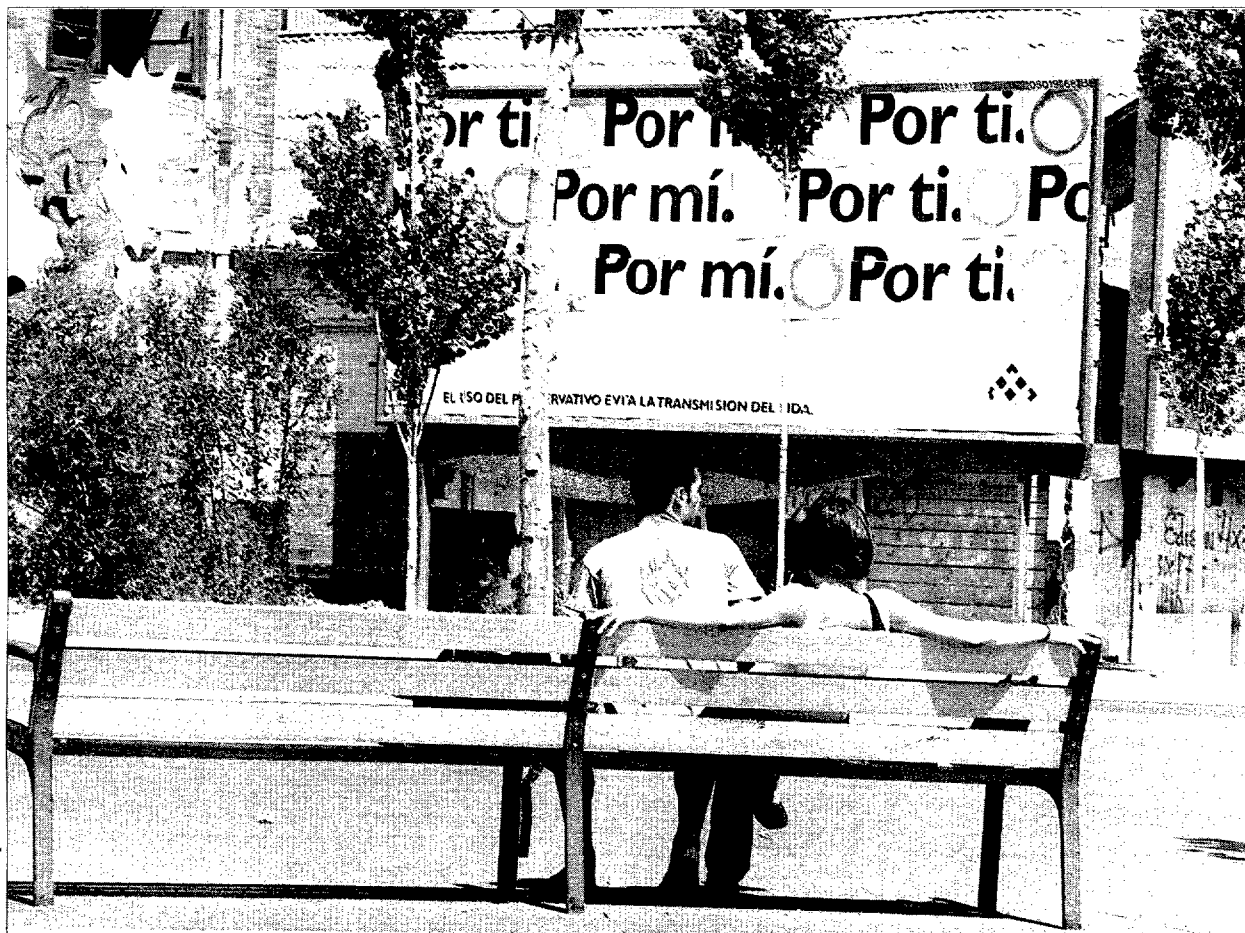

Foto: Josep Masip

El Ministeri de Sanitat convida a l'ús del preservatiu mentre l'Església defensa una proposta de màxims

La prevenció d'una malaltia com la sida mereix que s'emprin tots els mitjans a l'abast. No donar tota la informació possible no sembla la millor manera. La nova campanya de prevenció de la sida llançada des del Ministeri de Sanitat monopolitza en el preservatiu els mitjans de prevenció. No es mencionen ni l'abstinència ni la fidelitat a una parella no contaminada, com tampoc els riscos que implica la pràctica de l'anomenat «sexe segur». La campanya resulta en realitat de mínims, fins i tot en els aspectes més purament informatius. S'estalvia als adolescents la presa de decisions, que ja és realitzada des del Ministeri, com si els joves no estiguessin capacitats per pensar i escollir per ells mateixos.

L'Església, en canvi, sempre ha presentat als joves una proposta de màxims, també en el tema de la sexualitat, i no creu que campanyes d'aquest tipus ajudin gaire al desenvolupament integral de la persona.

Pàg. 2, 3 i 5-6

Quart any de funcionament del Centre de Promoció Juvenil i de la Dona de Reus

El Centre de Promoció Juvenil i de la Dona (CPJD), de la Fundació Josep Pont i Gol, finalitza aquests dies els preparatius per al seu quart any en funcionament. Aquest curs el CPJD, amb seu a l'antic col·legi Enric de Querol de Reus, durà a terme els mateixos deu programes que l'any passat, però posant especial èmfasi en el dedicat als nois i les noies de 16 anys. A més, el CPJD té

dos programes més dedicats a l'altre col·lectiu al qual s'adreça, el de les dones. Un treballa la promoció de la dona mitjançant trobades de reflexió, xerrades, sortides, cursos, i l'altre és el taller de confecció mitjançant el qual es proporciona una formació laboral i una feina remunerada, a banda de l'aspecte humà i cristià.

Pàg. 23

Tortosa honora un any més la Mare de Déu de la Cinta

Fills de la terra tortosina, / cantem a nostra Cinta himnes d'amor. / És la Cinta nostra Reina, / nostra Mare, / nostre Tresor. Així entona l'himne que els tortosins i les tortosines canten en devoció a la seva patrona, la Mare de Déu de la Cinta. A Tortosa ja estan a punt per celebrar la seva Setmana Gran, del 3 al 12

de setembre, i el cardenal Antonio M. Rouco, arquebisbe de Madrid i president de la Conferència Episcopal espanyola, ha rebut l'honor de presidir l'eucaristia del 5 de setembre i de portar l'estendard de la Reial Arxiconfraria de la Cinta.

Pàg. 17

Sumari

Pàg. 7 Solidaritat amb Turquia

Pàg. 9 El mal, experiència diària en la vida de l'home

Pàg. 18 Lleida: santa Teresa de Jesús Jornet tindrà nova parròquia

Pàg. 24 Curs de formació a Arenys de Mar

Pàg. 31 500 anys de la «Pietat» de Buonarroti

Editorial

Per tu, per mi

Una nova campanya del Ministeri de Sanitat, per a la prevenció de la sida, vol incitar els joves a l'ús del preservatiu en les relacions sexuals. Tot i que l'objectiu és ben similar al de campanyes anteriors, el lema d'aquesta campanya aporta alguna novetat. A diferència d'un descarat «Posa-te'l, Posa-l'hi», en aquesta ocasió s'ha optat per un missatge més profund: «Per tu. Per mi».

El nou lema porta intrínsecament uns valors darrere seu, per exemple compartir, pensar en l'altre, actuar de mutu acord... De fet, aquest mateix lema podria aplicar-se a diverses campanyes d'activitats de l'Església, o a accions amb finalitats solidàries i generoses.

La llàstima és que malgrat el lema, la resta de la campanya és ben desafortunada, de manera especial l'anunci que apareix a la televisió on s'implica una mare, que amb tota normalitat, vol assegurar-se que la seva filla ho porti tot a l'hora de sortir de casa. Naturalment aquest «tot» es refereix al preservatiu.

No és normal l'actitud d'aquesta mare, tal com ja va afirmar el bisbe de Mondoñedo-El Ferrol, Mons. José Gea. Les mares es preocupen de forma intensa i sovint amb molts patiments, del que pot passar-li a un fill o una filla quan surten de casa. No és possible que a una mare tant se li'n doni el que facin els seus fills, mentre s'acompleixi el requisit de portar el preservatiu. No és lògic pensar que una mare no es preocupi de quines són les relacions dels seus fills, o del que aquests fan en la seva vida privada, com si l'únic que l'interessés fos evitar

un possible embaràs, o agafar alguna malaltia de transmissió sexual.

Les mares per norma general no acostumen a trivialitzar el tema del sexe quan es refereix als seus fills. A una mare no només la preocupen les «mesures de seguretat» en les relacions sexuals, sinó que li produeix angúnia amb qui van els seus fills, què fan i quins valors i contravalors tenen en les seves relacions interpersonals.

Si realment s'hagués fet sentir la veu autèntica de les mares, probablement la campanya hauria anat per uns altres camins, i s'hauria organitzat un projecte publicitari molt més integral, on no tan sols es parlés dels preservatius, sinó també de molts altres temes que són cabdals per a la formació i educació dels joves.

Hi ha moltes paraules que no apareixen a la campanya: amor, donació, estimació, comprensió, esforç, sacrifici, coneixement mutu, creixement afectiu... ¿O és que l'únic important és el sexe? Si no eduquem en aquests valors, després ens queixarem que els nostres joves són materialistes o que fracassen sovint quan han d'afrontar un compromís seriós de vida en parella, amb tot el que això comporta.

Els cristians ho hem de tenir ben clar, no es tracta de criticar per criticar, en aquest cas les campanyes del govern, es tracta de demanar més seriositat en aquests temes i evitar la banalització de les qüestions que afecten les relacions sexuals. La majoria de les mares, fins i tot encara que no siguin cristianes practicants, també ho tenen clar, malgrat l'anunci de la televisió.

Sumari

7

Solidaritat amb Turquia

9

El mal, experiència diària en la vida de l'home

18

Lleida: santa Teresa Jornet tindrà nova parròquia

24

Curs de formació a Arenys de Mar

31

500 anys de la «Pietat» de Buonarroti

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Glòria Carrizosa (coordinació), Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Miriam Díez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Manuela Vázquez, MADRID; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronati Guillem Soler, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Gerard Redó, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggari, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iberonet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

La sida mereix més que «mitges veritats»

Cada dia hi ha una consciència més gran del mal que una malaltia com la sida provoca en la societat. És una malaltia que ens sobrepassa i que des que va aparèixer fa ballar el cap a científics i investigadors que intenten posar-hi remei. L'antídot encara no s'ha descobert i, mentrestant, la medicina més adient continua sent evitar-ne el contagi. Per evitar-lo, això no obstant,

sembla que només hi ha una solució, l'ús del preservatiu. Aquesta, almenys, és la idea que torna a transmetre un any més el Ministeri de Sanitat en la campanya per prevenir la sida. L'abstinència i la fidelitat tornen a ser els grans oblidats, tot i que la mateixa Organització Mundial de la Salut els posi al capdavant dels mètodes de prevenció del contagi del virus.

Enguany, el Ministeri de Sanitat ha invertit oficialment 450 milions en la nova campanya de prevenció de la sida. Són molts milions per a una campanya que s'intueix incompleta i inversemblant en gran part dels seus plantejaments. L'ús del preservatiu com a únic sistema de prevenció donat a conèixer no deixa de ser una realitat a mitges. Hi ha altres mètodes com l'abstinència o la fidelitat a una parella no contaminada, que, malgrat que no estan tant de moda, són més eficaços. Obviar-los és ja en si mateix una imprudència, a més de mostrar ben poca confiança en els joves, públic al qual fonamentalment es dirigeix la campanya.

El preservatiu és una possibilitat, és innegable, però no l'única, ni la millor, i això no s'esmenta ni per damunt. Hi haurà qui al·legarà que trenta segons d'anunci, o un rètol, no donen més de si, però aquest ja és un problema de qui ha triat el vessant més publicitari dels mitjans de comunicació de masses per llançar una campanya que no compta per a res amb el Ministeri d'Educació.

Riscos del preservatiu

També en l'ordre dels oblidats troben a faltar, tot i que només sigui una breu al·lusió, els riscos que el preservatiu comporta, més encara si l'utilitzen els adolescents. Estudis autoritzats asseguren que durant el primer any d'utilitzar-lo, es produeix prop d'un 15% d'embarassos. Si l'usen adolescents, el percentatge pot as-

El Ministeri de Sanitat ha invertit 450 milions en la nova campanya.

cendir a un 20-24%. El percentatge d'embarassos significa que s'ha transmès fluid seminal durant els dies fèrtils, que més o menys acostumen a ser set al mes. Això vol dir que en el cas del virus de la sida també es podria transmetre durant els dies infecunds, cosa que fa que els riscos de transmissió es multipliquin per tres amb relació a l'embaràs. Si a això afegim que el virus de la sida és 450 cops més petit que l'espermatozoide, el risc de transmissió augmenta fins a arribar a xifres que els joves mereixerien conèixer.

«L'ús del preservatiu evita la transmissió de la sida.» Aquest segell del

Ministeri en tots els anuncis també exigiria com a mínim un arranjament respecte del verb *evitar*. Emprant el llenguatge amb propietat i precisió, una cosa que es pot exigir al Ministeri de Sanitat, més que *evitar*, seria correcte emprar els verbs *limitar* o *reduir* els riscos. El canvi en l'apreciació és substancial perquè el verb *evitar* implica el 100% dels casos i això no és pas cert.

El dret a la informació, i al fet que sigui rigorosa i veraç, està previst a la Constitució espanyola, és un dret del ciutadà, i sembla que en aquesta campanya no es té gaire en compte.

La família a escena

Per primera vegada en una campanya d'aquesta mena, apareix la família, o almenys el diàleg entre mare i filla, tot i que no resulti gaire versemblant. La intenció és bona, especialment per a un país que sembla fugir del tema de la sexualitat en el nucli familiar, però la posada en escena torna a presentar deficiències. El delegat de la Pastoral de la Família de Tarragona, Mn. Moreno, afirma que es passa de l'ideal del diàleg entre mare i filla al nivell de la pràctica, convidant directament a l'ús del preservatiu, sense haver passat abans per la reflexió i sense haver ofert tota la informació possible.

Literalment, en un dels anuncis, potser el més significatiu, una mare pregunta a la seva filla, a qui espera a la porta un noi

en una moto: «Ho portes tot?» La filla assenteix i convida la mare a la tranquil·litat. La directora de la Fundació Pro Vida de Catalunya i mare de família, Montserrat Rollán, no creu que gaires mares puguin actuar com ho fa la de l'anunci. Per a Rollán, la mare que surt per televisió «incita la filla al sexe, com si aquesta fos un objecte que es lliura al primer que passa». Precisament a l'anunci la mare ni tan sols sap el nom del noi, sinó que hi fa referència anomenant-lo «aquell noi de la moto».

Campanya consumista

«Per tu, per mi... utilitzo el preservatiu.» D'aquesta manera s'estalvia que el jove prengui qualsevol decisió, s'estalvi en tots els passos anteriors i se li presenta una única solució, l'ús del preservatiu. Moreno no troba gaires diferències entre aquesta campanya i un anunci de Coca-Cola. «Són campanyes adreçades a la societat de consum, es convida directament a fer servir el preservatiu i a practicar un sexe ràpid, sense que sigui intel·ligent ni responsable, i sense viure una vida d'amor entre la parella», es lamenta Moreno.

Rollán, que des de Pro Vida també treballa en l'àmbit de l'educació sexual, creu a més que la campanya no afavoreix gens el desenvolupament personal de l'adolescent. La directora de Pro Vida afirma que «es convida el jove al sexe i que, per tant, és normal que es creï una angouxa d'expectació, que es trobi en l'obligació de mantenir relacions sexuals, perquè si no ho fa es veu com una persona rara. D'una manera o altra, la relació sexual perd aquest valor íntim i afectiu que podria tenir, i això venint d'una mare, no és fàcil d'entendre.

Per a Françoise Soler, fundadora de l'Associació Coordinadora per a la Divulgació de la Planificació Familiar Natural, i que diàriament treballa amb adolescents, és probable que aquesta campanya provoqui un augment de l'ús del preservatiu, de les demandes de la píndola del dia següent i de les relacions entre joves sense fer servir el preservatiu, amb el perill que tot això comporta. Soler, això no obstant, no se sorprèn per la campanya i el seu resultat el considera una conseqüència de deixar un tema tan important com la prevenció de la sida únicament en mans del Ministeri de Sanitat.

Tanzània, una campanya positiva

Tanzània és un dels països amb un índex més gran d'infectats pel virus de la sida. La seva situació de subdesenvolupament fa que el virus es propagui més fàcilment, i per això les campanyes de prevenció resulten imprescindibles.

L'associació La Flota de l'Esperança-Prevenció Sida, que rep el suport de moltes i diverses institucions, duu a terme al país africà una campanya de la qual molt bé podria prendre exemple el Ministeri de Sanitat espanyol. La idea parteix del professor de Psicologia de la Universitat de Dar es Salaam Bernat Joinet. L'associació presenta de forma senzilla i amena els diferents mitjans de prevenció, sense oblidar-se'n cap, com li passa al nostre Ministeri, i a partir d'allí, que cadascú triï. Un dels tríptics que es reparteixen s'expressa en aquests termes: «La sida és comparable a una inundació. El nivell de l'aigua puja i el nombre de víctimes és cada cop més i més gran. Hi ha qui es desanima: "No hi ha manera de fugir d'aquest perill!" Però s'equivoquen, perquè es poden salvar pujant a una barca. En realitat, n'hi ha tres: l'abstinència, el preservatiu, la fidelitat. I cadascú (segons la seva cultura, la situació familiar, la religió, l'edat, l'ètica, etc.) ha de triar en quina de les tres pujarà.»

LOURDES

VIATGE EN AUTOCAR, del 2 al 4 d'octubre.
Sortida des de BARCELONA,
TARRAGONA, REUS, VALLS, VIC...
conegui els llocs de la Verge
en un viatge acompanyat,

Viatges ©Alemany

• Pau Claris, 151 - Tel. 932 723 670
• Major, 10 - Tel. 938 833 330 - Vic
Truqui i l'informarem

Pelegrinatges i viatges

AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

RIFA 1999

CAMPANYA ANUAL d'aportacions populars

Us fem constar en nom de
Catalunya Cristiana, tot el
nostre agraïment pel vostre
ajut en la campanya
d'enguany, la qual ha estat un
altre cop tot un èxit.

El 1r premi d'enguany ha
correspost a:

Parròquia de l'Assumpció de
Gandesa
comarca de la Terra Alta
(bisbat de Tortosa)

Enhorabona, amics!

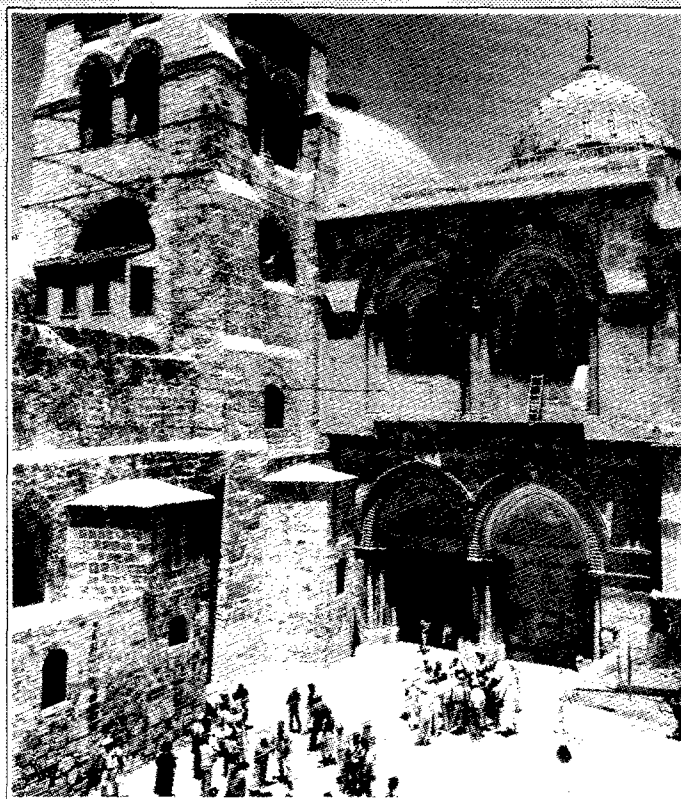
PELEGRINS DE LA PARAULA AL PAÍS DE JESÚS

Del 17 al 24 d'octubre

TERRA SANTA

Una bona manera de preparar-se per al
Jubileu de l'Any 2000

Altres dates:

Del 7 al 14 de novembre

Del 28 de desembre al 4 de gener del 2000

DEMANEU INFORMACIÓ

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Pl. Urquinaona, 11, 3r 3a A - 08010 Barcelona Telèfon 933 013 718 - Fax 933 023 264

Una campanya que no dignifica la condició humana

La proposta de l'Església catòlica per a l'ésser humà sempre ha estat de màxims. No s'ha conformat a adquirir uns quants valors més o menys humans o solidaris, sinó que proposa com a meta per a l'home arribar al grau de persona. Ningú no ha dit que el camí sigui fàcil, però no és impossible. Campanyes com la del Ministeri de Sanitat, no obstant això, no afavoreixen aquests objectius i allunyen l'home

d'aquesta dignitat que, al nostre temps, sembla que brilli per la seva absència. La nova campanya de prevenció de la sida no només amaga informació, sinó que és una greu incitació al sexe entre els adolescents. Està, doncs, en joc alguna cosa més que el contagi d'una malaltia tan destructiva com la sida, està en joc la dignitat de la persona humana i la seva felicitat.

que «per aconseguir el ple desenvolupament com a persones, i no tan sols per evitar un cert risc, la proposta de màxims —que implica el respecte a l'altre, l'autocontrol, prendre's el sexe seriosament, practicar la castedat— és el millor camí».

A molts tot això els farà la guitza, però no és cap novetat, és el que l'Església sempre ha cregut i ha manifestat en relació amb aquests temes.

La nova campanya de prevenció de la sida elaborada des del Ministeri de Sanitat ja és al carrer, però el plat fort, en forma d'espots de cinema i televisió, encara ha d'arribar. Alguns dels màxims responsables de l'Església espanyola, com és el cas del bisbe de Mondoñedo-El Ferrol, Mons. Gea, ja han reaccionat amb una forta crítica. La posició de l'Església respecte d'aquests temes sempre ha estat la mateixa i al llarg de les campanyes anteriors s'ha mostrat rotunda en les seves apreciacions.

De nou, l'única solució proposada des del Ministeri de Sanitat per evitar el contagi de la sida és l'ús del preservatiu, emmarcat en l'anomenada pràctica del «sexe segur». L'Església espanyola sempre ha criticat la manca d'altres formes de prevenció que ni tan sols s'insinuen. Al seu dia, el president de la Conferència Episcopal espanyola titllava la campanya anterior d'«unilateral i incompleta, i per tant, lesiva dels drets i interessos legítims dels ciutadans». L'abstinència i la fidelitat a una parella no contaminada no es donen a conèixer com els mètodes que realment eviten de soca-rel el contagi de la malaltia. Tampoc s'esmenta en cap moment de l'actual campanya els riscos que implica l'ús del preservatiu, que no són pocs, i que, segons els cardenals, també seria bo que fossin coneguts pels joves. Posats a donar informació i a sensibilitzar, la Conferència Episcopal espanyola sempre ha cregut que caldria ensenyar totes les cartes i no només algunes, com passa amb aquesta campanya.

Banalització de l'ètica sexual

A la manca d'informació, cosa objectivament demostrable, s'afegeix el que per als màxims responsables de l'Església a l'Estat espanyol és encara més greu: «La banalització i el buidament religiós i humà de l'ètica sexual», que de nou aquesta campanya porta implícits. Els joves són presentats com a individus amb l'única finalitat, sembla, de l'acte sexual. El mes de gener l'arquebisbe de Madrid acusava la campanya anterior, molt similar a l'actual, d'induir «a judicis de valors i comportaments en els infants i els joves que comprometen directament i explícitament els aspectes més íntims de la personalitat, amb el

supòsit dèbil i enganyós que només amb la pràctica de l'anomenat «sexe segur», per l'ús del preservatiu, poden evitar el contagi de la sida». De fet, Rouco considera que d'aquesta manera s'està creant el millor caldo de cultiu —amb una joventut de sexualitat precoç, generalitzada i amoral— per a una propagació més gran de la malaltia. El remei sembla que resulta, doncs, pitjor que la malaltia, com diu el refrany.

La banalització de la sexualitat és considerada a més com una epidèmia espiritual que no fa cap bé a la persona, que queda sotmesa a les seves passions i que, per tant, viu la sexualitat com una pura activitat de l'instint. L'arquebisbe de Barcelona ha insistit en diverses ocasions que

aquestes propostes de mínims no porten enlloc. Sembla que no es confia en la joventut, que se la infravalora i se li ofereix una solució que no deixa de ser parcial i incompleta. Mons. Carles creu

Foto: Samuel Gutiérrez

Mons. Carles i Mons. Rouco en Santiago.

Sexualitat cristiana

Tampoc no són pocs els que aprofiten manifestacions com les fetes pels bisbes espanyols per titllar l'Església de retrògrada, d'allunyada de la realitat social i de perseguidora de la sexualitat. El sexe, diuen, és un tabú per a l'Església, i tot, perquè són uns reprimits. Són les conseqüències que pateixen els catòlics per tenir conviccions ben definides, no gaire d'acord amb el que dicta la «modernitat», i d'expressar-les públicament quan cal.

Com a prova que la sexualitat no és un problema per a l'Església, el mateix papa Joan Pau II n'ha parlat en aquests termes: «Al llarg de la història, el pensament cristià va desenvolupar una visió harmònica i positiva de l'ésser humà, i va reconèixer el paper significatiu i precís que la masculinitat i la feminitat desenvolupen en la vida de l'home. La sexualitat pertany al disseny del Creador, i l'Església no pot deixar de sentir-hi gran estimació. Alhora tampoc no pot deixar de demanar a cadascú que la respecti en la seva naturalesa profunda.» El respecte d'aquesta naturalesa profunda implica irreversiblement no viure la sexualitat com una pura activitat instintiva, sinó que «constitueix un llenguatge al servei de l'amor».

Fragment de la carta pastoral de Mons. Gea, bisbe de Mondoñedo-El Ferrol, com a resposta a la campanya de la sida

D'entrada em ve al cap un exemple sobre el contagi de la sida. Hi ha un dipòsit d'aigua emmetzinada que molts estan obstinats a beure. Quan el grup s'adona dels estralls que està fent, decideixen administrar-hi un antídoto. No aniria més bé netejar el dipòsit o beure'n d'un altre? Davant dels estralls de la sida, ¿la nostra societat no està obstinada a donar antídots en lloc de netejar el dipòsit purificant l'aigua que estan bevent?

El verí es troba en la manca de valors en què es mou la nostra societat. A banda de prescindir dels religiosos en la vida social, ¿es viuen valors com la castedat, el respecte a l'altre, la no-instrumentalització de l'altre, la dignitat del treball, l'atenció als pobres, la col·laboració en el bé comú...? És cert que hi ha ONG, però, no sorgeixen com una reacció a les mancances de la nostra societat?

Si el que molts intenten és treure suc de la vida i, en el cas concret de la sexualitat, el que s'intenta és el pur gaudi del plaer sexual sense que ho mani l'amor, a l'hora de muntar una campanya de prevenció contra la sida, no caldria insistir en

aspectes educatius? I si tenim en compte que la natura no perdona mai, com és possible que en una campanya d'aquesta envergadura ni tan sols es faci al·lusió a la castedat?

En la solució d'aquest problema haurien d'entrar en joc tots els estaments socials. Es demana la col·laboració dels pares, però, quina col·laboració? Perquè, si del que es tracta és que els pares entrin en joc, Déu n'hi do quin paper els han assignat amb la mare que ens han tret per televisió. La seva actitud recordant a la seva filla que no es deixi el preservatiu és en veritat deplorable. L'absoluta majoria de les mares seria incapaç de reaccionar d'aquesta manera.

És lògic que moltes mares acceptin el preservatiu per evitar el contagi o perquè la seva filla no es quedi embarassada, però l'actitud dels pares amb els fills no és la complaent de la mare que apareix per televisió.

Del que també hem de ser conscients és que fa pocs anys eren inimaginables unes actituds morals com aquesta a què fem al·lusió. Cal lamentar la degradació moral a què hem arribat, per molt que molts la qualifiquin de progressista.

«La campanya de prevenció de la sida és científicament enganyosa»

■ Josep Maria Simón Castellví, president executiu de l'associació Metges Cristians de Catalunya

Presideix l'única associació mèdica d'orientació cristiana a Catalunya, però això no l'incomoda, ans al contrari. De fet, és conscient que moltes vegades són carn de canó, preses fàcils d'una societat que ha optat per l'abandonament progressiu dels valors cristians. L'associació que presideix reuneix moltes espiritua-

litats i compta amb gent molt diversa. Es troba adherida a més a la Federació Europea de Metges Catòlics. Tenen limitacions, però un objectiu ben clar: promoure el coneixement, especialment en l'àmbit educatiu, de temes mèdics que tinguin transcendència per als cristians.

un important nombre de cristians, el preservatiu també és el millor mètode per evitar embarassos no desitjats, què en pensa, vostè?

—Primer cal dir que, nosaltres, des de l'associació, creiem que la doctrina de l'Església és la més antropològicament correcta. Tenir tots els fills que es puguin mantenir i educar, i si no es pot, emprar mitjans naturals per evitar-ho. Però els mètodes naturals no s'ensenyen, i per això és normal que no es facin servir massa. Nosaltres creiem que aquesta és una demanda no coberta. Els mètodes artificials, a més dels efectes secundaris i d'altres problemes, només obliguen a la dona a ser heroica. Els naturals, en canvi, obliguen tots dos a ser heroics.

—Per què no s'ensenyen, llavors, aquests mètodes naturals?

—Perquè hi ha molta pressió econòmica contra els mètodes gratuïts i naturals, especialment des d'empreses especialitzades en tècniques anticonceptives o abortives. Aquests interessos arriben fins i tot a molts ginecòlegs cristians, que acaben per recomanar també alguns anti-conceptius. I és curiós perquè a Alemanya, per exemple, molta gent no fa servir la píndola per ecologia pura, i així s'eviten efectes secundaris i d'altres problemes. De fet, tampoc és tan problemàtic abstenir-se uns dies al mes, ja ho fem per altres coses.

—Qui hauria d'encarregar-se de difondre i promoure aquests mètodes naturals?

—El sistema educatiu hauria de permetre que tothom conegués totes les possibilitats, i això actualment és una obligació de l'Estat. Si no ho fan ells, potser subsidiàriament ho hauria de fer l'Església.

—Finalment, no voldríem desaprofitar l'oportunitat, tot i que es deslliga una mica del tema, de preguntar-li sobre l'avortament i en concret sobre la recent aprovació per part del Parlament de l'ús farmacèutic de la famosa píndola RU-486?

—Aquest tema està ben clar a l'associació i no té discussió possible. La píndola abortiva o qualsevol medicament amb aquest fi violenta quatre drets humans: el dret a la vida, el dret a la salut, el dret a la igualtat entre sexes, perquè la càrrega cau sobre la dona, i l'home no té cap càrrega; i el dret a l'educació, perquè no s'han ofert abans els mètodes naturals, i tothom té dret a conèixer-los i no haver de recórrer únicament a la píndola.

—Com valora la campanya realitzada des del Ministeri de Sanitat inclosa en el Pla de prevenció de la sida?

—Una campanya pública com aquesta és impresentable. A més, es dirigeix a tot el públic, i especialment als joves, amb la gravetat que això comporta, perquè per a molts d'ells aquesta serà l'única informació que rebin.

Com a metge he de dir també que aquesta campanya és científicament enganyosa. Els preservatius es poden trencar. Fallen en un 15-17%, i d'aquí l'ús que tant es recomana de la píndola del dia següent. I tot això sense tenir en compte que no eviten altres tipus de malalties, com pot ser l'hepatitis o altres tipus de malalties de transmissió sexual. I s'afegeix un altre perill que gairebé ningú no té en compte, però que té greus conseqüències: campanyes com aquesta poden donar una falsa seguretat que provoca l'augment del nombre de contactes, i en conseqüència l'augment de possibilitats de contagi de la sida o altres malalties.

L'abstinència i la fidelitat a una parella no contagiada continuen sent els millors mètodes per evitar el contagi. Cada cop són més els centres de control de malalties que ho recomanen. El mateix Clinton, tot i no ser la persona més indicada per dictar normes de moral sexual, ha recomanat recentment, entre d'altres consells, el retard del primer contacte sexual, a més de la fidelitat a una parella no contagiada. Precisament els més joves són els que tenen més facilitat per abstenir-se, i paradòmicament, és a ells a qui van dirigides campanyes com la del Ministeri de Sanitat. És incoherent. En lloc de baixar la temperatura sensual de l'escola, la família o els mitjans de comunicació, es convida a l'anomenat «sexe segur» mitjançant l'ús del preservatiu.

—El que no es pot negar és que el preservatiu redueix el risc de contagi en cas de malaltia.

—Sí, però cal matisar-ho, perquè disminueix el risc en un acte. No obstant, com ja he dit, l'ús del preservatiu pot donar-te un falsa seguretat, augmentar els actes i per tant augmentar els riscos.

—Des d'un punt de vista ètic, com a cristià, millora la valoració de la campanya?

—De fet empitjora, i molt. Amb campanyes com aquesta es considera l'ésser humà com un animal que no es pot aguantar. No es valora que la sexualitat vagi unida a l'estimació i que no sigui pura genitalitat. Són campanyes consumistes, fan que més gent tingui relacions, com el «viu al màxim», que diu algun eslògan. Es banalitza tant el sexe. Personalment crec que una relació forta, com la sexual, sense conèixer res de l'altre, és absurd antropològicament i campanyes com les que es difonen des del Ministeri de Sanitat conviden a aquest tipus de relacions. Antropològicament ja

no s'entén, però tenim l'instint que tapa els ulls.

—I com a pare que és vostè de tres fills, com ha reaccionat?

—Ja no m'espanta res, però crec que els pares també hauríem de tenir el dret de poder educar els fills segons les nostres conviccions. Es maleduca en temes molt íntims que molts cristians creiem que s'han de descobrir en intimitat. Tenir relacions amb molta gent pot fins i tot provocar problemes psicològics i alguns trastorns. Costarà molt més mantenir després un matrimoni estable. Un amb un, i per sempre, és molt més beneficiós i té més avantatges psicològics que desavantatges.

—Per a molts, i entre ells s'inclou

Josep Maria Simón Castellví.

Foto: Óscar Monzonis

Reportatge: Samuel Gutiérrez

Turquia

església en el món

Solidaritat amb Turquia

■ Les diferents confessions cristianes s'uneixen en projectes comuns d'assistència a les víctimes

ISTANBUL.— «De sobte, les divisions —de vegades veritablement incomprensibles— han desaparegut: hi ha hagut signes de fraternitat entre els caps cristians i una entesa immediata.» D'aquesta forma descrivia el pare Lorenzo Piretto, delegat del Vicariat Apostòlic d'Istanbul, la cooperació conjunta per ajudar les víctimes del terratrèmol a Turquia.

Després del terrible terratrèmol que va assolir el nord-oest de Turquia el dimarts 17 d'agost s'han disparat les mostres d'ajut per part de tota la comunitat internacional. Els grecs, enemics tradicionals dels turcs, van acudir en massa a donar sang. Davant del desastre es fan petites les històriques diferències territorials. Tot i que no tot hom ho entén així. Milers de turcs van criticar l'actitud del ministre de Sanitat, Osman Durmus, que va menysprear l'ajuda estrangera i va denegar l'ús de sang grega.

Un metge voluntari a Adapazari es lamenta: «Hi ha molta desorganització per part oficial.» A això s'afegeixen les pluges, les epidèmies i la por de més d'un milió de persones de tornar casa seva per la fragilitat de les construccions. El balanç de víctimes és imprecís: 40.000 entre morts i desapareguts, milers de ferits i més de

tres-cents cinquanta mil persones sense sostre.

Davant d'aquest panorama la mobilització de Càritas no es va fer esperar. La xarxa internacional de Càritas, present a 154 països d'arreu del món, va fer arribar a les víctimes prop d'un milió de dòlars a través de Càritas de Turquia. El mateix dia del desastre, Càritas italiana va enviar 30 milions de dòlars per cobrir les necessitats més urgents. Càritas espanyola ha recaptat més de 40 milions de pessetes entre la població.

L'ajuda de Càritas també es va concretar sobre el terreny, especialment a Kocaeli, Adapazari i Yalova, totes pròximes a Izmit, on s'han repartit racions de menjar fred, articles per a la salut personal (sabó, xampú, bolquers per a nadons). Les autoritats locals sol·liciten tendes de campa-

Equips de rescat busquen supervivents entre les runes d'un edifici.

nya, bosses de plàstic per als cadàvers, latrines mòbils, construcció de sanitaris i distribució d'aigua corrent.

Càritas Internacional pensa també en els programes de cooperació en les obres de reconstrucció. Els organismes d'ajuda de les Esglésies d'Espanya, Alemanya, França, Suïssa, el Canadà, Luxemburg i Itàlia ja s'han mobilitzat. En un país on la religió catòlica és minoritària està destacant el treball de l'Església catòlica turca. «La Càritas s'ha mogut aviat i bé», diu el director de Càritas Turquia, el caputxí Adriano Franchini. «Hem organitzat grups que, des del primer dia, han controlat personalment el territori.»

«No hem volgut cedir l'organització i distribució de les ajudes a organitzacions turques, sinó que anem directament als llocs afectats i treballem en primera persona. Hem constituït una "unitat de crisi" que distribueix diàriament dos mil àpats calents, pa, aigua, llet i suc de fruita, material higiènic i sanitari, a milers de damnificats.»

Enmig de la desolació es donen gestos per a l'esperança. Els cristians treballen

junts per ajudar les víctimes. El pare Lorenzo Piretto, frare dominic delegat del Vicariat Apostòlic d'Istanbul, va explicar a l'agència Fides que «les Esglésies cristianes han començat projectes comuns d'assistència: els líders catòlics, ortodoxos i protestants del ritu llatí, grec, armeni i sirí s'han trobat per promoure gestos comuns de solidaritat». Les diferents comunitats cristianes de Turquia es troben en moments de pregària conjunta. «Aquest dolorós esdeveniment s'ha convertit en una oportunitat per realitzar una cooperació ecumènica concreta.»

El Papa es va solidaritzar amb el poble turc des de Castelgandolfo: «Prego perquè el Senyor vulgui alleugerir el patiment dels que han sofert greus pèrdues i s'han quedat sense casa. L'acció d'ajuda promoguda i coordinada per les autoritats, la solidaritat concreta dels voluntaris arribats de Turquia i de molts altres països serveixin de consol i ajuda per a tantes persones que en aquesta estimada nació estan vivint hores de gran dolor.»

Rogeli Vázquez Franzi

TAILÀNDIA

Viure la fe, el repte dels joves a Àsia

BANGKOK.— Àsia és el continent més poblat. Les dues terceres parts de la població mundial viuen en aquest lloc del planeta. Amb països com la Xina, que és el país més poblat del globus amb 1.230 milions de persones, i l'Índia, que ha arribat als 1.000 milions d'habitants, Àsia acumula uns 4.000 milions de persones. I es calcula que la meitat són joves. Un potencial humà impressionant.

Àsia és també el continent on la religió catòlica té més dificultats per sortir endavant. El paper dels joves asiàtics en l'evangelització d'una zona que viu situacions socials i polítiques complicades va ser el tema principal de les Jornades dels Joves d'Àsia. Aquesta trobada celebrada a mitjans d'agost a la ciutat tailandesa de Hua Hin, a 240 quilòmetres al sud-oest de Bangkok, va ser organitzada per la Federació de les Conferències Episcopals d'Àsia i va comptar amb la presència de 700 joves procedents de vint països asiàtics, inclosa la Xina.

Viure la fe en el marc d'una societat consumista no resulta fàcil a Occident on ser cristià és una opció acceptada i no discriminatòria. Viure la fe en el continent menys cristià s'ha convertit en tot un rep-

te, especialment per als més joves. Malgrat això, l'optimisme i els signes d'esperança amaren el missatge final de les Jornades de Joves asiàtics: «Malgrat els signes i els efectes del pecat personal i estructural, com la pobresa, la falta de cultura, el consum de drogues, l'atur, la ruptura dels valors familiars i el consumisme, nosaltres som conscients que, com a joves, vivim una recerca constant del sentit de la vida, de les relacions humanes. Volem ser capaços de rebre el testimoni de les mans dels nostres predecessors.»

Els joves van demanar l'ajut de l'Església per portar a terme el seu propòsit. «Ens adrecem als responsables religiosos perquè ens ajudin en el nostre compromís: a viure en comunió i solidaritat amb els pobres; a afrontar amb valor tots els aspectes que destrueixen la vida i a portar l'abundància que Jesús ens ofereix; a ser oberts i sensibles amb respecte als altres pobles, a les altres cultures i religions, i a col·laborar de prop amb ells pel bé de la humanitat; a participar activament i concretament a través de l'apostolat juvenil amb l'Església, d'acord amb la nostra missió com a Església a Àsia.» Tot un missatge d'esperança. (R.V.)

Mª Carmen Carreiras

ANTIGUITATS

Afilada al Gremi
d'Antiquaris de Catalunya

Compro: mobles, tota classe de pintures, talles, porcellanes, joguines, nines, mantons de Manila, joies, rellotges de tot tipus, plata, llibres, mapes, etc.

Pago al comptat. Discreció i confidencialitat.
Pregunti sense cap tipus de compromís.

C/ de la Palla, 5 - 08002 Barcelona Tel./fax 933 189 426 - Tel. mòbil: 609 380 039

Colòmbia

L'Església colombiana exigeix la pau

■ Mons. José de Jesús Quintero, bisbe de Tibú, ha estat segrestat per segona vegada en els darrers dos anys

BOGOTÀ.— La situació interna de Colòmbia empitjora. L'Església catòlica colombiana ha patit també en carn pròpia alguns dels cops que donen tant els components de la guerrilla com els paramilitars. El dia de l'Assumpció, 15 d'agost, un grup d'individus

armats que es van identificar com a integrants de la Coordinadora Guerrillera Simón Bolívar, una aliança només teòrica entre les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC) i l'ELN, van segrestar el bisbe de Tibú, Mons. José de Jesús Quintero.

El segrest es va produir quan Mons. Quintero tornava a Tibú amb la companyia d'un sacerdot procedent del municipi d'El Tarra on havien participat a les festes patronals de l'Assumpció de la Mare de Déu. És la segona vegada que Mons. Quintero és víctima d'un segrest per part de grups rebels. Fa dos anys el va retenir la columna Armando Cagua Guerrero de l'ELN que el va deixar lliure 16 dies després.

Aquest cop en canvi regna la confusió. L'Exèrcit d'Alliberament Nacional (ELN), al qual s'havia atribuït l'acte, ha negat la seva participació en el segrest del bisbe colombià. Un petit grup integrat per dissidents del desarticulat Exèrcit Popular d'Alliberament (EPL) s'ha responsabilitzat de l'acció i ha assegurat que el relat rep un tracte humanitari i que el seu estat de salut és normal.

La regió de Tibú i de Catatumbo viu un deteriorament gradual amb casos cada cop més nombrosos de violació dels drets humans. En els últims tres mesos han estat assassinades almenys cent persones en l'àrea, a més de la trentena de camperols executats fa pocs dies, i un miler han abandonat les seves terres per por de ser víctimes del foc creuat entre guerrillers i paramilitars.

El president de la Conferència Episcopal colombiana, Mons. Alberto Giraldo, ha exigit l'alliberament immediat del bisbe de Tibú i va oferir «la seva disponibi-

Un nen busca el seu pare entre els guerrillers colombians a Flor del Monte (Colòmbia).

litat per apropar-se a les persones o grups que cerquen un diàleg o un apropament amb l'ànim de conèixer els seus plantejaments i trobar una sortida, pacífica i dintre de la llei, a la situació que s'ha plantejat».

El Papa va reclamar també l'alliberament de Mons. Quintero i de les desenes de persones segrestades per la guerrilla. «A mans dels segrestadors hi ha encara desenes de persones innocents.» Joan Pau II va demanar a les parts involucrades en aquest conflicte que «respectin el dret sagrat de la vida humana, que continuïn el procés de pau i assegurin l'aplicació del dret humanitari».

L'Església de Colòmbia va patir fa poques setmanes un altre capítol violent quan 160 persones van ser segrestades per membres de l'ELN durant la celebració d'una missa a una església de Cali. L'excomunió dels guerrillers per part del bisbe de Cali, Mons. Isaías Duarte, va provocar que aquest grup fes públic un comunicat on qualificava «d'errada operativa» l'acció perquè es va cometre «abans que els oficis religiosos a l'església s'acabessin», i on s'assegura que «no era la nostra intenció ofendre la religiositat i espiritualitat de la gent, sinó retenir un grup de persones que pertanyen a l'oligarquia calenya». Mons. Duarte afirma que per reparar aquesta «errada» la guerrilla ha d'alliberar els 45 ostatges que encara reté.

Rogeli Vázquez Franzi

IUGOSLÀVIA

Destruïen esglésies i monestirs ortodoxos a Kosovo

BELGRAD.— L'Església ortodoxa sèrbia ha denunciat que més de 40 monestirs i esglésies ortodoxes de Kosovo han estat destruïts pels albanesos des que les forces de pau de l'OTAN van assumir el control de la zona. El bisbe ortodox Atanasije Rakita, director del servei d'informació de l'Església ortodoxa sèrbia, va assegurar que més de 200 pobles serbis han estat destruïts a Kosovo. «És especialment preocupant que aquestes coses estiguin passant en presència de la KFOR», va declarar Rakita. Entre els temples destruïts n'hi ha bastants del segle XIII i XIV. (Zenit)

RÚSSIA

Els Franciscans tornen a Rússia

SANTPETERSBURG.— Després de la dissolució el 1991 de la Unió Soviètica, els Frares Menors Franciscans han tornat als llocs on històricament s'havia consolidat la presència catòlica i franciscana. Els franciscans atenen les comunitats catòliques de Sant Petersburg, a la part europea de Rússia; de Novosibirsk, a Sibèria; i a Almaty, capital de Kazakhstan.

L'activitat apostòlica dels frares té un marcat caràcter ecumènic ja que entre les seves prioritats destaca promoure el diàleg i la col·laboració en el camp religiós, social i cultural on l'Església ortodoxa russa, i el diàleg amb els musulmans de Kazakhstan.

Un dels Frares Menors Franciscans resumeix d'aquesta manera la seva experiència a la regió de la Rússia asiàtica a Sibèria: «Agraeixo al Senyor haver tingut la possibilitat de rebre tant a través del contacte amb la gent gran que va ser deportada a Sibèria en temps de Stalin.» (Zenit)

POLÒNIA

Assassinar un cardenal, objectiu d'un videojoc

VARSÒVIA.— Mesos enrere l'escàndol va esclatar quan es va presentar un videojoc en el qual es concedien punts per atropellar innocents peatons que passejaven pel carrer. Aquests dies la difusió per Internet d'un altre videojoc ha provocat polèmica especialment a Polònia. El portaveu de la Conferència Episcopal polonesa, el pare Adam Shulz, va criticar el joc «Operation Glemp» en què l'objectiu prioritari és assassinar el cardenal primat de Polònia, Josef Glemp, disparant contra tots els sacerdots que apareixen a la pantalla. El pare Shulz va qualificar el joc «d'absurd, ja que insulta el sentiment dels fidels». Aquest cas, a més, té especial significació a Polònia ja que a finals dels vuitanta va ser assassinat el pare Jerzy Popieluszko. (Zenit)

BALCLIS
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

932 175 607
932 377 663

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

Vaticà

El mal és una experiència diària en la vida de l'home

■ El Papa va parlar de la figura del Diable i de la lluita contra el mal

CIUTAT DEL VATICÀ.— «No permeteu que nosaltres caiguem en la temptació ans deslliureu-nos de qualsevol mal. Amén.» D'aquesta manera acabem el parenostre, i d'aquesta manera, repetim cada cop que el mal està present en el nostre món. Joan Pau II va parlar del mal i del Dimoni a la catequesi que regularment ofereix per preparar els cristians per a la celebració del Jubileu de l'any 2000. «La maldat humana està present als nostres dies», va recordar el Papa en la seva al·locució.

La temptació del Diable a Jesús en un dibuix de Picasso.

Un exercici senzill. Agafar el diari un dia qualsevol, escoltar un noticiari a la ràdio o mirar un informatiu a la televisió. Sembla evident que entre els homes hi ha coses que no funcionen. «El mal és provocat al món per aquell ésser espiritual cridat, per la revelació bíblica, Diable o Satanàs, que s'ha tornat deliberadament contra Déu», va explicar Joan Pau II davant de milers de pelegrins de tots els continents reunits a la sala d'audiències del Vaticà.

El Pontífex va argumentar que «la maldat humana constituïda pel Dimoni, o suscitada pel seu influx, es presenta fins i tot als nostres dies, de manera atraient, seduïnt el cap i el cor fins a fer perdre el sentit del mal i del pecat. Aquest està certament lligat a la llibertat de l'home, però en el seu mateix pes humà actuen factors pels quals el pecat se situa més enllà de l'humà, en la zona límit on la consciència, la voluntat i la sensibilitat de l'home estan en contacte amb les forces fosques que, segons sant Pau, "actuen al món fins a apoderar-se d'ell"».

Alguns teòlegs parlen de «cercles diabòlics». Segons el teòleg italià Stefano de Fiores, en declaracions a Ràdio Vaticano, «aquests "cercles diabòlics" consisteixen bàsicament a abandonar Déu, en la violència, la discòrdia, les

divisions, la utilització de mitjans de potència, és a dir, el poder, el tenir, el saber, elevats quasi al nivell d'ídols. Davant dels gulags moderns, davant d'Auschwitz, davant de les neteges ètniques del nostre temps no podem deixar de veure aquesta potència diabòlica que pren un nom, el de Satanàs.»

És lògic pensar que a la natura tot element té el seu contrapunt. El bé i el mal conviuen, i segons Stefano de Fiores, «Satanàs es camufla tractant també de fer veure el bé com si fos el mal i a l'inrevés». Segons el Papa, «el mal moral provoca el patiment» però «la Sagrada Escriptura evidencia que després del pecat es pot demanar a Déu misericòrdia, o sigui el perdó de la culpa i el final de les penes provocades per ella».

En aquesta dècada se'ns han fet familiars paraules com genocidi, neteja ètnica o camps de concentració. El mal continua resultant una experiència diària a la vida de l'home a finals d'aquest mil·lenni. (C.C.)

El Papa visitarà Geòrgia

TBLISI.— Joan Pau II visitarà el proper mes d'octubre la república asiàtica de Geòrgia. Aquesta visita serà la segona que el Pontífex fa a un país de majoria ortodoxa després del viatge que el Papa va fer a Romania el mes de maig. La visita s'emmarca dintre de la línia ecumènica que el Sant Pare va marcar en l'encíclica *Ut unum sint* perquè la celebració del Jubileu del 2000 suposi una gran trobada entre els cristians de les diferents confessions.

El president georgià, Eduard Shevardnadze, durant una visita al Vaticà va expressar el desig que el Papa visités Geòrgia. El ministre d'Afers Exteriors, Irakli Menagarishvili, va presentar oficialment aquesta sol·licitud però el Pontífex no ha acceptat la proposta fins que no ha comptat amb el suport dels representants de l'Església ortodoxa.

Els últims anys, l'Església catòlica a Geòrgia està protagonitzant un ressorgiment. Amb motiu de la reconsagració d'una església a la capital de la república, Tblisi, el Papa va enviar un missatge al poble georgià: «Aquest edifici recorda tant les tristesses de Geòrgia com el sacrifici dels catòlics del país. Prego perquè aquesta església i la comunitat dels fidels de Crist que es troben aquí es tornin cada cop més signes i instrument de vida nova per tots els catòlics.»

L'església de l'Assumpció a Tblisi va ser construïda a inicis del segle passat pels pares caputxins. El 1941 l'església es va tancar al culte i va ser utilitzada per l'administració pública i convertida posteriorment en un gimnàs. L'edifici va ser restituit a la comunitat catòlica el 1994. Ha estat restaurada i ara torna a ser lloc de reunió i pregària per als catòlics del país. (C.C.)

ESPANYA

IX Congrés Nacional d'Adoració al Santíssim Sagrament

LUGO.— Del 13 al 16 de setembre se celebra a Lugo el IX Aplec-Congrés Eucarístic Nacional de l'Adoració Reial, Perpètua i Universal al Santíssim Sagrament (ARPU). El lema d'aquest any és «Déu Pare, ric en misericòrdia a l'eucaristia i des de l'eucaristia». A més en aquesta ocasió, amb motiu del Jubileu de l'any 2000 i la celebració de l'any sant compostel·là es farà una pelegrinatge a Santiago de Compostel·la. (C.C.)

SIGNUM

INGENIERIA APLICADA A L'AUTOMATITZACIÓ

Sistemes de comandament

Relloctges

Carillons

Campanes

Inhibidors de llamps

disseny • fabricació • instal·lació • manteniment

Roselló 207 pral. 1a 08008 Barcelona Telèfax 93 416 17 98

10 anys **PREUS molt ajustats** 20è aniversari

CASA D'ESPIRITUALITAT DEL SANTUARI D'EL MIRACLE

Abans d'acabar L'Estiu!!

... és un temps ideal per dedicar uns dies a pensar i meditar sobre nosaltres mateixos i sobre Déu que ens estima. En un ambient de silenci, de reflexió i de pregària, la Casa d'Espiritualitat posa a la vostra disposició unes instal·lacions i serveis adients.

Per a Tothom

Del 13 al 19 de setembre

Exercicis Espirituals

Director:
Mns. Antoni Deig, bisbe de Solsona

Del 17 al 19 de setembre

Recés de cap de setmana

Director:
Mns. Antoni Deig, bisbe de Solsona

Al Santuari del Miracle, una de les joies més preuada de la diòcesis de Solsona, podeu contemplar els seus notables valors religiosos, històrics i artístics recollits en més de 500 anys d'història, d'art i de pregària.

... l'Església està oberta al públic tot l'any i tot el dia.

SERVEIS PÚBLICS D'ACCÉS AL MIRACLE:

- Des de Barcelona i Lleida: Alsina Graells, fins a Solsona.
- Des de Manresa: T.R.A.G., S.A., fins a Solsona
- Des de Solsona a El Miracle, 12 Km: la Casa pot enviar un taxi per als qui ho desitgin.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES:

CASA D'ESPIRITUALITAT
Tel: 973 48 00 45
Fax: 973 48 02 43
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Carta Dominical

Bons cristians i bons ciutadans**Ricard M. Carles**

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La proximitat de la jornada de l'11 de setembre —diada nacional de Catalunya— em sembla una ocasió oportuna per reiterar el que tinc costum de dir en les meves visites a les parròquies o a altres institucions de la diòcesi: que ser un bon cristià comporta també ser un bon ciutadà, que qui fa obra d'evangelització ajuda també, amb aquesta tasca, a construir la ciutat terrenal d'acord amb els valors de l'Evangeli, que fonamenten el respecte als drets humans i la recerca de la justícia, la convivència fraternal i la pau.

Tots els cristians d'avui estem cridats a fer aquesta tasca, però no podem pensar que som nosaltres els qui

hem descobert aquesta exigència. Els nostres avant-passats en la fe catòlica ja van fer-ho. En l'homilia pronunciada aquest any durant la Vetlla de Santa Maria, el 26 d'abril a la nit, en el monestir de Montserrat, vaig fer esment d'una institució que aquest any celebra el seu centenari i que constitueix un exemple eminent d'aquest doble amor: a la pròpia terra i a la fe catòlica. Em refereixo a la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat.

Fou l'any 1899 quan, el qui seria l'eminent bisbe de Vic, Josep Torras i Bages, fundà la Lliga Espiritual. Uns joves catòlics li van demanar que els redactés una pregària per ser resada després de la missa, invocant la protecció de la Mare de Déu de Montserrat per al poble català. Torras i Bages, per a complaure'ls, va escriure el bell text de la «Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat».

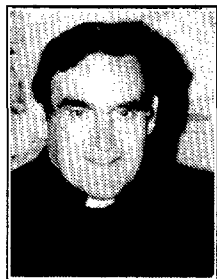
Poc després, aquell grup de joves es constituí en associació. Fou la Lliga Espiritual, l'inici de la qual tingué lloc el dia 30 d'abril de 1899 amb una missa a l'altar de la Mare de Déu de Montserrat de la catedral de Barcelona, celebrada, naturalment, pel sacerdot Torras i Bages. Des d'aleshores aquesta institució ha estat entre nosaltres un exemple d'aquest doble amor.

D'aquesta fidelitat a la pròpia terra i a la fe catòlica. La senyora Maria Ferret, actual presidenta de la Lliga Espiritual, ha escrit amb motiu d'aquest centenari: «En els moments actuals, malgrat tot, continuem la nostra tasca de traspasar a la societat els dos principis que figuren en els nostres estatuts: maldar pel millorament espiritual de Catalunya i maldar també pel millorament temporal del nostre poble; això és, fe i país.»

La positiva influència que nombroses institucions catòliques han tingut en l'evolució del país l'ha reconegut un prestigiós historiador de la realitat catalana que ens ha deixat fa poc: el doctor Vicente Cacho Viu, que fou catedràtic d'història contemporània a la Universitat Complutense. El professor Cacho ha remarcat «la constant presència d'una interrelació entre l'esperit cristià i la mentalitat catalana, tal com aquesta ha anant prenent cos en el decurs dels segles».

En el nou marc d'una reconeguda autonomia de l'àmbit temporal i l'àmbit religiós —com ensenya el Concili Vaticà II a *Gaudium et Spes*—, els catòlics catalans d'avui estem cridats a continuar aquesta tradició amb un renovat esforç per ser bons cristians per tal de poder ser, a la vegada, bons ciutadans.

Paraula i vida

Escoltar la paraula de Déu**Lluís Martínez Sistach**

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Una dona del poble lloava la mare de Jesús. Aquest li va dir aquestes paraules: «Més aviat sortosos els qui escolten la paraula de Déu i la guarden.» Escoltar la paraula de Déu, guardar-la i posar-la en pràctica: heus ací la grandesa i la felicitat més gran per a l'home.

No és fàcil escoltar la paraula de Déu. ¿D'on procedeix la resistència de l'home a escoltar i a posar en pràctica la paraula del Senyor?

L'home és lliure. Per això pot escoltar Déu i pot tancar les seves orelles. En la vida de Jesús, els exemples són múltiples: tant d'acceptació com de refús. És un fenomen que caracteritza la història de la humanitat quan és predicat l'evangeli. Davant la paraula d'un Déu que parla en el fons del cor i demana sense coaccionar, els cors s'obren o es tanquen.

Jacques Loew ha escrit el següent: «La paraula del Senyor només pot penetrar en cors buits o despulats.» Però, buits o despulats, de què? D'aquests déus falsos que s'anomenen passions desencadenades o riqueses que endureixen el cor. Els habitants d'Atenes menysprearen la predicació de sant Pau, perquè escoltaven les seves paraules per curiositat i per afecció, però no com a «homes de desig». Com s'ha escrit, «als seus ulls, Pau els podia oferir una saviesa nova, matèria de disputes i controvèrsies, però res més. És que no estaven disponibles».

Tot al contrari esdevingué amb aquells que acudi-

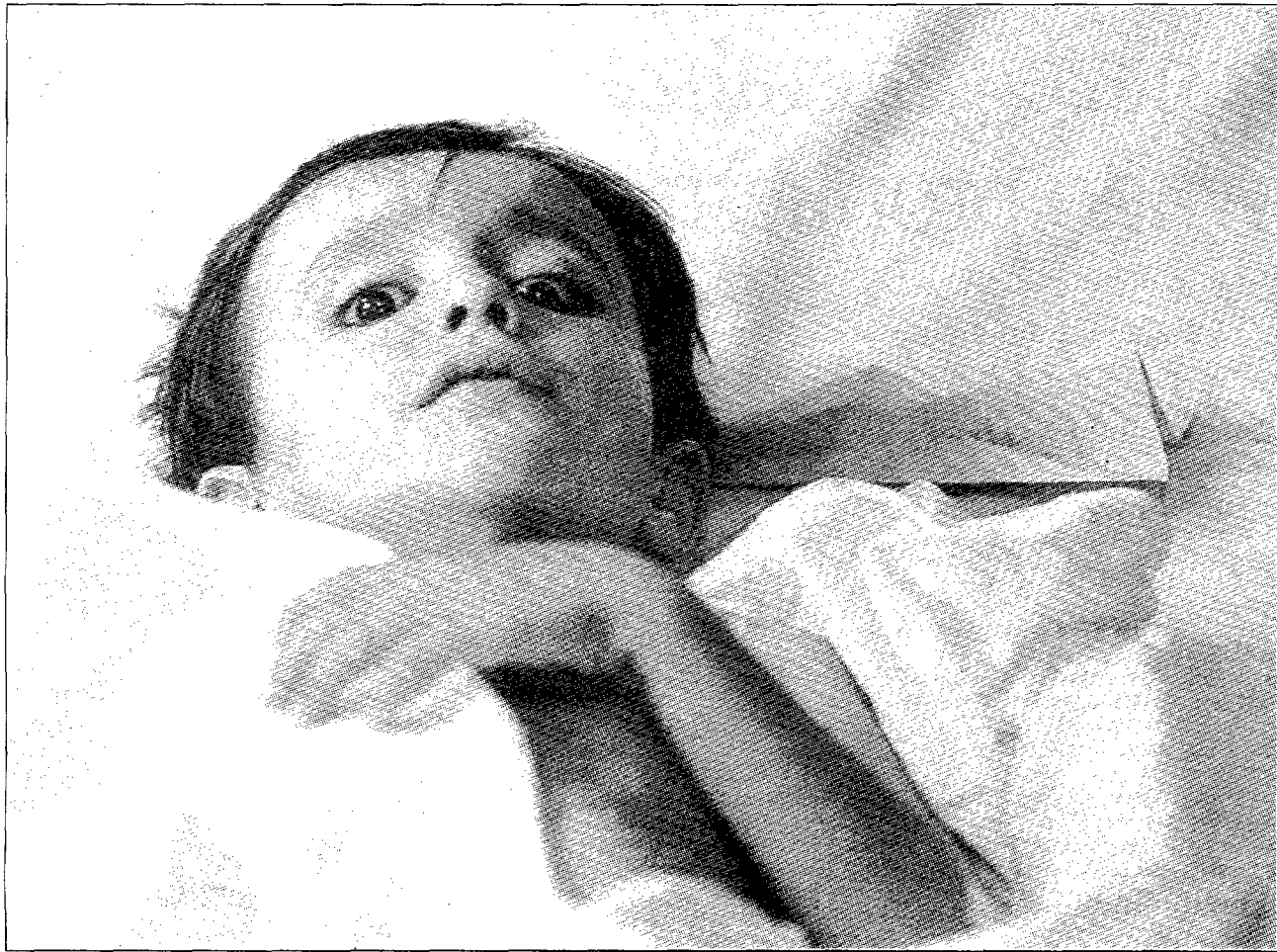
ren a escoltar la predicació de Joan el Baptista. Eren molts: publicans, soldats, gent del poble, dones de mala vida, etc. Se sentien tocats en el cor i preguntaven al profeta vingut del desert: què hem de fer? Estaven disponibles i oberts. La paraula de Déu comunicada per Joan trobava cors senzills i sincers.

Magdalena Delbret, una seglar, assistenta social, deia sobre l'evangeli, llibre del Senyor: «Les paraules dels llibres humans es comprenen i es jutgen; les paraules de l'evangeli s'experimenten i es reben.» Perquè l'evangeli «no està fet per ser llegit, sinó per ser rebut per nosaltres».

El Concili Vaticà II demana molt insistentment a tots els cristians que aprenguin «l'excel·lència del coneixement de Crist Jesús» amb la lectura sovintejada de la Bíblia. Sant Jeroni ens diu que «el desconeixement de les Escripures és desconeixement de Crist». I el nostre Concili Provincial Tarraconense insisteix en la necessitat de llegir i viure la paraula de Déu.

opinió

Zoom

D'autèntic miracle es pot qualificar el rescat d'Ismail Cimen. Aquest nen turc de cinc anys va ser trobat amb vida per un equip de tècnics israelians quan les autoritats de Turquia ja havien donat per acabades les tasques de recerca de les víctimes del terratrèmol. L'infant va passar cent setanta hores (més de set dies) enmig de la foscor, sota la runa, sense menjar, sense beure i suportant altes temperatures. Ningú no s'explica com ha pogut sobreviure en aquestes condicions, ja que els experts estableixen en setanta-dues hores el límit de supervivència. Sens dubte, Ismail ha tornat a néixer. I cal recordar com s'aferrava als seus salvadors!

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Servei telèfonic de misses

Les sorpreses més inesperades gairebé sempre provenen dels Estats Units.

Sortir de viatge o simplement trobar-se lluny de casa als Estats Units ja no és una raó per no assistir a missa. Des de fa poc funciona un servei telèfonic nacional que facilita el lloc i l'horari de les misses de les esglésies més properes d'allà on ens trobem.

El bisbe de Saint Petersburg (Florida), Mons. Robert N. Lynch, director del Comitè de Comunicacions de l'Episcopat, ha presentat a Washington un servei que es diu *Mass Times*. Aquell que ho desitgi, marcant els dígits 1-800-6277-84637, es pot assabentar dels horaris de misses mitjançant un servei automatitzat i gratuït.

Per posar en relleu l'interès del nou servei, el bisbe

nord-americà argumenta la seva iniciativa amb afirmacions de la Carta recent del papa Joan Pau II, *Dies Domini* (Dia del Senyor), on es manifesta la importància de la missa dominical per als fidels.

A l'Estat espanyol, Telefònica disposa d'una cobertura informàtica i automàtica per a les coses més inversemblants: des dels serveis d'urgències, com bombers, mossos d'esquadra, Creu Roja, ambulàncies, fins a prestació horària, avís despertador, informació esportiva, etc.

Ja que al nostre país el col·lectiu de cristians practicants és considerable, Telefònica faria un gran favor si introduís a la companyia un servei semblant al dels Estats Units.

Imaginem-nos una família que es troba de viatge i arriba a l'alt Pirineu, a la Seu d'Urgell, per exemple, i que des de dins del cotxe estant amb el telèfon mòbil preguntés: «Podria informar-me de les misses que es diuen avui a tal lloc i el seu horari?» I que la veu atenta li ho indiqués.

Seria un complement d'aquells rètols de fusta que a l'entrada d'alguns pobles indicaven l'horari de les misses de vigília i del diumenge. Avui, moltes d'aquelles indicacions han desaparegut. Telefònica podria suplir-ho a bastament amb aquest nou servei.

Seria una bona notícia!

Notes insignificants

Germà Adrià

La fe compartida

Senyor, l'Evangeli del diumenge XXIII em torna a recordar com vols que visquem la pregària.

Segurament que és l'única manera de viure amb dignitat: viure en Tu, viure pregant-te, encara que sigui sense pensar-hi.

Però, en aquest Evangeli ens dius que hem de resar en grup. Que no n'hi ha prou que estiguem davant teu, fascinats contemplant-te o parlant-te.

Ens dius: «...si dos de vosaltres aquí a la terra s'avenen a demanar alguna cosa, el meu Pare del cel els la concedirà, perquè on n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo sóc enmig d'ells.»

Vols que ens reunim en la pregària. Vols que junts t'expressem els nostres desitjos i et demanem allò que necessitem.

A mi, Senyor, que gairebé sempre prego de tu a tu, m'agrada afegir-me a algun grup de pregària.

It'agraeixo, Senyor, que pugui fer-ho molt sovint.

Gràcies, Senyor, per aquella pregària a Ciudad Real. Amb la Mari vam entrar a l'església de la Patrona, i de genolls tots dos i després de pregar junts dos Parnostres, et vam demanar tot allò que ens va semblar. I allà ens vam quedar, rellevant-nos a fer-te peticions.

Gràcies, Senyor, per les vegades que puc pregar-te amb la meua comunitat religiosa. Homes de fe. Homes de pregària pausada i serena. Com deuen afalagar-te les nostres lloances i peticions.

Gràcies, Senyor, per la pregària de cada dimarts a Dit i Fet. Allà ens trobem religiosos i religioses, cristians compromesos, homes acollits pel sacerdot Paco. I junts meditem la teva Paraula; junts fem silenci davant teu; junts exposem les nostres peticions més urgents. Cada dimarts és com una ràfega de fe compartida i de confiança en Tu, Crist dels marginats.

Gràcies per la pregària de cada segon dijous de mes a l'església del Pi, quan l'associació Dimensión Sida ens convida a pregar pels malalts de la sida. Hi participen alguns malalts. I tots sabem que també la sida pot unir-nos en pregària, perquè Tu estàs present en cada malalt de la sida.

Gràcies, Senyor, per aquells minuts de pregària amb el capellà i cinc presos a la presó d'Herrera. També els presos confien en Tu, Senyor.

Gràcies, Senyor, per la pregària amb què comencem cada reunió de Patronat en una associació del barri xino. Sabem que Tu ets amb nosaltres en la pregària i durant el temps que estem reunits.

Gràcies, Senyor, per les misses dels diumenges en una parròquia de l'Hospitalet. Som la teva família, Senyor. Ens coneixem tots i Tu ens coneixes a tots. I la missa és el gran acte de família que ens reuneix.

Gràcies, Senyor, perquè malgrat que només siguem dos que ens reunim per pregar-te Tu de seguida ets amb nosaltres.

Punt de vista

Lluçà Pou i Sabaté

Doctor en Teologia

La conversió del fill perdut (que sóc jo)

Conten que a l'antiguitat hi havia a Troia una princesa que es deia Elena. Un dia fou raptada i per més que tothom va buscar-la pel regne i els països del voltant, mai més no la van trobar. El seu amic estimat de la infantesa però, no va deixar de cercar-la. Passaren molts anys. Ell seguia per camins i ports de mar fins que un dia va veure una dona molt gastada pels patiments, mal vestida i envellida, però hi tenia un cert aire que va fer que se li acostés. «Com et dius?»; ella no responia. Potser no recordava el seu nom. Tot d'una veié una ferida de la mà, que s'havia fet de petita. La recordava prou bé. Emocionat, comença a dir-li: «Tu ets l'Elena!» i ella, per força de l'amor de l'amic, va anar recordant la seva identitat. Van tornar a palau on ella va anar recuperant la memòria, i es casaren tots dos i regnaren a Troia. Així, en el món d'avui potser el mal més greu de tots és una humanitat que no sap que és filla de Déu, que no té la memòria de Déu com a Pare, que és òrfena. Aquesta és la preocupació del Sant Pare, i en aquest any dedicat a Déu Pare, tant de bo que en tinguéssim més presència, i tindriem tots plegats més autoestima, ja que no hi ha cosa més gran per viure content que sentir-se fill de Déu.

Hi ha una característica de la paternitat de Déu que resumeix l'esperit de la filiació divina, i és la misericòrdia del Pare, reflectida en la paràbola del fill pròdig. Un conte l'actualitza. Diu aquest fill pròdig que va marxar de casa, va malgastar tot el que havia rebut, i no tan sols els diners, sinó també la salut, i va fer anar en orris l'honor de la família. Va caure en la droga i robatoris. De tant en tant, li rondava la idea de tornar a casa però se la treia del cap, de vegades perquè pensava que no seria ben rebut, d'altres perquè no se sentia capaç de portar una vida ordenada, li faltava voluntat... al final, va caure a la presó pels delictes que va cometre, i el patiment que allà provà va fer-lo madurar, mentre continuava rumiant la felicitat perduda, i la possibilitat del perdó. Quan estava per complir la condemna, poc abans de sortir en llibertat, quan s'acostava el Nadal, es va decidir a escriure a casa seva, els demanava perdó per tot el que havia fet; deia que si el perdonaven, que si estaven disposats a acollir-lo —pares i germans— posessin un mocador blanc al pomer que hi havia a l'hort, tocant a la via de tren; que ell hi passaria el dia que sortís de la presó i si veia el mocador tot passant, baixaria del tren i tornaria a casa. Si no el veia continuaria el viatge per

no tornar mai més... El dia que va sortir, quan ja estava arribant, no gosava mirar. I va dir al company que va sortir de la presó amb ell: «Mira-ho tu, que no m'atreveixo...», i va aclucar els ulls. Era el pomer que tant coneixia per haver-hi pujat de petit tantes vegades, i tan aviat se l'imaginava amb el mocador —i es posava content— que sense —i s'entristia—, i anava dient: «Ja ens hi acostem... que es veu el mocador, que hi ha un mocador?» I tot d'una li diu el company: «No hi ha un mocador, però obre els ulls... mira!» I en obrir-los va trobar-se que al pomer no hi havia un mocador blanc, sinó que estava ple de mocadors blancs que tots els de casa seva havien anat penjant del pomer, fins que aquest semblava un arbre de Nadal.

És una història repetida des que el món és món, ben resumida en el quadre que el pintor Rembrandt va pintar tot fent ell mateix el camí de conversió ja al final de la seva vida. S'hi veu com el Pare abraça el fill que torna, desvalgut i famolenc, l'abraça amb dues mans, una d'home —que fa força sobre el fill, ben estret sobre el seu pit— i l'altra de dona —afectuosa i dolça, tot acariciant el fill retornat—, perquè Déu és pare i mare al mateix temps. Tenim tots una cosa dins nostre, que ens parla de perdonar i ser perdonats (fer les paus de seguida, el mateix dia); contemplant l'amor de Déu que ho comprèn tot, aprenem a comprendre tothom, en veure com Ell és sempre pare encara que nosaltres moltes vegades no ens portem com a bons fills, també nosaltres ens sentim amb dret de tornar a Déu, que sempre està esperant el nostre retorn, amb una bona confessió. En aquesta paràbola del fill que torna, ens hi veiem reflectits, perquè la vida és un tornar a la casa del Pare, per buscar el perdó, perquè tantes vegades ens equivoquem i necessitem retrobar la pau, anar a la gran festa que fa el Pare quan torna el fill perdut. Fem, doncs, camí per aprendre a tornar a la casa del pare.

a propòsit de la Bíblia

El Camí

Podem anar a Compostel·la sols, fer calçades antigues i suportar les asprors que es presenten cada dia. És una experiència inaudita, la conec de referències. Per exemple: en un lloc de Bèlgica, un presoner redimeix la seva condemna peregrinant a Santiago. Una ONG alemanya utilitza, dins de les seves tècniques de desintoxicació de drogoaddictes, la pràctica de la ruta xacobeu. Segons m'explica un sacerdot, els resultats que n'obtenen són magnífics. He dit que l'experiència és inaudita i afegiré que també és inexplicable. Els que intenten explicar-la fan servir un llenguatge semblant, o paral·lel, al que utilitza un estimat quan es refereix a l'amor i al cos de l'estimada. És una narració feta de detalls físics que amaguen una realitat interior profunda, tot i que no necessàriament mística, ni tan sols cristiana, ni religiosa. A vegades, el Camí de Santiago es converteix en un enigma.

Els que tenim poc temps, els que hi hem d'anar amb un vehicle, no som menys afortunats. Un comentari breu. La paraula «camí» surt 512 vegades a la Bíblia, però d'aquestes, n'hi ha vuit particularment simpàtiques. Són aquelles que es refereixen al seguiment i als seguidors de Jesús.

Moltes vegades m'han irritat, i he denunciat, les tècniques sectàries que actualment regeixen la manera d'actuar d'algunes organitzacions catòliques. Aquest sentiment no és exclusivament meu, el Papa el té molt arrelat i intenta suprimir aquests fets. I en aquesta direcció van les trobades dels últims anys per la Pentecosta. Estic segur que un dia la història valorarà tant aquestes reunions, com l'ecumènica que es va cele-

brar a Assís. I és que tan dolent és la separació de les Esglésies, com la desunió dels catòlics. Sense pretendre-ho, el Camí a vegades aconsegueix desfer aquest greuge. Uns quants llueixen un uniforme, d'altres unes insígnies, i uns altres una camiseta serigrafiada. Nosaltres portàvem una senzilla creu de fusta. Cadascú, a la seva manera, proclama la idiosincràsia cristiana, però, el fet de fer-la notòria per la cosmopolita plaça de l'Obra-doïro, permet la trobada, el diàleg i el fet de compartir les il·lusions i les experiències. I passem pel costat d'unes noies del moviment escolta de Tarragona, que t'expliquen que ahir a la nit van fer la seva promesa, perquè el Camí ja era a punt d'acabar, i li confesso que fa 50 anys que sentia els mateixos ideals i encara els conservo. I et fixes en el dibuix que llueix un noi a qui has convidat a combregar a la cripta, i et diu molt content que és francès i que sí, que va estar a la reunió de París amb el Papa. I ens acullen en una residència religiosa de Burgos perquè som pelegrins i parlem espontàniament de les companyes d'ideals que porten la casa, de la que va estar al Txad i vam conèixer a La Llobeta, i que, a la vegada ens parlava de la sotsdirectora de Catalunya Cristiana que resulta ser de la mateixa congregació. Són bons moments els que es passen compartint, i que et condueixen a situacions narrades als capítols 8, 18, 19, 22 i 24 dels Fets dels Apòstols. Caminant sí que hi ha Camí, qualsevol sendera ho és si, mirant endavant, distingeixes un camp amb estrelles, que deixa passar Déu.

P-J Ynaraja,

capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

saber escoltar

Peregrinacions

L'any xacobeu ens ha posat al davant dels ulls el pelegrinatge. Són molts els qui han seguit la ruta de Santiago. Entre ells, recentment, un nombrós grup de joves ha caminat una colla de jornades per arribar a Compostel·la, el tercer lloc en importància, quant a les peregrinacions, després de Jerusalem i Roma.

Els pelegrins són gent de coratge. Homes i dones victoriosos sobre la distància en l'espai. Mirada humana que, fàcilment, es transforma. La peregrinació té un terme. Consisteix a arribar en algun lloc. Apropa a Déu. Advertiment que l'Església peregrina avança cap a la visió feliç de Déu.

La peregrinació, no serà una realitat de l'Antic Testament, on Déu habitava en el temple? S'ho pregunta el teòleg Von Balthasar. Recorda (IR 8:27) com els jueus tenien molt clar que ni els cels ni el temple podien contenir el Senyor. Jesús infant i adult peregrinà a Jerusalem. Ell que va predir la destrucció del temple i que proclamà un culte universal —possible arreu— en esperit de veritat! És bonic recordar que Jesús havia «pujat», és a dir, «peregrinat» a la Ciutat Santa; i que havia cantat els salms de la pujada, entre ells el que comença així: «Quina alegria quan em van dir... "Anem a la casa del Senyor"» (Salm 122).

Afirma Balthasar que «els santuaris catòlics han rebut la gràcia de donar a qualsevol la certesa que la seva gràcia no està vinculada a cap lloc. S'anul·len a si mateixos un cop han arribat a existir». Tenen, doncs, molta importància: tots ens ajuden a trobar-nos en Crist, ens recorden la nostra condició de pelegrins, ens assenyalen com val la pena afanyar-se —amb les bones obres— per arribar al vertader temple, que és Jesucrist.

Hi ha quelcom molt important: el Verb de Déu s'ha encarnat i ha tornat al Pare. Així ha vingut l'Esperit Sant. L'Esperit ens guia, en la peregrinació, cap a l'única veritat que ens fa lliures. Ens fa aprofundir la nostra condició de pelegrins. Ens enforteix per caminar amb un cant als llavis i un cor després. Ens fa entrar en el temple de Pedra per conduir-nos al temple que es reconstruï en tres dies, Jesús ressuscitat. Ens esperona i assisteix perquè perseverem en el pelegrinatge que mena cap al cara a cara feliç amb el Déu Vivent, Creador i Redemptor.

Joan Guiteras i Vilanova

Cartes del lector

■ Primeres comunions

Sr. Director,

Voldria respondre a la carta del 29 de juliol de Vicenç Albalat i Bonafort de Barcelona.

Penso que pot tenir raó a dir que hauríem de revisar el funcionament de la nostra catequesi parroquial. Tal com diu vostè, és possible que ens falli alguna cosa i sigui poc engrescadora. Voldria aclarir, no obstant això, que una catequesi no pot, ni pretén, competir amb el ventall d'activitats engrescadores que avui tenen els infants de jocs, esports i altres diversions, ja que una catequesi, tot i els nostres esforços d'amenitzar-la amb vídeos, excursions i d'altres activitats, és un lloc on el nen o nena s'inicia en la fe i amb uns valors cristians i morals.

Amb el seu escrit no parla dels pares i, afegiria, dels pares responsables. Quan un infant celebra la primera comunió entre els 9 i els 10 anys necessita encara en aquesta edat l'orientació i l'estímul per escollir amb encert les seves activitats. Quan els pares, suposadament creients (només una minoria ho fan), atorguin la prioritat que correspon a la catequesi li asseguro que guanyarem moltes d'aquestes «batalles» que ara i molt a pesar nostre perdem.

M. DOLORS BALASCH CARDÚS
Pallejà

■ Ca n'Anglada

Sr. Director,

Agraïm les notícies i els comentaris publicats al número 1.036 de *Catalunya Cristiana* sobre els fets recents del nostre barri de Ca n'Anglada de Terrassa. Són fets que demanen molta reflexió, molta comprensió i també assumpció de responsabilitats. Encara que la situació és complexa, hi ha dos fets que mereixen ser destacats.

En primer lloc cal denunciar la por que ha passat la comunitat magribina. Literalment van desaparèixer del barri i de la ciutat. Estaven amagats a casa seva o havien marxat a altres poblacions amb parents o amics. És molt trist haver de tenir por per la pròpia integritat. Per quatre maleducats —dels uns i dels altres— que han dit o han fet determinades inconveniències, no hi ha dret que algú s'hagi d'amagar. El barri de Ca n'Anglada sempre ha estat un barri solidari i acollidor i cal estar segur que en el futur ho continuarà sent i que la gent que ha vingut a buscar-hi feina hi podrà viure i progressar, tal com ha passat durant molts anys.

En segon lloc cal instar a la necessitat d'una integració més gran de tota la gent que ha vingut a viure i a treballar aquí i això sense haver de perdre les arrels. Perquè és inconcebible que en l'assemblea de 800 veïns celebrada el 19 de juliol al Centre Cívic hi haguessin protestes per parlar en català. És inconcebible que això

ho facin persones que porten més de 25 anys vivint a Catalunya. El respecte que mereix tothom també el mereixem els catalans, la nostra llengua pròpia i el nostre sistema tradicional de vida. Cal recordar que Ca n'Anglada és un barri d'una ciutat de Catalunya, la ciutat de Terrassa, que per cert té molts anys d'història.

FAMÍLIA PONT-MONTANER
Terrassa

■ Demagògia

Sr. Director,

Hem passat les eleccions municipals, que, fora de les grans ciutats, tenen un caràcter més personal que de partit polític. Es vota més la persona coneguda del poble, que sovint no pertany a cap partit

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, obrim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Als mestres de religió, i altres

Sr. Director,

Catalunya Cristiana va tenir la gentilesa d'incloure el meu oferiment de materials als mestres de religió de les escoles de l'Estat. Certament, molts d'ells començaven les vacances, i més d'un se n'ha adonat en tornar a casa per començar a preparar el nou curs escolar. Molt tímidament, algú m'ha demanat si encara s'hi és a temps...

Més agosarats, uns quants sacerdots o també mestres de les escoles confessionals cristianes ens han trucat a la porta perquè s'havien fet ressò de l'ofertament i han demanat el mateix tracte, si era possible. Tots han estat atesos democràticament, és a dir, amb igualtat. Especialment interessant ha estat la correspondència d'una àvia i d'uns oncles de dues famílies diferents. Tots amb el mateix problema: la inhibició educacional cristiana d'uns pares que no saben, no poden o no volen exercir llur paternitat responsable.

Per exemple, aquests tiets ens diuen: «Els nostres nebots, tots dos fills de família ben cristiana, se'ls ha empegat la grip dels setanta. Tenen dues nenes molt maques, grandetes, que tot just han rebut el baptisme. La meva esposa i jo, sabedors del gran bé de la religió que ens relliga amb Déu i ens ofereix una visió d'aquest món de teulades en amunt, voldríem començar a fer quelcom per les nostres estimades nebotetes, que sovint vénen a casa i s'hi troben a plaer.»

Tant si sou mestres de religió de les escoles estatals o de les privades, tant si sou tiets o avis, i especialment si sou pares que voleu iniciar els vostres fills a poc a poc i per mitjà dels dibuixos bíblics de l'excel·lent artista Lluçà Navarro, i com a reparació d'haver fet el primer ofertament un xic a deshora, ara que estem a les portes d'iniciar un nou curs escolar que ens farà entrar a l'any 2000, tots podeu demanar gratis, si us comprometeu a servir-vos-en, i pagant, si és perquè s'omplin de pols a la biblioteca de la llar, els dos llibres *Història de la Salvació o Primícies bíbliques* (pensat dels vuit als dotze anys), i la *Guia didàctica*; el primer útil per al jovent, i el segon per als grans.

Les condicions són: 4 segells de 35 per a les despeses d'enviament a l'adreça Pres. Tarradellas, 7, 17006 Girona.

IGNASI FARRERES JORDANA
Girona

encara que figuri a la llista d'algun d'ells.

Ha estat un temps de tensions, gestos fets per agradar o per suscitar esperances de veure realitzades antigues il·lusions de la gent, de promeses més o menys fàcils de complir, però també de divisió del poble en faccions de diferent opinió.

En aquest esforç per convèncer és fàcil el recurs de la demagògia, que si sempre és injusta perquè culpabilitza grups o persones de fets genèrics, poc concrets, dels quals no es poden defensar, a més està directament orientada a excitar el més negatiu que tots portem dintre: l'enveja, que en comunitats petites és altament perillosa.

Les properes eleccions al parlament seran més polítiques, tot i que la figura dels líders hi comptarà. Esperem que el llenguatge utilitzat sigui respectuós i parli més dels projectes i dels objectius que es volen assolir que de les errades i defec-

tes dels adversaris.

L'exercici hauria d'aconseguir bones relacions i respecte entre gent de diferents opinions i intentar més convèncer de la pròpia proposta que desqualificar la de l'altre. Tots podem defensar les nostres opinions, però sempre respectant els drets i la bona fama de tothom.

FRANCESC AGUILÓ
La Palma de Cervelló

■ Gràcies

Sr. Director,

El comiat emotiu i inspirat que Oriol Camps fa d'un amic seu al «Impromptu» del *Catalunya Cristiana* del 29 de juliol m'ha suggerit utilitzar també una òptica quelcom diferent, però ben vàlida.

Intueixo que el moviment fejecista no és pas aliè a aquest senyor, al seu amic, i al qual jo també pertanyo. Durant la persecució religiosa del 36 cent cinquanta dels nostres millors militants van ser immolats. Van ajudar amb el seu gest a l'acabament d'aquell luctuós i diabòlic esdeveniment.

Gràcies a la generosa entrega d'aquest màrtir, a les nostres velleses podem comptabilitzar força anys viscuts amb normalitat religiosa, tant als nostres pobles, com als temples reconstruïts. Potser el nostre actuar no ha estat prou adient. No obstant això, davant la no llunyana felicitat retrobada, entre ells i nosaltres, anticipem-nos ja dient de tot cor: «Gràcies pel vostre sacrifici.»

GENÍS DE TERA I TEIXIDOR
Badalona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les **vint línies** mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Esqueles
a
CatalunyaCristiana

Tel. 934 905 988

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana 4)

SETEMBRE

5. Diumenge

XXIII de durant l'any. Verd. Lectures: Ezequiel 33:7-9 / Salm 94 / Romans 13:8-10 / Mateu 18:15-20

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de la Fontcalda. Sants, Llorenç Justinià, b.; Victori, b. mr.; Bertí, ab.; Ròmul, pref. mr.; Eudosi, sold. mr. Santa Obdúlia, vg.

Festa Major: a Alcoletge, Anglès, Artés, la Beguda Alta, les Borges Blanques, Castellfollit del Boix, Castellví de la Marca, Collbató, Fígols d'Organyà, Gaià, Gadesa, Ger, Gombren, la Guàrdia de Noguera, Josa de Cadí, Lliçà d'Amunt, Montgai, Montmajor, Montmaneu, Mont-ral, Sabadell, Sant Andreu de la Barca, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Miquel de la Vall, Sant Pau de Segúries, Sant Quirze del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Santa Eugènia de Berga, Santa Eulàlia de Riuprimer, Santa Perpètua de Mogoda, Sarrià de Dalt, Sentmenat, Soses, Tortosa, Vidreres i Vilagrassa.

6. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Colossencs 1:24-2:3 / Salm 61 / Lluc 6:6-11. TORTOSA: Aniv. ord. episc. bisbe Xavier Salinas. Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zacaries, prof.; Onesífor, mr.; Petroni, b.; Ròmul, pref. mr.; Eudosi, sold. mr. Santa Obdúlia, vg.

Festa Major: a Fondarella, Sant Llorenç Savall i Sant Sadurni d'Anoia.

7. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Colossencs 2:6-15 / Salm 144 / Lluc 6:12-19

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Evorci, Augustal i Pàfil, bs.; Nemori, diaca i comps. mrs.; Clodoald, prev. Santes, Regina, vg. mr., i Judit, matr. hebr.

Festa Major: a Castellans i la Pobla de Massaluça.

8. Dimecres

El Naixement de la Verge Maria (F) Blanc. Lectures: Miquees 5:1-4a (o bé: Romans 8:28-30) / Salm 12 / Mateu 1:1-16.18-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adrià, mr.; Sergi I, p.; Corbinià, b.; Nèstor, mr. Santa Adela, mja.

9. Dijous

Sant Pere Claver, s.j. (MO) Blanc. Lectures: Colossencs 3:12-17 / Salm 150 / Lluc 6:27-38. SOLSONA ciutat: La Mare de Déu del Claustre (S) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de Covadonga. Sants, Gorgoni, mr.; Rufi, Rufinià i Estrató, mrs. Santa Maria de la Cabeça.

Festa Major: a Solivella i Verdú.

10. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: 1 Timoteu 1:1-2.12-14 / Salm 15 / Lluc 6:39-42. TORTOSA: Beat Jacint Orfanell, mr. (MLI) Blanc.

BARCELONA: Beat Domènec Castellet i Beat Lluís Eixarc, mrs. (MLI) Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicolau de Tolentino, agustinià; Teodard, b. mr. Santes, Pulquèria, vg., i Cànida, la menor.

11. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: 1 Timoteu 1:15-17 / Salm 112 / Lluc 6:43-49. TARRAGONA: Beat Bonaventura Gran (MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Protus i Jacint, germs. mrs.; Panfuci, Pacient i Emilià, bs. Santa Teodora Alexandrina, penit.

Festa Major: a Belcaire d'Urgell, Castellar del Vallès, les Piles, Saus i Vilanova de Meià.

Lectures bíbliques

Diumenge XXIII de
durant l'any

Cicle A

Lectura primera

Ez 33:7-9

quan van posar-me a prova els vostres pares,
i em temptaren, tot i haver vist les meves
[obres.] R.Si no adverteixes el pecador,
jo et faré responsable de la seva sang

Lectura de la profecia d'Ezequiel

El Senyor em digué: «Fill d'home, t'he fet sentinella perquè vetllis sobre el poble d'Israel. Quan sentis dels meus llavis una paraula, els has d'advertir de part meua. Si jo amenaço el pecador amb la mort, i tu no li dius res i no l'adverteixes que s'aparti del camí del mal, ell morirà per culpa seva, però jo et faré responsable de la seva sang. Ara, si tu l'havies advertit que s'apartés del mal camí i es convertís, però no s'ha convertit, ell morirà per culpa seva, i tu hauràs salvat la teua vida.»

Lectura segona

Rm 13:8-10

Estimar és tota la Llei

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, no quedeu a deure res a ningú. L'únic deute vostre ha de ser el d'estimar-vos els uns als altres. Qui estima els altres, ha complert la Llei. No cometre adulteri, no matar, no robar, no desitjar allò que és d'un altre, i qualsevol altre manament es troba en aquestes paraules: estima els altres com a tu mateix. Qui estima no fa cap mal als altres. Estimar és tota la Llei.

Salm responsorial

94:1-2, 6-7, 8-9 (R.: 8)

Veniu, celebrem el Senyor amb crits de festa,
aclamem la Roca que ens salva;
presentem-nos davant seu a lloar-lo,
aclamem-lo amb els nostres cants.

Al·leluia

2C 5:19

Déu, en Crist, ha reconciliat el món amb ell
mateix, i a nosaltres ens confia el missatge de
la reconciliació.R. Tant de bo que avui sentíssiu la veu del
Senyor: «No enduriu els vostres cors».

Evangeli

Mt 18:15-20

Veniu, prosternem-nos i adorem-lo,
agenollem-nos davant del Senyor, que ens ha
[creat;ell és el nostre Déu
i nosaltres som el poble que ell pastura,
el ramat que ell mateix guia. R.Si fa cas de tu, t'hauràs guanyat
el teu germà

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als deixebles:
«Si el teu germà peca, vés a trobar-lo i parleu-ne
vosaltres dos sols. Si te'n fa cas, t'hauràs gua-
nyat el germà. Si no te'n fa cas, crida'n un altre
o dos més, perquè la causa sigui judicada per laparaula de dos o tres testi-
monis. Si tampoc no feia
cas d'ells, parla'n amb la
comunitat reunida. Si ni tan
sols de la comunitat no volia
fer cas, considera'l com si
fos un pagà o un públicà. Us
ho dic amb tota veritat: tot
allò que lligareu a la terra,
quedarà lligat al cel, i tot allò
que deslligareu a la terra,
quedarà deslligat al cel.Us asseguro també que
si dos de vosaltres aquí a la
terra s'avenen a demanar
alguna cosa, el meu Pare
del cel els la concedirà,
perquè on n'hi ha dos o tres
de units en el meu nom,
jo sóc enmig d'ells.»

Catequesi sobre els bisbes

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Una experiència repetida

És normal compartir una sessió de catequesi d'infants quan s'arriba a una parròquia per a la visita pastoral. Hom saluda, explica, i se sotmet a un interrogatori que acostuma ser d'allò més interessant. Sovint, aquest interrogatori es refereix a la figura del bisbe: què és, per què, com, què fa, etc. És un diàleg normalment molt alligador. Del diàleg es desprèn una certa imatge que els infants tenen sobre el bisbe, segurament deguda a les explicacions que han rebut. No cal pas pensar que els infants, pel seu compte, hagin llegit, per exemple, les cartes de sant Ignasi d'Antioquia...!

Constató que la majoria de vegades que aquest diàleg es realitza, la figura del bisbe que es dibuixa en les preguntes és la d'un que «mana més que els capellans», la d'un capellà que —no se sap com— «ha aconseguit» ser bisbe, la d'un personatge que és difícil de classificar, etc. Tot un programa per a la revisió

pròpia, val a dir-ho. Fer un diàleg amb els infants és purificador.

Però també, alhora, un impuls per a l'exhortació a la vida cristiana: quina doctrina tenim sobre el bisbe i la seva missió en l'Església? Quina relació espiritual mantenim amb el nostre bisbe, com a membres de l'Església? Quina actitud és la nostra envers la persona del bisbe, el seu magisteri, les seves orientacions pastorals?

Un dels grans temes del Concili Vaticà II

La doctrina sobre l'episcopat ha estat una de les grans riqueses que el Concili Vaticà II ha donat a l'Església de Déu en els nostres dies. Podem dir, amb tota veritat, que una de les coses més «conciliars» que tenim és la definició de què és el Col·legi episcopal amb el Papa com a cap, i, també de què és cada bisbe en el si d'aquest Col·legi i com a cap de la pròpia Església particular.

Una de les fonts més antigues d'aquesta doctrina són les cartes de sant Ignasi d'Antioquia. És difícil llegir-les sense sentir com un crit d'alerta a revisar les nostres maneres de fer i de pensar. Per part dels bisbes, per prendre consciència del que Déu ens confia i de la responsabilitat que ens urgeix. Per part de tots els altres fidels, per adonar-se del que està en joc eclesialment en relació amb els bisbes.

Heus aquí un exemple entre molts de les afirmacions de sant Ignasi, pres de la carta als cristians de Magnèsia:

«Jo he sabut que els vostres preveres... com a homes prudents en el Senyor obeeixen el seu bisbe, o, més ben dit, no l'obeeixen a ell, sinó al Pare de Jesucrist, que és el bisbe que vetlla per tots nosaltres. Aleshores, per l'honor del Déu que ens ha estimat, convé obeir sense cap fingiment. Perquè no és aquest bisbe que veiem el qui enganyariem, sinó que pretendríem esquivar el bisbe invisible. L'afer, per consegüent, no és cosa huma-

na, sinó que afecta Déu, que veu àdhuc tot el que és ocult.»

No estem massa acostumats a aquest llenguatge. Però és el de la tradició profunda de l'Església, i el que el Concili Vaticà II ha plasmat en la Constitució *Lumen gentium*. L'afirmació, per exemple, de la sacramentalitat de l'episcopat sembla que no hagi estat encara assumida en l'Església, quan es confon l'elecció d'un prevere per a l'episcopat amb la seva constitució com a bisbe, que només ve per a l'ordenació. És Crist, amb el do de l'Esperit, el qui «fa» el bisbe, com el prevere o el diaca, o com el cristià mateix, pel baptisme i la confirmació.

Exercir el ministeri demana una profunda actitud de fe i de caritat. Però qualsevol cristià està cridat a mirar els bisbes, i en particular el Papa i el mateix bisbe, amb fe i amb caritat. Aquesta actitud mútua ve de l'Esperit Sant, i el mateix Esperit portarà l'Església a la unitat, sense la qual no hi ha vida cristiana.

petites homilies

Saber guanyar-se el germà

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Germans, no quedeu a deure res a ningú. L'únic deure vostre ha de ser el d'estimar-vos els uns als altres. És la llei bàsica de la comunitat. Totes les altres disposicions de l'Església han de sortir d'aquí i anar a parar aquí. Estimar els germans. Començant pels que tenim més a prop. Pels que coneixem més. O que així ens ho sembla. Precisament perquè el germà concret, el que té cara, ulls i nom coneguts és el que entra més endins de la nostra intimitat. És el que més en concret pot ajudar-nos. O molestar-nos. La pràctica de l'amor no és fàcil. Per això moltes vegades estem temptats de tancar l'amor a fora. De no voler saber-ne res.

Si el teu germà peca, vés a trobar-lo i parleu-ne vosaltres dos sols. És el primer pas. I també el més difícil. Davant la caiguda del germà tots tendim a callar o a fer-ne safareig. Callem per prudència, diem. O potser per delicadesa. Moltes vegades és simple covardia. Ho comentem amb els altres per veure si hi trobem solució entre tots, afirmem. Però, de fet, massa sovint cavem el fossat que ens separa. El que queda més malmès és l'esperit de concòrdia. La caritat esdevé així impossible. Si te'n fa cas —perquè més d'un cop el que s'ha equivocat en fa, de cas de l'advertiment— t'hauràs guanyat el germà. Que és el que interessa. O el que ens interessa és tota una altra cosa?

Moltes vegades estem atents a la defensa de l'ortodòxia. Fem bé. Altres vegades sortim a defensar les normes morals. També fem bé. Fins i tot vigilem perquè la comunió esdevingui perfecta, total. És una bona actitud. Però no perdem mai de vista que el realment més important és la persona del germà. De tot germà. És necessari guanyar-lo. És la gran exigència cristiana. Déu, en Crist, ha reconciliat el món amb ell mateix, i a nosaltres ens confia el missatge de la reconciliació. Gran responsabilitat, la de la comunitat cristiana. Tot allò que lligareu a la terra, quedarà deslligat al cel, i tot allò que deslligareu a la terra, quedarà deslligat al cel. Per això cal que esgotem tots els procediments possibles per tal de guanyar-nos el germà que peca. Després de la nostra intervenció personal i de l'ajuda de dos o tres, arribem a la consulta amb la comunitat. Únicament després d'haver-ho intentat tot podrem abandonar la causa i considerar-lo deixat a la mà de Déu. Com

si fos un pagà o un publicà. Un estrany. Però fins i tot llavors recordarem la força transformadora de la pregària en comú: Perquè on n'hi ha dos o tres reunits en el meu nom, jo sóc enmig d'ells. Decididament la força reconciliadora de Déu i de l'Església és molt més gran i compromesa que el que ens pensem. Per això Jesús ha fet de l'Església el sagrament del perdó.

8 de setembre:

Festa del naixement de la Mare de Déu

El dia 8 de setembre se celebra la Festa de la Nativitat de la Mare de Déu. Són ben pocs els testimonis històrics que tenim d'aquest moment. Tot i això, tenim una àmplia literatura apòcrifa,

que ens relata amb tot detall aquest esdeveniment. Així, per exemple, trobem dades a l'Evangeli del pseudo-Mateu sota el títol *El llibre del Naixement de la Benaurada Maria i la infància*

del Salvador. També al Protoevangeli de sant Jaume, titulat *Tractat històric de la Nativitat de la Mare Santíssima de Déu i sempre Verge Maria*, del qual reproduïm aquest passatge:

Anna, Anna:

El Senyor ha escoltat el teu prec.

Concebràs i donaràs a llum

i de la teva descendència es parlarà arreu.

I se li va complir a Anna el seu temps i al novè mes donà a llum.

I preguntà a la seva llevadora:

«¿Què és el que he donat a llum?»

I la llevadora li va respondre: «Una nena.»

I va reclinar la nena en el bressol.

I havent-se acomplert el temps marcat per la llei,

Anna es purificà, donà el pit a la nena, i li posà el nom de Maria.

(del Protoevangeli de sant Jaume)

«El naixement de la Mare de Déu» (detall) de Bartolomé Esteban Murillo.

«El vostre naixement, Verge Mare de Déu, ha anunciat l'alegria arreu del món! Avui és, doncs, el dia d'aquest goig. L'Església, el 8 de setembre, nou mesos després de la solemnitat de la Immaculada Concepció de la Mare del Fill de Déu, celebra el record del seu naixement. El dia del naixement de la mare fa dirigir els nostres cors cap al Fill: de Vós va néixer el sol de la justícia, Crist, el nostre Déu, que esborrant la maledicció, ens va portar la benedicció, i triomfant de la mort ens va donar la vida eterna.

Així doncs, la gran alegria de l'Església passa del Fill a la Mare. El dia del seu naixement és en veritat un pre-anunci i el començament del món millor.

I per aquest motiu, la litúrgia d'avui confessa i anuncia que el naixement de Maria irradia la seva llum sobre totes les esglésies que hi ha en el món»

De l'homilia de Joan Pau II al santuari de Loreto (Itàlia), el 8 de setembre de 1979

Festa de les marededéus trobades

La festa del naixement de la Mare de Déu, també es coneguda popularment com el «dia de les marededéus trobades», perquè també se celebra la festa de la majoria de les marededéus que es veneren a ermites i santuaris del Principat i que tenen una història molt semblant. Aquestes imatges, que

gaudeixen d'una gran devoció popular, van ser trobades en la seva majoria per un pastor que tenint cura dels animals, va observar com un d'aquests (bou, vaca, ovella...) s'obstinava a cercar un objecte en un forat d'una muntanya, arbre, roca, font o bardissa, que finalment seria la imatge de la

Mare de Déu, que el pastor porta cap al seu poble, però que desapareix misteriosament, per tornar a aparèixer al seu lloc d'origen, on s'acabarà construint una ermita o santuari a l'interior dels quals es col·locarà la imatge de la Verge, per a la devoció popular.

Festes i aplecs del dia 8 de setembre

Algunes de les festes i aplecs d'aquest dia dedicats a la Mare de Déu són: Aplec al Santuari de la Mare de Déu de la Vall de Núria, a Queralbs; Gala del Santuari de la Mare de Déu de Queralbs, a Berga; Festa de la Mare de Déu de Meritxell, patrona d'Andorra; Festa Major de la Mare de Déu de la Riera, a les Borges del Camp; Festa Major a Cardona amb la processó de la Mare de Déu del Patrocini; Festa Major de la Mare de Déu del Tura, a Olot; Festa Major de la Mare de Déu de la Serra, a Montblanc; Festa Major de la Mare de Déu del Claustre, a Solsona; Festa Major de la Mare de Déu de la Pietat, a Ulldecona; Festa Major de la Mare de Déu de Mijaran, a Vielha; Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de Gressollet, a Saldes; Aplec de la Mare de Déu de Butsénit, patrona de l'horta de Lleida; Aplec a l'ermita de la Mare de Déu del Viver, a Argenton; Aplec a l'ermita de la Mare de Déu del Camí, a la Garriga; Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de les Alegries, a Lloret de Mar; Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de la Salut, al Papiol.

Altres poblacions que celebren festes majors aquest dia:

Agramunt, Aldover, barri del Poblenou (Barcelona), Benifallet, la Bisbal de Falset, Bellpuig d'Urgell, les Bordes, Bovera, Breda, Cadaqués, Calaf, Calders, Caldes d'Estrac, Cambrils, Canet de Mar, Cardona, Castell d'Aro, Castellnou de Seana, Durro, l'Estany, Folgueroles, la Gleva, Guissona, Horta de Sant Joan, la Jonquera, Juncosa, la Llagosta, Llinars del Vallès, Llers, les Lloses, Martorelles, Menàrguens, Montoliu de Lleida, la Morera de Montsant, Palafolls, Palau de Santa Eulàlia, Piera, les Piles, la Pobra de Claramunt, la Pobra de Montornès, Prats, Puigcerdà, Ribera de Cardós, Sallent, Sanaüja, Sant Adrià de Besòs, Sant Andreu Salou, Sant Carles de la Ràpita, Sant Celoni, Sant Feliu de Codines, Sant Feliu Sasserra, Sant Joan de les Abadesses, Santa Maria de Besora, Sarrià de Ter, Seròs, Sunyer, Tàrraga, Tagamanent, Tordera, Tremp, Ulldemolins, Vallfogona de Ripollès, Viladecans, Viladrau, Vilanova de Segrià, Vilobí d'Onyar.

Tortosa

diòcesis

Tortosa honora un any més la Mare de Déu de la Cinta

■ El cardenal Rouco portarà l'estendard de la Reial Arxiconfraria

TORTOSA.— L'ambient de festa torna a respirar-se en l'aire. Els tortosins i tortosines ja estan a punt de celebrar amb goig la seva Setmana Gran (del 3 al 12 de setembre), uns dies dedicats a la seva patrona, la Mare de Déu de la Cinta. Aquestes festes, de gran arrelament entre la gent, són l'expressió d'amor de tot un poble envers la seva Mare de Déu. Tradició, devoció i diversió es donen la mà en una de les festivitats populars més arrelades del sud de Catalunya. La Cinta 99 ja és aquí!

Les festes majors de qualsevol localitat sempre es viuen de forma especial. La gent vol gaudir amb alegria d'uns dies de diversió, de retrobament amb tots els veïns al carrer, de sentiment d'unió. Aquestes celebracions van lligades sempre a la figura del patró o patrona del poble. Els seus habitants, amb alegria, demostren la seva devoció per la figura protectora. Tortosa no n'és una excepció, però potser aquest sentiment de devoció unit a la gresca es viu de forma especialment particular.

Són indubtables les arrels profundament religioses de la festes de la Cinta. Aquesta afirmació queda corroborada pels emotius actes que tenen lloc el dia de la patrona. Com cada primer diumenge de setembre, la ciutat de Tortosa, en el marc de la seva Setmana Gran de festes, surt al carrer per demostrar un any més la seva devoció a la Mare de Déu de la Cinta en la processó celebrada en honor seu.

La peanya platejada portadora de la relíquia menor del Sagrat Cíngol, precedida de la imatge barroca i d'argent viu de la Mare de Déu de la Cinta, enfila en processó els carrers del recorregut habitual. La relíquia va acompanyada pel bisbe de la ciutat i per alguna personalitat convidada per a l'ocasió; pel Capítol (grup de canonges que té cura del culte a la catedral); per la Reial Arxiconfraria de la Cinta; per la Cort d'Honor, que és la branca femenina dels devots a la Mare de Déu, i per la representació de les autoritats polítiques locals. Tampoc falten a l'acte els infants vestits amb el blanc pur de la Comunió i els que simbòlicament representen el moment de la baixada de la Cinta.

L'emoció de tot un poble

Al llarg de tot el recorregut, i tenint com a fons el so solemne de les bandes de música, els tortosins mostren amor i respecte a la patrona, i fins i tot hi ha qui li dona les gràcies per haver-li concedit alguna gràcia. Entre moltes de les virtuts atribuïdes a la Mare de Déu de la Cinta hi ha la protecció que ofereix a les dones a

Un cant a la Verge

Gairebé no es pot trobar cap ciutadà de Tortosa que no hagi cantat l'himne a la Mare de Déu de la Cinta. Quan aquest cant s'entona a l'entrada del reliquiari a la catedral, les veus vibren i se'n pot sentir alguna que tremola d'emoció. La tornada de l'himne és una sincera expressió de l'amor de Tortosa per a la seva patrona.

*Fills de la terra tortosina,
cantem a nostra Cinta himnes
d'amor.*

*És la Cinta nostra Reina,
nostra Mare,
nostre Tresor.*

Veniu, tortosins!

*La Cinta mos demana,
Donem-li el cor!*

*Estimem-la, adorem-la,
jurem defensar-la hasta la mort.*

Cridem sempre a veu plena:

Nostra Cinta sobretot!

Nostra Cinta, sobretot!

l'hora de donar a llum. Aquest fet fa que moltes es lliurin a les seves mans quan estan en estat de bona esperança, i per això lliguen al voltant de la seva cintura, fins al moment del naixement de l'infant, una cinta que ha estat passada i beneïda per la relíquia original, és a dir, per un tros de la cinta que la Mare de Déu va donar a la ciutat a principis del segle XII, més concretament la nit del 24 al 25 de març de l'any 1178.

Aquest any, el primer majordom de la Reial Arxiconfraria de la Cinta, Manuel Cid Coloscou, ha confiat l'estendard principal d'aquesta societat al cardenal Antonio M. Rouco, arquebisbe de Madrid i president de la Conferència Episcopal espanyola. El cardenal, durant la processó, anirà acompanyat per Alfonso Carrasco, degà de la Facultat de Teologia de

La processó de la Santa Cinta és el moment més esperat pels tortosins.

Madrid, i Mn. Josep Sales, rector de la parròquia de l'Ampolla, que participaran com a borlistes.

La processó en honor a la Cinta, acte central de les Festes, acaba amb l'entrada a la catedral de la relíquia, amb el tradicional ramell de focs d'artifici, el cant de l'himne a la Cinta i una gran aclamació dels tortosins i tortosines congregats dins i fora del temple.

Un dels altres actes més importants i emotius de les festes és la missa pontifical de la Cinta, que té lloc a la catedral a les dotze del migdia del 5 de setembre,

dia de la patrona. Aquest any, la missa pontifical concelebrada serà presidida, en el marc del temple catedralici de la ciutat, pel cardenal Rouco i pel bisbe de la diòcesi de Tortosa, Xavier Salinas.

L'ofrena de flors i fruits

Es podria ressaltar un altre acte molt important i emotiu per als tortosins i tortosines, és l'ofrena de flors i fruits, celebrada el dia abans de la festivitat de la Mare de Déu. Aquest acte és un dels més emblemàtics per la participació de les institucions locals de totes les pedanies i algunes

poblacions veïnes de la comarca, que aporten els seus fruits en honor a la Mare de Déu de la Cinta. Les pubilles de la ciutat, autoritats, entitats socioculturals, penyes i tortosins en general, desfilen pels carrers de la localitat amb els productes de la terra i la caça que s'obtenen en aquesta zona. També hi ha altres productes duraders que s'ofereixen en l'ofrena. Aquests productes, en general, es destinen a les cases necessitades com asils i institucions benèfiques.

Gerard Redó

ERMEC

DIV. DE RELLOTGERIA I
AUTOMATITZACIÓ

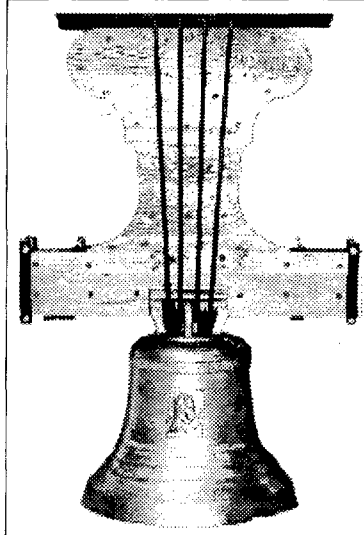
**Experiència,
Tradició i
Tecnologia**

**Tots els serveis per al
seu campanar:**

- Campanes noves
- Soldadura de campanes històriques
- Jous i batalls
- Automatismes
- Relotgeria monumental

Des de la més gran a la més petita, per a nosaltres totes són importants.

Alcalde de Móstoles, 42, baixos - 08025 Barcelona - Tel. 934 501 600
Fax 934 330 885 - ermec@ermec.com — <http://www.ermec.com/campanar>

Lleida

Santa Teresa Jornet tindrà nova parròquia

■ L'Ajuntament de Lleida ha cedit un solar vora la passarel·la del riu Segre

LLEIDA.— El 26 d'agost passat la parròquia de Santa Teresa Jornet de Lleida va viure la festa de la seva titular amb una especial significació. Pocs dies abans l'Ajuntament de Lleida anunciava la cessió d'un solar per poder edificar-hi una nova església a la zona d'equipament del barri de Cappont, al marge esquerre del riu Segre, que es troba actualment en plena expansió.

L'esmentada parròquia va ser erigida el 27 d'agost del 1974 pel bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla, en honor de la santa filla d'Aitona (el Segrià), fundadora de la Congregació de Germanetes dels Ancians Desemparats, santa Teresa de Jesús Jornet, que acabava de ser canonitzada pel papa Pau VI.

El seu rector, Mn. Francesc Soldevilla, que després de 25 anys continua encara avui al capdavant de la parròquia, va poder aconseguir uns locals al número 17 de l'avinguda de València, que han estat seu provisional de les activitats parroquials fins a l'actualitat. Després de molts entrebancs per sortir d'aquesta provisionalitat,

finalment la parròquia podrà ja disposar d'aquest terreny ubicat vora la passarel·la del riu Segre, en una zona privilegiada del barri.

El rector assenyala que l'actual església és insuficient per poder-hi desenvolupar la pastoral parroquial amb totes les condicions. «La necessitat del nou temple és ja una evidència perquè, si bé quan vam iniciar la parròquia hi havia uns 5.000 habitants, ara en tenim més d'11.000 i continua en expansió. El barri i la parròquia han crescut molt», diu Mn. Soldevilla, alhora que no amaga la seva satisfacció: «Ha valgut la pena esperar, ja que l'indret que ens cedeix l'Ajuntament per construir la nova església no podia ser més adequat.»

La Junta Parroquial es reunirà a principis de setembre per parlar del projecte de les noves dependències parroquials. Volen que siguin senzilles però dignes i les volen finançar ells, aspecte que el rector veu amb confiança: «La comunitat està conscienciada i el barri també, els devots de la santa de segur que ens ajudaran i fins i tot la congregació de les Germanetes se sumará a aquest esforç de tots plegats per fer l'església que el barri i la santa mereixen.»

La parròquia es prepara per celebrar l'any vinent els seus 25 anys de vida. «I què millor que celebrar-ho amb una església nova!», afirma el rector.

Jordi Curcó

Mn. Francesc Soldevilla, davant de l'actual parròquia.

Dues parròquies dedicades a la santa

La parròquia de Lleida és una de les dues que hi ha a l'Estat espanyol dedicades a santa Teresa de Jesús Jornet. L'altra es troba a la ciutat de València, on la Congregació de Germanetes dels Ancians Desemparats té la seva casa general i l'església on es venera el sepulcre amb les despulls de la fundadora, que va morir a la ciutat de Llíria (València) el 26 d'agost del 1897. Les Germanetes de Teresa de Jesús Jornet són avui prop de 3.000, amb 213 cases per a ancians en 17 països d'Europa, Amèrica i Àfrica. D'aquestes 213 cases, 142 són a l'Estat espanyol, deu d'elles a Catalunya.

20 ANYS

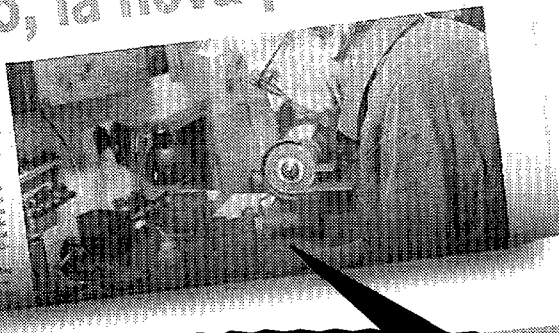
CATALUNYA CRISTIANA

29 d'abril 1999

Any XX · Núm. 1.927

Exclusió, la nova pobresa

Cristians obrers o la lluita social des de l'Evangeli

Catalunya
Cristiana
Una xarxa
per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara

només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català

Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

N.I.F.

D.P.

Població

Tel.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 11.180 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de: **CATALUNYA CRISTIANA (Departament de Subscripcions)**
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Namasté! Benvingut a l'Índia

■ Records del viatge de Mn. Ignasi

He mirat sempre d'impregnar-me de l'espiritualitat del meu sant patró. Per això preparava a Manresa la meua ordenació sacerdotal. Era el mes de gener del 1976. Estava sol resant a la cova de Sant Ignasi i va arribar un grup de gent. Em va sorprendre que en lloc de fer genuflexió davant del

sagrari, fessin una profunda reverència amb les mans juntes a l'alçada del front. Els acompanyava un jesuïta que va celebrar amb ells la missa. Pel que deia en anglès, vaig entendre que eren de l'Índia. Des de llavors somiava a visitar aquest país per introduir-me en la seva cultura.

Al juliol del 1998 assistia a la Trobada Internacional del Clergat amb motiu de la preparació del pròxim Jubileu en presència de deu cardenals, cinquanta bisbes i més de mil dos-cents preveres d'arreu del món. Les conferències i les celebracions litúrgiques les vam celebrar separats, com és costum, per raó del rang, però no així els àpats. Vaig coincidir durant un dinar amb Mons. Iván Dias. Quan vaig veure el seu anell i vaig mostrar curiositat em va dir: «Sóc l'arquebisbe de Bombai.» En expressar-li la meua sorpresa i manifestar interès, va afegir: «Si t'interessa conèixer l'Índia, et podria oferir estança durant les teves vacances perquè ajudis algun prevere malalt.» I va concloure dient: «Mantinguem-nos en contacte.» I el vaig mantenir felicitant-lo abans del Nadal tot recordant-li la seva oferta i la meua disponibilitat.

«Digue'm quan arribes. El meu secretari et vindrà a buscar a l'aeroport. Seràs el meu convidat.» Això escrivia a la seva targeta de Nadal que em va deixar garratibat.

La preparació il·lusionada

Vaig córrer a Air India a reservar bitllet. Quan vaig comprovar que l'avió havia de fer escala a Delhi, em vaig posar en contacte amb el P. Jordi Gispert Sauch, que em va facilitar estada al Teologat Jesuïta, on exerceix com a professor de sanscrit i hinduisme. Vaig començar a llegir guies turístiques i una altra mena d'informació, com el preciós llibre del salesià José Luis Carreño *Singladuras indias*, on narra un periple que va fer el 1973, i que en part després he repetit jo amb la mateixa il·lusió.

Vaig acumular adreces de bona gent que per casualitat havia conegut la primavera passada: de marins del *Word Ribbon*, petrolier que vaig visitar amb els amics de Stella Maris, la tripulació del

qual és índia; de la germana M. Maya, que hi passava les vacances amb la seva família, feligresos de la meua parròquia de Sant Ambrós. Quan els vaig dir que planejava les meves vacances a l'Índia, tothom deia: «Veni a visitar-nos.» I jo responia: «Ho intentaré. Però no ho puc prometre ja que no sé què espera de mi l'arquebisbe.»

Una setmana amb els estudiants de Delhi

El 29 de juny aterrava a la capital de

jesuïtes procedents de diferents estats: del nord com el Nepal i Bihar i del sud com Tamil i Kerala. Cadascú em cantava les excel·lències del seu indret: «No s'estigui de visitar-lo.» Quan vaig acabar el meu periple els vaig enviar un fax des de Bombai en què m'excusava per no haver visitat tots aquests indrets. És tan gran el seu país! Però almenys he tingut la sort de conèixer-los a ells i d'haver participat en els actes de comiat de l'antic rector, el P. V. Amalanathan de Maharastra (fixeu-vos en l'ús exagerat de la *a*; és una cosa que sor-

portava a la casa de l'arquebisbe, al costat de la catedral del «Sant Nom». Després de saludar Mons. Iván Dias li vaig preguntar: «On m'envia per ajudar?» Ell em va respondre: «Et vull aquí, a casa meua. I des d'aquí visitaràs el màxim nombre de missioners i missioneres espanyols. Com que fan diverses feines i en llocs ben diferents, tindràs una visió força completa de la vida a l'Índia.»

Així que si esmorzava en companyia del meu amic arquebisbe, del cardenal Pimenta (el seu predecessor ja retirat), dels tres bisbes auxiliars i de l'equip sacerdotal encarregat de la pastoral de la catedral (mai no havia compartit taula amb gent tan important!), després dinava amb jesuïtes o salesians, amb vedrunes o annes... a les seves universitats o col·legis, dispensaris o orfenats, leproseries o parròquies... acompanyats de gent no menys importants!

«El 29 torno a Barcelona, si voleu, prenc alguna cosa per a les vostres famílies o les vostres comunitats germanes...» He portat un munt de cartes. Les llunyanes les he enviades per correu. Les properes miro de lliurar-les a mà, per poder explicar així de viva veu — ajudat pel meu diari on anava escrivint cada dia per emportar-me els records ben ordenats — tot el que vaig tenir la sort de veure. Grata experiència la realitzada allí, i també la d'aquí, sobretot quan aconsegueixo el compromís d'ajudes des de les comunitats més benestants d'aquí per a les molt més necessitades de coses materials d'allà. No cal dir que en l'aspecte personal allí

estan molt més assortits: en abundància, en joventut, en il·lusió...

Visita a les missioneres de Gujerat, recentment perseguides

Un dia vaig mostrar a Mons. Dias les adreces dels familiars dels marins que vaig conèixer al port de Barcelona i de la Gna. M. Maya del Gujerat. Va encarregar al seu secretari, el P. John, i al seu xofer, Joseph, que m'acompanyessin a visitar tots els que viuen en un radi de cent quilòmetres. I va afegir: «Per veure la religiosa del Gujerat no podràs anar-hi en cotxe, hauràs d'agafar el tren

Les Missioneres de la Caritat regenten orfenats a Delhi.

l'Índia. Segons havíem convingut el P. Jordi Gispert em va instal·lar a la Facultat de Vidyajyoti. Vaig tenir l'oportunitat de conèixer tant la zona antiga, al voltant de la Fortalesa mogol, com la moderna, que envolta els edificis i els monuments construïts pels britànics, que hi van instal·lar el viceregnat fins a la independència obtinguda el 1947. Vaig visitar temples jaines i hindús, mesquites musulmanes i esglésies cristianes de diverses confessions. Vaig viatjar a Agra per conèixer el Castell Roig i el mausoleu, mundialment conegut, Taj Mahal. També Mathura, on va néixer Krishna. I Vrindavan, ciutat santa dels mil temples... Tot molt interessant, però no tant com la companyia dels joves estudiants

prèn qui no coneix cap dels quinze idiomes oficials ni de les 300 llengües que s'hi parlen), que va ser substituït pel P. H. Barla de Bihar. Era aquest el primer que aconseguia aquesta responsabilitat, i no provenia de la zona malabar, amb llarga tradició catòlica, sinó de l'aborigen, recentment cristianitzada.

A la catedral de Bombai

El 6 de juliol el P. John Rodrigues (no m'he equivocat, cal tenir present que Portugal va controlar l'estat de Goa fins al 1961 i, per tant, va deixar una gran influència catòlica i de tota mena) em recollia a l'aeroport de Bombai i em

(continua a la pàg. 20)

perquè està a uns 700 quilòmetres. Però hi has d'anar, perquè si algú mereix que el visitin són els d'allà perquè últimament han patit persecució. Allò és una altra diòcesi, però és igual.» I fins al nord em vaig desplaçar. Vaig estar amb les Germanes de la Caritat de Santa Anna i amb les Dominiques del Rosari, i amb els jesuïtes navarresos al capdavant dels col·legis Loyola a Nadiad i a Ahmedabad (on aquell dia hi va haver disturbis entre hindús i musulmans a causa de la guerra entre l'Índia i el Pakistan; es van declarar oficialment cinc morts) i de la gran editorial religiosa Gujarat Sahitya Prakash.

Goa, camp d'acció de Francesc Xavier

Encara em va quedar temps, i energies no me'n van faltar, per desplaçar-me també amb tren cap al sud per visitar Goa, a pesar que és època de pluges monsoniques. Més d'un dia els trens no circulaven a causa dels esllavissaments de terra o de les inundacions. Vaig tenir sort, no em van afectar. Això sí, era l'únic «turista occidental». La resta eren indis o a tot estirar orientals, més acostumats a les incomoditats monsoniques. Potser per això molts em demanaven que em retratés amb ells. Volien presumir d'haver fet amistat amb un occidental durant les seves vacances! Jo em sentia tractat com un artista de cinema entre els seus fans.

Em van retratar tant com al sepulcre de sant Francesc Xavier o com al mar aràbic color de xocolata a causa dels fangs transportats pels rius cabalosos en època de pluges. Vaig visitar el Seminari de Rachol i el santuari del Pilar, seu dels Missioners de Sant Francesc Xavier. Residia a l'Hostal de Càritas, i freqüentava el col·legi Don Bosco, on em van acollir cada dia a trenc d'alba a la doble taula: la de l'eucaristia i la de l'esmorzar. També em va convidar a sopar l'arquebisbe d'allà, Mons. Raúl

Leprosèria de Vimala. Mn. Ignasi Marqués i l'arquebisbe de Bombai, Mons. Iván Dias, amb les monges.

Gonsalves, patriarca de les Índies Orientals. Successor de l'intrèpid navarrès de qui enguany celebrem el 450è aniversari de la seva marxa des d'aquelles costes goeses cap al Japó. Si a l'Índia l'havien precedit sant Tomàs i altres missioners arribats de la península aràbiga, a les illes del sol naixent va ser el primer a arribar per anunciar l'evangeli. Per això Francesc Xavier és el patró de les missions.

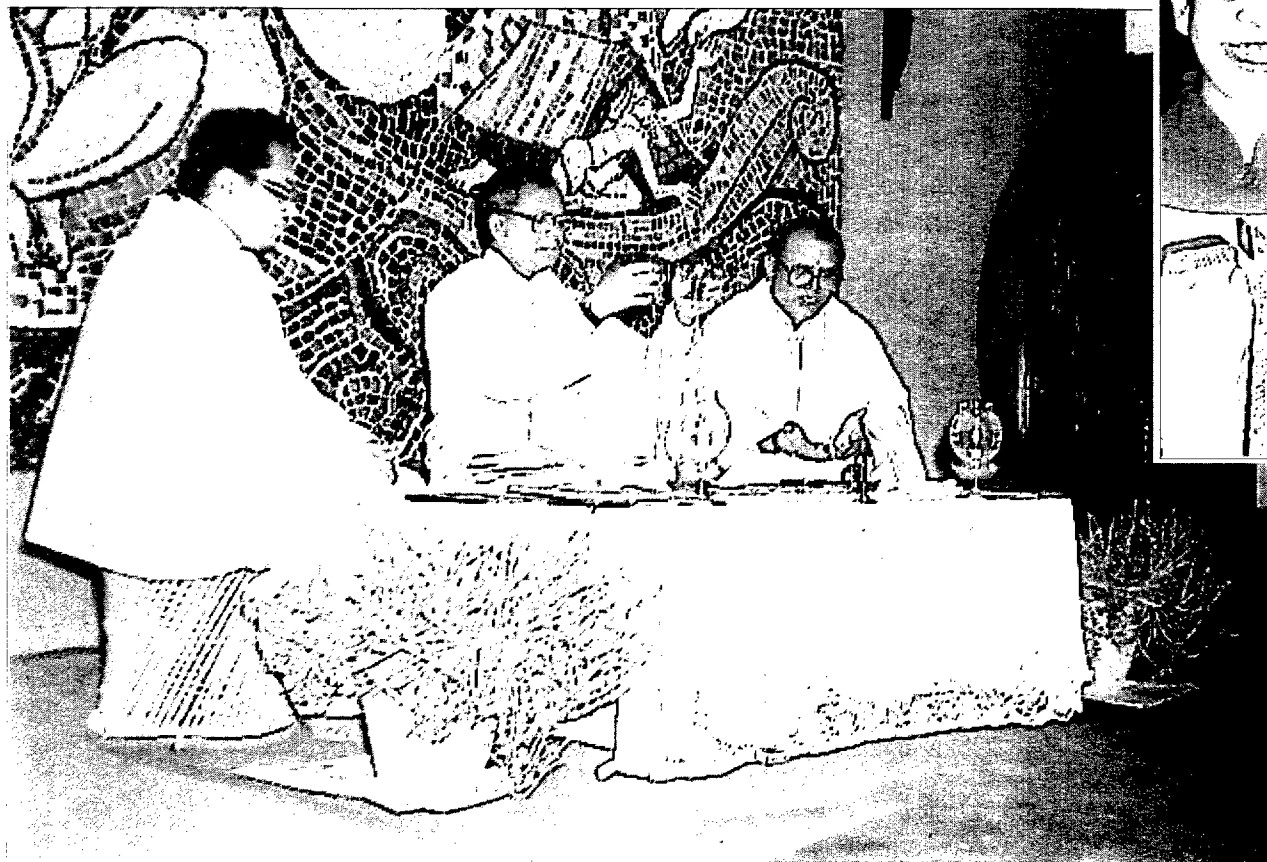
Que ell beneeixi els missioners i les missioneres que continuen la seva tasca i a qui he tingut la sort de visitar! Que ens doni a tots l'entusiasme que el va moure a propagar la fe, arriscant tant fins a la mort pel seu amor a Jesucrist.

Ignasi Marqués Rodríguez

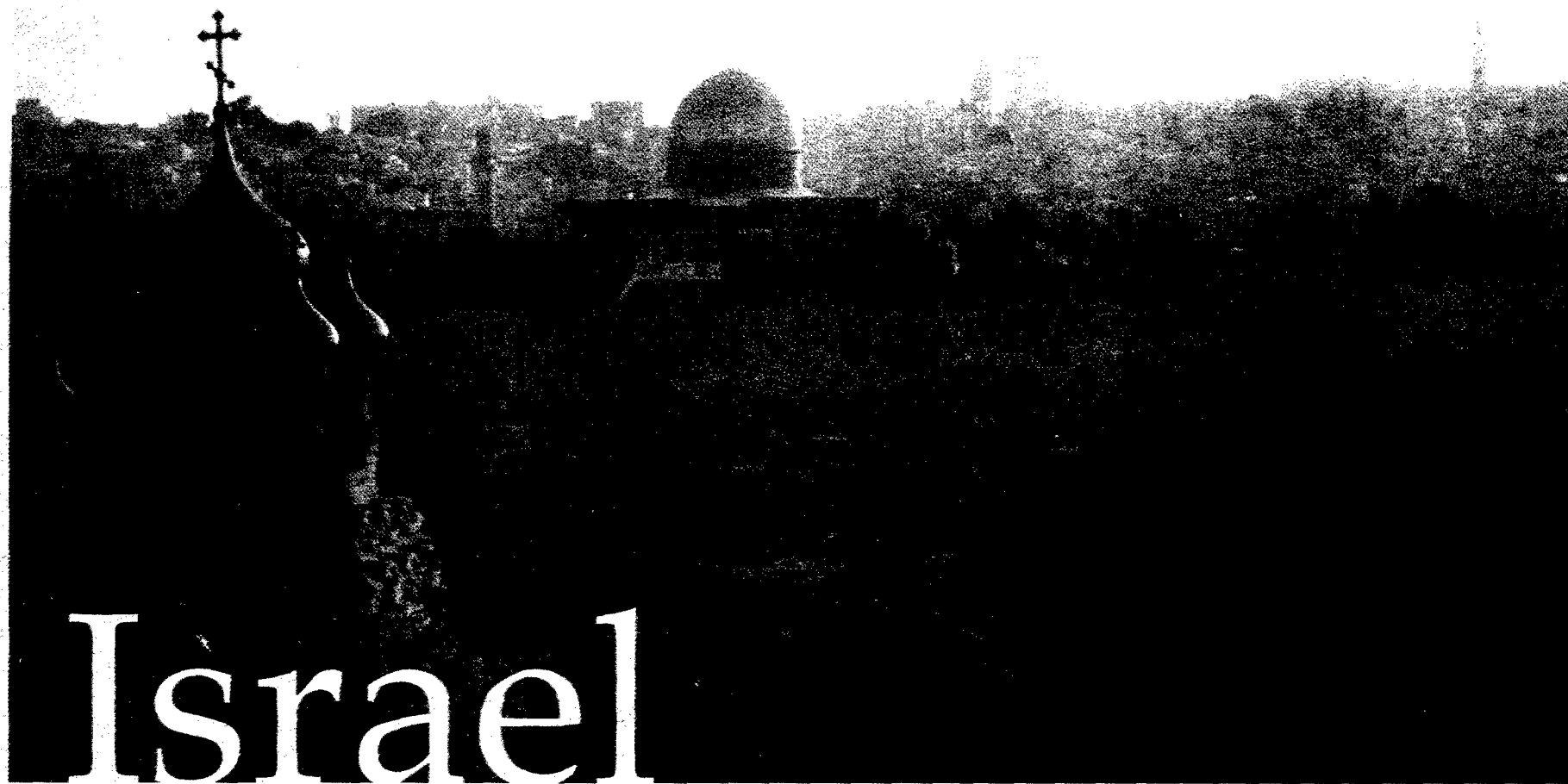
Parròquia de Sant Ambrós de Barcelona

Celebració presidida per l'arquebisbe del 150è aniversari de la revista de l'Església de Bombai, «The Examiner».

«Missa en què el P. Amalanathan passa el relleu com a rector dels estudiants jesuïtes al P. Barla.

Israel

no tiene precio

...con el Programa

Guíe a sus fieles hacia la Tierra Santa de Israel.

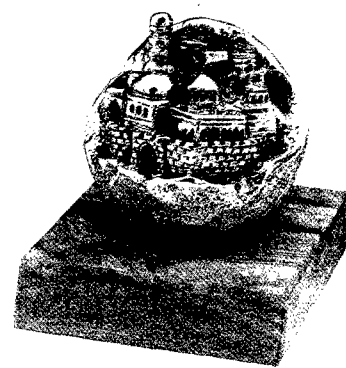
EL AL ha creado un **programa especial para promotores frecuentes**. Personas como usted que organizan, en su caso con fines religiosos, al menos un viaje de grupo al año a Israel y viaja con él.

Si contrata los billetes con EL AL y se inscribe en el Programa V.I.P. (Very Important Promotor), disfrutará de **grandes ventajas**. Recibirá un punto por cada persona que lleve y si en un mismo año organiza un segundo viaje, una bonificación de 20 puntos. Tiene hasta el 31/12/2002 para acumular puntos y conseguir:

- 200 puntos 1 billete gratis a Israel.
- 300 puntos 1 billete gratis a Israel y 3 noches en un hotel de 4 estrellas de la cadena Laromme Hotels en Jerusalén o Tiberíades.
- 400 puntos 1 billete gratis y una semana en un hotel de 4 estrellas de la cadena Laromme Hotels. O bien 2 billetes gratis.
- 500 puntos 1 billete gratis y una semana en un hotel de 5 estrellas de la cadena Laromme Hotels. O bien 2 billetes gratis y un diploma especial.

= 1 punto

Infórmese en su agencia de viajes y reciba como obsequio al inscribirse esta reproducción en plata de la antigua Jerusalén sobre una base de madera de olivo de los montes de Judea.

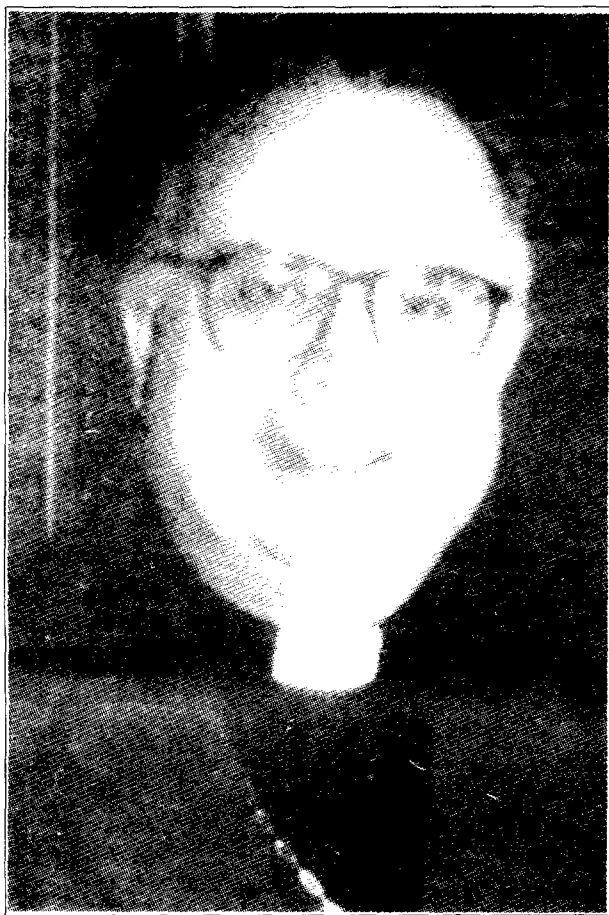
Con la colaboración de:
 Laromme Hotels

EL AL

Menorca

Nous delegats i nous rectors a la diòcesi

■ **Mons. Ciuraneta nomena els responsables de cinc delegacions episcopals**

Mons. Francesc Xavier Ciuraneta.

CIUTADELLA.— El bisbe de Menorca, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, firmava recentment el nomenament dels nous responsables de cinc delegacions episcopals: Família i Vida, Ensenyament, Vida Consagrada, Missions i Cooperació entre les Esglésies, i Mitjans de Comunicació Social. Així mateix constituïa nous rectors per a parròquies i santuaris tant de Ciutadella com de Maó.

Mn. Modest Camps, actualment canceller-secretari del bisbat de Menorca, haurà de compaginar el càrrec amb el de capellà del monestir de Santa Clara de Ciutadella. Pel que fa a Mn. Rafel Portella, ha estat nomenat, d'una banda, rector de la parròquia de Sant Antoni M. Claret, també de Ciutadella, i, de l'altra, delegat episcopal de Família i Vida. Mn. Portella és, a més, membre del Col·legi de Consultors des de l'any 1994.

Mn. Joan Miquel Sastre ha rebut el nomenament de rector de la parròquia de Sant Francesc d'Assís, de Maó, mentre que Mn. Cristòfol Vidal, que ja és delegat diocesà de Pastoral de la Salut i consiliari diocesà de Vida Creixent, ha estat nomenat també rector de la parròquia de Santa Eulàlia, de Maó.

Mn. Josep Lluís Ponsetí ha estat nomenat vicari de la parròquia del Carme, també de Maó, i Mn. Josep Manguán ha rebut dos càrrecs: el de capellà del santuari de la Mare de Déu de Gràcia, de Maó, i el de delegat episcopal de Missions i Cooperació entre les Esglésies.

La resta de delegacions episcopals han estat per a Mn. Jesús Llompart, delegat d'Ensenyament; Mn. Isidre Serdà, delegat de Vida Consagrada, i Guillem Ferrer, delegat de Mitjans de Comunicació Social. (C.C.)

LLEIDA

Curs per a animadors d'Acció Catòlica

LLEIDA.— Com a resposta a les accions proposades en l'Assemblea Diocesana del mes d'abril, el nou consell diocesà dels Moviments d'Acció Catòlica ha organitzat un curs de formació per a animadors de grups d'Acció Catòlica amb la col·laboració de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (Irel).

Els objectius del curs se centren en l'aprofundiment de la realitat que envolta la societat d'avui, en la tasca de l'Església i en una reflexió a fons sobre l'apostolat laical. Al mateix temps, es parlarà de com dotar de recursos aquest laicat que assumeix la funció d'iniciar, d'animar i d'acompanyar grups d'Acció Catòlica.

El curs tindrà una durada de trenta hores i es farà durant el primer trimestre del curs acadèmic a les instal·lacions de l'Irel. Els destinataris són animadors de grups de joves o adults, laics que es vulguin preparar com a animadors i tot aquell que estigui interessat a aprofundir en el coneixement de l'Acció Catòlica. El curs, a més, pot suposar l'obtenció de tres crèdits de l'Irel.

Jesús García, Ventura Pelegrí, Amadeu Bonet, Antoni Serramona i Ramon Prat seran els professors del curs, que s'iniciarà el 4 d'octubre amb el tema *Anàlisi de la realitat personal: el món interior*, a càrrec de Jesús García, i que s'acabarà el 15 de desembre amb la ponència de Ramon Prat dedicada al paper de l'animador. (J.C.)

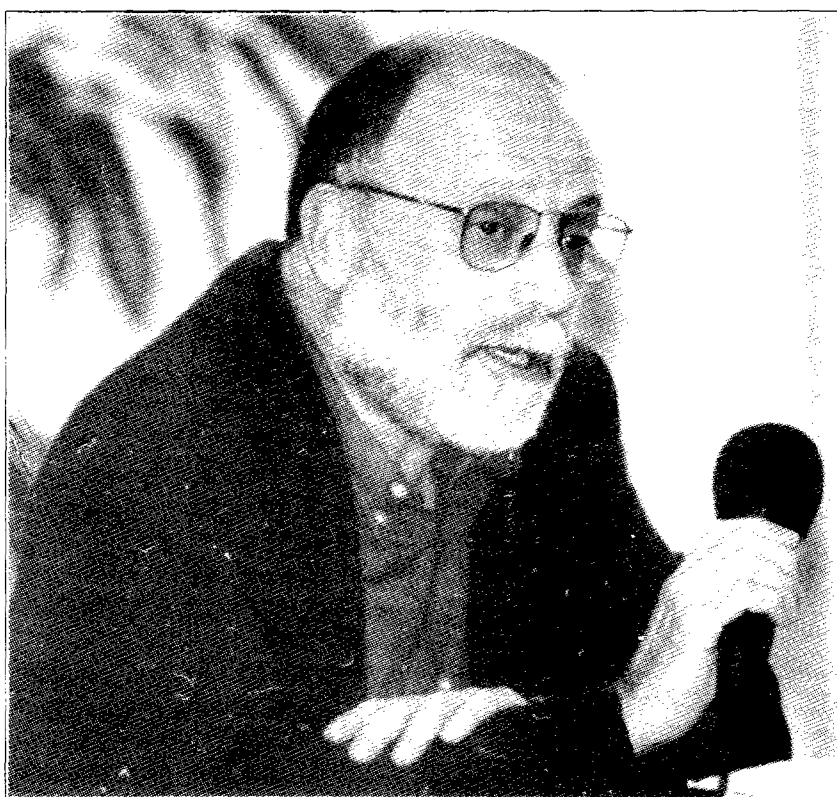
URGELL

Càritas presenta «Deute extern, deute etern?»

TREMP.— Càritas diocesana ha presentat recentment a Trep la campanya «Deute extern, deute etern?». La programació de la jornada va oferir un concert de la cobla Tres Turons, de Bellpuig, una conferència d'Arcadi Oliveras, catedràtic d'economia mundial de la Universitat Autònoma de Barcelona, i la inauguració d'una exposició sobre la campanya. Hi van assistir 150 persones. La campanya es farà a totes les comarques del bisbat.

Arcadi Oliveras va explicar que el deute és derivat dels préstecs que els països del Sud van rebre dels països del Nord durant els anys setanta i vuitanta. Molts préstecs estaven condicionats a la compra de mercaderies als prestadors. El creixement dels interessos i la devaluació de les exportacions dels països pobres, als anys vuitanta, van fer impagable el deute. Avui pesen més els interessos i les amortitzacions que l'aportació del Nord al desenvolupament dels països pobres.

El resultat és que el dèficit social s'acusa en els serveis elementals: hospitals, escoles, vies de comunicació, etc. Un exemple i una

Arcadi Oliveras.

dada: Moçambic esmerça el 33% del pressupost anual a liquidar el deute, un 7% en educació i un 3,3% en sanitat; a Zàmbia el pagament del deute extern quadruplica el pressupost sanitari.

La condonació del deute l'any 2000 salvaria la vida de 21 milions d'infants. Per tant, aquesta o la reducció del deute és l'única solució al problema que significa la supervivència i la dignitat de milions de persones. Càritas, Justícia i Pau, Mans Unides i la Unió de Religiosos de Catalunya són els promotors de la campanya, que rep el suport d'altres organitzacions no governamentals.

Els jubileus bíblics comportaven el perdó, el retorn a la convivència en pau i la recuperació de la joia, el *jubilum*. «Els cristians hauran de fer-se veu de tots els pobles del món, proposant el Jubileu amb un temps oportú, per pensar en una notable reducció, si no en una total condonació, del deute internacional que afeixuga moltes nacions» (Joan Pau II). Un jubileu per alliberar els països pobres del jou que els estrangula. (A.M.)

Tarragona

Adreçar-se a la persona com un tot

■ El Centre de Promoció Juvenil i de la Dona de Reus inicia el quart curs de funcionament

REUS.— El Centre de Promoció Juvenil i de la Dona (CPJD) finalitza aquests dies els preparatius per al seu quart any en funcionament treballant en diversos barris de Reus amb una proposta d'educació integral. Aquest curs el CPJD, amb seu a l'antic col·legi Enric de Querol, durà a terme els mateixos deu programes que l'any passat, però posant especial èmfasi en el dedicat als nois i a les noies de 16 anys. El Centre forma part de la Fundació Josep Pont i Gol.

El col·legi Enric de Querol, de titularitat diocesana, va deixar de funcionar el 1994. Un grup de sacerdots i laics de Reus van pensar quines possibilitats hi havia de treure profit d'aquest equipament, i d'aquesta manera l'estiu de 1996 va néixer el CPJD. Així doncs, el fet que la seu estigui al barri de Sant Josep Obrer es deu a aquest motiu i no a cap característica especial del barri. De fet, des del Centre es combat l'estigmatització de determinades zones: «Pensem que les necessitats són a tota la ciutat, i la prova és que des que vam començar hem ampliat les nostres activitats a altres barris», expliquen M. Teresa Ferrater i Jaume Badia, dos dels membres de l'equip directiu.

En tres anys, l'activitat desplegada

pel CPJD ha crescut de forma espectacular. El curs passat va desenvolupar vuit programes propis i dos de concertats amb l'administració, amb els quals va atendre més de 350 persones. En les seves activitats col·laboren, almenys un dia a la setmana, més de 70 voluntaris, i un nombre encara superior ho fan ocasionalment. A més de Sant Josep Obrer, alguns programes es fan als barris Fortuny i Montserrat.

Dels programes propis, quatre estan dedicats al món dels infants i adolescents: «Aixeca't», «Juga-hi», el Casal d'estiu i «Camina». Aquest darrer programa va començar a funcionar l'any passat però d'una manera una mica improvisada: van ser alguns dels mateixos nois i noies que el curs anterior havien finalitzat el programa «Aixeca't» (que només és fins als 15 anys) els que el van reclamar. Així, el «Camina» continua l'orientació de l'«Aixeca't» (fomentar la socialització, la integració personal i el desenvolupament intel·lectual) però enfocant ja a l'adolescent que entra al món adult. De fet, el «Camina» és una de les apostes fortes del CPJD per a aquest curs: «Donem molta importància a l'acompanyament del noi a la ciutat, que hauria de ser l'estructura d'acollida després de l'escola i la família. Han de saber què els ofereix la ciutat, sentir-s'hi ciutadans de ple dret i no refusats com sovint passa», explica M. Teresa Ferrater.

Promoció de la dona

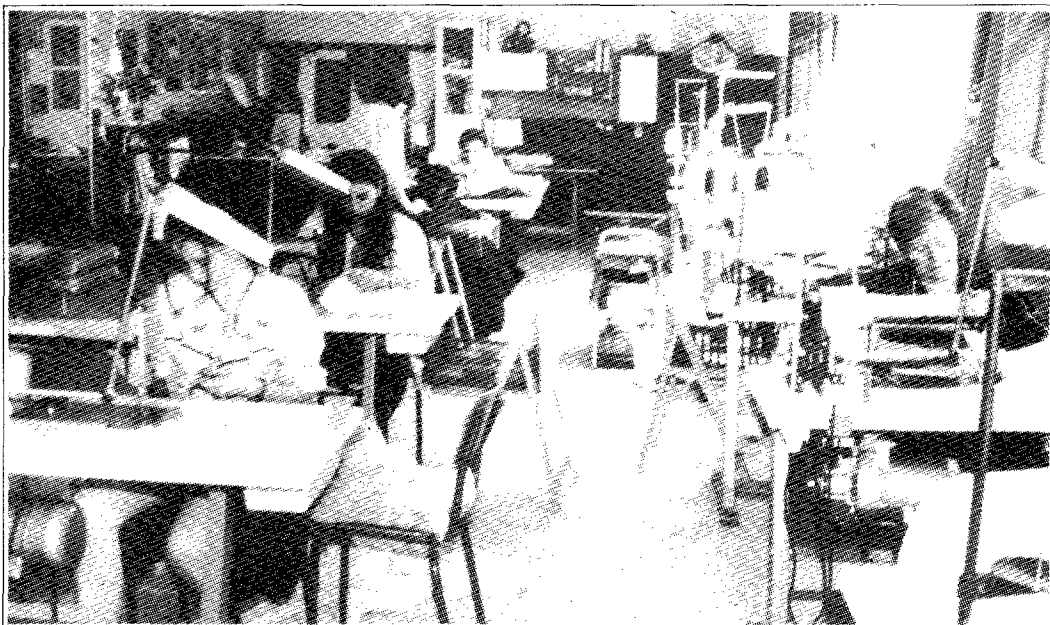
El CPJD té dos programes més dedicats a l'altre col·lectiu al qual s'adreça, el de les dones. Un treballa la promoció de la dona mitjançant trobades de reflexió, xerrades, sortides, cursos. El programa també dona una importància especial a la convivència de dones de diferents ètnies i cultures. Un segon programa és el taller de confecció mitjançant el qual es proporciona una formació laboral i una feina remunerada, a banda de l'aspecte humà. Finalment, el CPJD també té programes de formació del voluntariat i de tutoria d'alumnes en pràctiques.

El CPJD també pretén que l'administració s'impliqui en determinades pro-

blemàtiques. «En aquest sentit, valorem de forma molt positiva que hagi estat la mateixa administració la que se'ns hagi adreçat perquè ens fem càrrec de dos programes», comenta Jaume Badia. Es tracta d'un Pla de Transició al Treball (per a joves aturats i sense estudis) i una Unitat d'Escolarització Externa (UEE). Aquesta darrera és especialment remarkable, ja que només n'hi ha tres a tota la província de Tarragona. Les UEE acullen alumnes d'ESO que presenten dificultats per integrar-se als instituts. L'any passat —el primer— van passar per la UEE del Centre una trentena de nois i noies. M. Teresa Ferrater qualifica l'experiència de «dura», tot i que apunta que va ser exitosa

tiva de l'Evangeli. No parlem d'usuaris, sinó d'amics, i creiem que més que un servei, el Centre ha de ser un lloc de trobada», expliquen Ferrater i Badia. Per aquest motiu es dona molta importància a l'acollida i a la participació de tothom: fins i tot alguns programes com ara el «Camina» han sortit a proposta dels mateixos destinataris. Una altra de les característiques és que «és un projecte perquè gent molt diversa treballi conjuntament. No sols s'adreça als cristians, sinó que s'ofereix a tota la societat».

Això es pot veure, per exemple, en l'heterogeneïtat dels voluntaris, que van des d'universitaris que utilitzen els seus coneixements fins a nois i noies que han

El taller de confecció proporciona una formació laboral i una feina remunerada.

«perquè tenim uns tutors que creuen en el que estan fent». Aquest curs s'ha renovat el conveni per a la UEE, en principi amb 24 alumnes previstos.

De tota manera, limitar-se a parlar de programes, cursos i tutors podria portar a donar una imatge incorrecta del que és el CPJD. Potser el més important és el seu enfocament: atendre la persona com un tot, generant reflexió, canvi i eines per a la pròpia promoció. «L'administració atén les persones de forma fragmentària, i les mira com a usuàries d'un servei. Aquí es tracta de donar un tracte més personal, una atenció a la persona des de la perspec-

passat per alguns dels programes i ara són monitors. Aquesta continuïtat en la vinculació al centre —passant de ser-ne un beneficiari a treballar-hi activament— és, a més, un bon indicador de l'èxit dels programes i un motiu de satisfacció per a tots els implicats. «En molts casos el més important que fem és simplement donar la paraula a la gent, proporcionar-los un espai on poden parlar i ser escoltats per altres persones. Contraposem el diàleg contra la violència», conclou M. Teresa Ferrater.

Guillermo Soler

La Fundació Pont i Gol

La Fundació Josep Pont i Gol, a la qual pertany el CPJD, és una fundació canònica privada sense ànim de lucre. El decret fundacional va ser signat per l'arquebisbe de Tarragona, Lluís Martínez Sistach, el 9 de gener del 1998, i el 20 de desembre del mateix any es va inscriure en el registre civil. La Fundació ha estat promoguda per l'Església de Reus, en particular pels rectors de les parròquies, encapçalats pel prior, Mn. Creu Sáiz.

La regeix un patronat integrat per set persones: el prior, que n'és el president, un altre rector de Reus, el president de Càritas Interparroquial, un religiós i una religiosa, i dos membres del Consell Pastoral Arxiprestal. Entre els objectius de la Fundació hi ha l'educació dels infants, els joves o els adults segons els principis de l'Església; promoure la formació integral, especialment entre els més pobres i marginats; orientar les famílies; promoure el voluntariat i la col·laboració de parròquies i congregacions religioses establertes a Reus.

A banda del CPJD, un dels projectes de la Fundació és crear un Servei d'Informació i Promoció Juvenil a la ciutat. La Fundació pren el nom de Mons. Josep Pont i Gol, arquebisbe de Tarragona entre el 1971 i el 1983.

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Girona

Curs de formació per a la comunitat cristiana

■ S'impartirà un cop al mes al Casalet d'Arenys de Mar

ARENYS DE MAR.— Qui tingui ganes d'aprofundir i conèixer més bé la paraula de Déu, i aprendre a viure en comunitat ja pot fer-ho a la parròquia de Santa Maria d'Arenys. El Grup de Formadors per a la Comunitat Cristiana ha organitzat un curs que s'impartirà un cop al mes, d'octubre a maig, al Casalet.

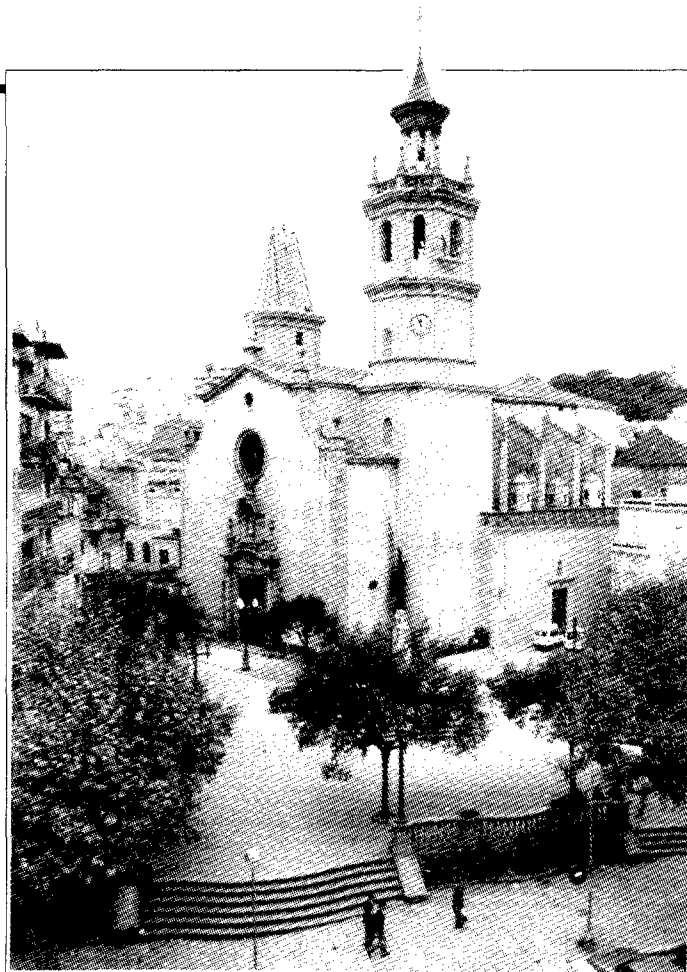
La parròquia de Santa Maria obre un curs que combina experiència i reflexió per tal que la gent que vulgui es conegui i aprengui a viure com a comunitat. Amb la intuïció que ignorar les escriptures és ignorar Jesucrist, el curs de formació s'inicia a l'octubre prenent com a tema les cartes de sant Pau des de l'exili i les Pastorals. El catequista Francesc Coll impartirà una xerrada el 21 d'octubre al vespre sobre les epístoles de Pau des de la presó. El mes de novembre, Jordi Mas, llicenciat en Estudis Eclesiàstics, parlarà sobre Déu i el problema del mal, temàtica que en teologia s'emmarca dins la teodicea. Els mites centraran la sessió de desembre, que sota el títol *Els mites en la història de les religions* intentarà explicar què són els mites i de quina mena n'hi ha: sobre la creació, l'origen del mal i la mort... La sessió anirà a càrrec del mestre Tomàs Salazar, que és llicenciat en Ciències Religioses.

L'any 2000 començarà poèticament a Arenys. La filòloga catalana Gemma Re-colons es referirà a la poesia en la sessió del 27 de gener, i parlarà d'aquest gènere transmissor de sentiments i de la importància de la cultura cristiana en la seva història. Per la seva banda, la llicenciada en Estudis Eclesiàstics Olga Omar parlarà el 24 de febrer de bioètica, i el catequista Benet Coll agafarà el tema de l'Església en la sessió del 23 de març. Lluïsa Vera, mestra psicopedagoga, parlarà el 27 d'abril de la resolució pacífica de conflictes i la geògrafa Esperança Barriel farà el 25 de maig un recorregut geogràfic dels viatges de sant Pau.

Aquestes vuit sessions són fruit de les resolucions conciliars del Concili Provincial Tarraconense, que insta a una formació completa i actualitzada dels catequistes i de les comunitats cristianes.

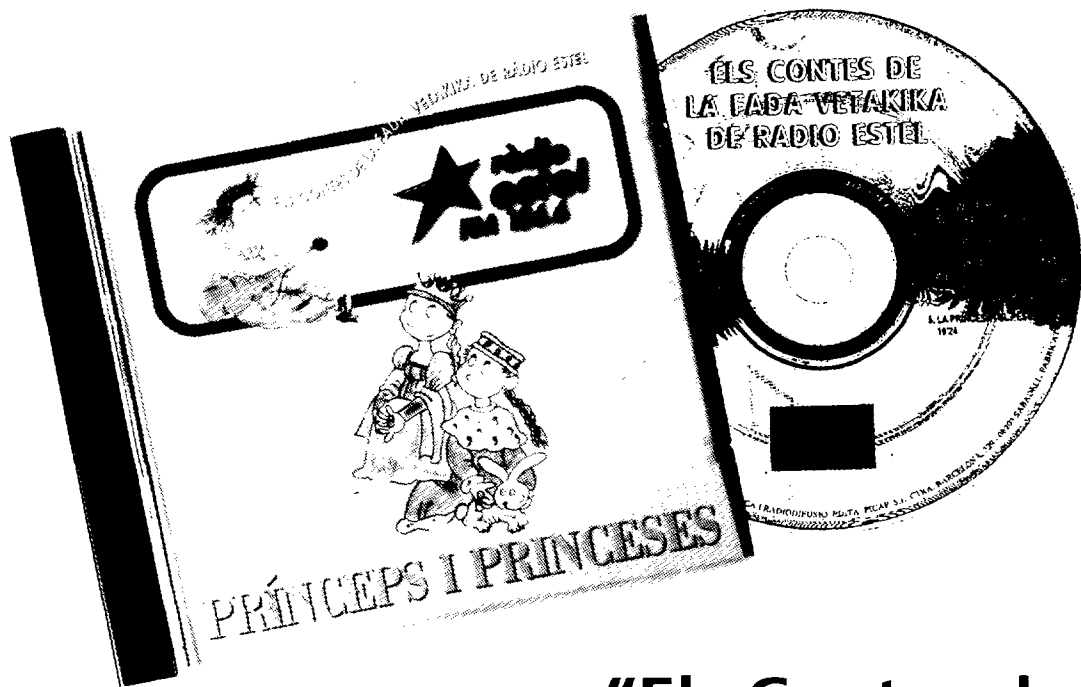
Miriam Díez

Parròquia de Santa Maria d'Arenys de Mar.

Mor Mn. Roqué, capellà de l'Hospital d'Olot

OLOT.— Mn. Pere Roqué, capellà de l'Hospital Sant Jaume d'Olot, va morir el 15 d'agost al mateix hospital en què havia prestat els seus serveis des del 1963. Mn. Pere havia nascut el 1916 a Olot i va fer els estudis eclesiàstics al Seminari de Girona. Va ser ordenat prevere el 1948, quan també va ser nomenat vicari de Portbou i el 1950 ho fou de Malgrat de Mar. El mateix any també va ser enviat com a rector a Riumors. El 1968 va ser encarregat de la Cot (Santa Pau) i el 1985 en va ser rector. Des del 1988 va passar a ser capellà de la secció geriàtrica de l'Hospital Sant Jaume d'Olot. Mn. Pere va ser enterrat a l'església del Cor de Maria d'Olot. (M.D.B.)

"Els Contes de la Fada Vetakika de Ràdio Estel" ja són a la venda en CD i casset

Els trobareu a les botigues de discos i llibreries especialitzades

**ràdio
estel**
FM 106.6

Noves tecnologies

L'Any Sant Xacobeu, també virtual

Visitar la ciutat de Santiago de Compostel·la és una iniciativa que han pres moltes persones en aquest últim Any Sant compostel·là del mil·lenni. Milers de visitants d'arreu del món hi arriben per guanyar el Jubileu i experimentar la joia del perdó de tots els pecats i la renovada vivència de l'amistat amb Déu.

Des del segle ix, el Camí de Santiago ha estat una de les formes més interessants per exercir l'espiritualitat cristiana, i també ha fet el paper d'intercomunicació entre les cultures europees. Els pelegrins ara, com des de fa onze segles, hi van per visitar la tomba de l'apòstol sant Jaume, tot cercant durant el trajecte respostes al motiu de la seva existència, dedicant hores a la meditació mentre caminen, comprenent la vida com un trajecte en què cada punt té un sentit propi.

A <http://www3.planalfa.es/arzsantiago/ajubilar.htm> es pot trobar una breu història del perquè del Jubileu de Santiago.

Però aquest recorregut, que té l'encant del retrobament amb la natura, de la contemplació i de la recerca d'allò transcendental, també es pot fer ara de forma virtual. Ningú no discuteix que probablement les sensacions no seran les mateixes, però és cert que és una font d'informació i d'inspiració religiosa per als que estiguin pensant —o no?— a fer el Camí de Santiago.

La pàgina oficial, escrita en set idiomes (gallec, castellà, anglès, francès, alemany, portuguès i italià), és <http://www.xacobeo.es>. S'hi pot trobar informació sobre diferents rutes per fer el Camí de Santiago, indrets d'interès en el recorregut i albergs per descansar de les jornades de caminades extenuants.

La *website* permet veure una recreació en tres dimensions (3-D) de la primi-

tiva catedral romànica de Santiago. També en 3-D es pot admirar un encenser virtual, emblema universal del Xacobeu, a més d'un seguit d'imatges tridimensionals dels indrets més importants i dels bells paisatges gallecs.

El nou «Camí de Santiago Virtual» forma part d'una exposició que es va inaugurar el 10 de juny passat a Santiago de Compostel·la.

Altres direccions amb informació sobre el Camí de Santiago són: <http://xacobeo.net>

«L'Àngel de la Web»:
www.teleline.es/personal/angerod

«L'Àngel de la Web» és una pàgina creada per un gironí, Àngel Rodríguez, que en forma de revista intenta apropar-nos de forma divertida aspectes i notícies d'indole humana, social i cristiana. És un fet remarcable: el sentit de l'humor i un estil desenfadat fan somriure aquell que visita aquesta web. És un passeig per diferents àmbits d'entre els quals la Mare de Déu té un lloc privilegiat. La pietat popular queda molt ben recollida en les diferents seccions.

«L'Àngel de la Web» ofereix diferents espais:

- Agenda: llibres, música, cassetes i altres.
- Santoral: no ho passis per alt!, és la pàgina més visitada de «L'Àngel de la Web».
- Mariologia: secció amb diferents temes relacionats amb la Mare de Déu. Una secció ideal per conèixer els santuaris marians de la diòcesi de Girona. Passeja't per aquesta guia turística virtual i coneix la devoció i la naturalesa de la província de Girona.
- La Bíblia i el Full Dominical a Internet. Consulta qualsevol passatge de la Bíblia gràcies a «The Bible Gateway» i a «La Bible de Jérusalem» i llegeix el Full Dominical cibernàutic de «Betània».
- Resum de notícies.
- Natura i animals.
- Parròquia cibernàutica: pàgina de *links* catòlics de gran interès.
- Qui és «L'Àngel de la Web»?
- Novena a sant Antoni de Pàdua.

Religiosos a la xarxa: de la poesia mística a la defensa dels drets humans

Les pàgines de congregacions religioses femenines i masculines a Internet —també en llengua castellana— es multipliquen de manera sostinguda des de fa uns dos anys. Amb estils i presentacions molt diferents i de ben diversa estètica, amb música o sense música, els religiosos intenten comunicar els tresors dels seus carismes i formes de vida en monestirs, convents i instituts d'estudi. Molts d'ells intenten animar formes directes de solidaritat i col·laboració amb grups marginats.

Alguns dels religiosos presents a Internet són Agustins, Barnabites, Benedictins, Caputxins, Carmelites, Cister-

cencs, Claretians, Dominics, Don Orióne, Escolapis, la Família de Sant Vicenç de Paül, Franciscans, Jesuïtes, Lasallistes, Maristes, Mercedaris, Paulins, Passionistes, Redemptoristes, Sagrats Cors, Salesians, Salvatorians, Trapencs. Moltes més són les congregacions únicament femenines, de què parlarem en una altra ocasió.

Resar amb el Carmel

Una pàgina ofereix *on line* la bellesa de la poesia mística en algunes de les seves obres cabdals: el *Càntico espiritual*, la *Llama de amor viva* i *Noche oscura del alma*, de sant Joan de la Creu. Llegir-

les en pantalla no disminueix en res l'impacte que, quatre segles després de ser escrites, exerceixen gairebé inevitablement en l'ànim del lector. Aquesta web ofereix les obres completes de tres grans místics carmelites: sant Joan de la Creu, santa Teresa de Jesús i santa Teresina de Lisieux. Estan en preparació les d'Isabel de la Trinitat i la recentment canonitzada Benedicte de la Creu (Edith Stein).

La pàgina és: www.compostela.com/carmell/sjuaan/index.htm
o bé www.compostela.com/carmell/steresa/index.htm
o bé www.compostela.com/carmell/tlisieux/index.htm

Pàgina coordinada per Gemma Morató i Sendra.

Amb la col·laboració del SOI (Servei d'Observació d'Internet) de l'Àmbit Maria Corral. <http://www.ua-ambit.org/soi.htm>.

Un sí a la solidaritat

■ L'ajuda als països necessitats ens incumbeix a tots

BARCELONA.— Podríem dir que aquesta associació és «aquella que està al servei d'Àfrica». SOS Àfrica és una organització humanitària independent al servei de la solidaritat i de la justícia. És un punt important de referència per a totes les persones que, amb ànim de solidaritat i també de justícia, desitgen canalitzar les seves energies i la seva generositat per contribuir a la resolució dels problemes que afecten aquest continent i a la revaloració de les cultures tradicionals dels pobles.

SOS Àfrica actua per la conveniència de donar respostes africanes als problemes africans, per la necessitat de prevenir i d'actuar amb rapidesa en situacions de crisi humanitària comptant amb els mateixos africans. I també perquè és just donar suport des d'aquí a aquestes iniciatives que les organitzacions autòctones africanes consideren necessàries per millorar el seu present i per assegurar-se un futur millor en dignitat i llibertat.

SOS Àfrica treballa en dos àmbits: l'emergència i la cooperació al desenvolupament. Emergència és l'acció urgent de socórrer les poblacions en situació de crisi humanitària; per desenvolupament s'entén aquelles accions encaminades a canviar i millorar el present en tots els àmbits, semblant un futur més humà d'acord amb les necessitats autèntiques de les poblacions.

Cooperació i desenvolupament

SOS Àfrica entén el desenvolupament com un procés o projecte d'alliberament promogut pels mateixos interessats. Aquesta associació treballa en diferents sectors: emergència (alimentació), agricultura (potenciació de la producció racional dels cultius locals), cultura (promoció del desenvolupament de les cultures autòctones), educació (suport a l'escolarització de la infància i la joventut), infraestructures (construcció d'estructures educatives), promoció de la dona i sensibilització ciutadana i rural.

SOS Àfrica creu indispensable l'escolarització de la infància i la joventut per superar la situació de dependència.

Objectius principals

SOS Àfrica busca i treballa per la cooperació al desenvolupament, proporciona suport organitzatiu, tècnic i econòmic a programes de desenvolupament a l'Àfrica, i busca millorar la qualitat de vida de les poblacions en tots els seus aspectes: material, cultural i social.

D'altra banda, SOS Àfrica incideix també en el tema de la conscienciació, en dos vessants: a Europa, treballa en la sensibilització dels diferents sectors de la societat sobre les realitats d'Àfrica, un continent ric en recursos humans i materials, però empobrit principalment a causa d'un ordre internacional injust i insolidari recolzat per potències que dicten polítiques econòmiques dures que no tenen en compte els interessos ni els drets fonamentals dels pobles africans.

La conscienciació, però, també es treballa a Àfrica, on es sensibilitzen els homes i les dones africans, donant-los fe en les seves potencialitats. SOS Àfrica creu necessària l'educació del jovent en els valors universals de la llibertat, de la

justícia i de la pau, així com en l'esperit d'independència indispensable per superar amb èxit l'actual situació de dependència subdesenvolupant. Així doncs, el primer projecte de SOS Àfrica és la persona.

Què fa?

Les accions dutes a terme per aquesta associació són moltes i variades: conferències, seminaris, exposicions, projeccions de vídeo i de diapositives, festes, festivals, sessions informatives a col·legis, universitats i institucions diverses, tallers variats, afrojocs, classes de llengües africanes, cursos i xerrades dirigits als africans acabats d'arribar per tal de facilitar-los la seva integració social, etc.

Qui la forma?

SOS Àfrica és una organització de voluntariat integrada per ciutadans de diversa procedència, fonamentalment europea i africana. Aquests últims apor-

ten a l'organització l'experiència i la sensibilitat de molts dels seus membres que han viscut aquelles situacions (gana, guerra, exili, misèria, etc.) que volen remeiar des de la solidaritat, també aporten el coneixement de les mentalitats i necessitats reals dels africans. Tots, però, són conscients de la necessitat de donar suport i cooperar desinteressadament amb aquells que tenen problemes.

SOS Àfrica actua en tres àrees ben definides. A l'Àfrica subsahariana, a Afroamèrica (entre les poblacions d'origen africà) i a l'Àfrica de la diàspora o immigració.

Gerard Redó

SOS ÀFRICA
RONDA UNIVERSITAT, 20,
1R 2A
08007 BARCELONA
TEL. 934 126 677

Catalunya
 Un país de voluntaris

Dóna
Suport
 al voluntariat
 a través del món
 associatiu

Fomenta la
Formació
 dels voluntaris

Facilita
Informació

 Generalitat de Catalunya
 Departament de Benestar Social
 Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

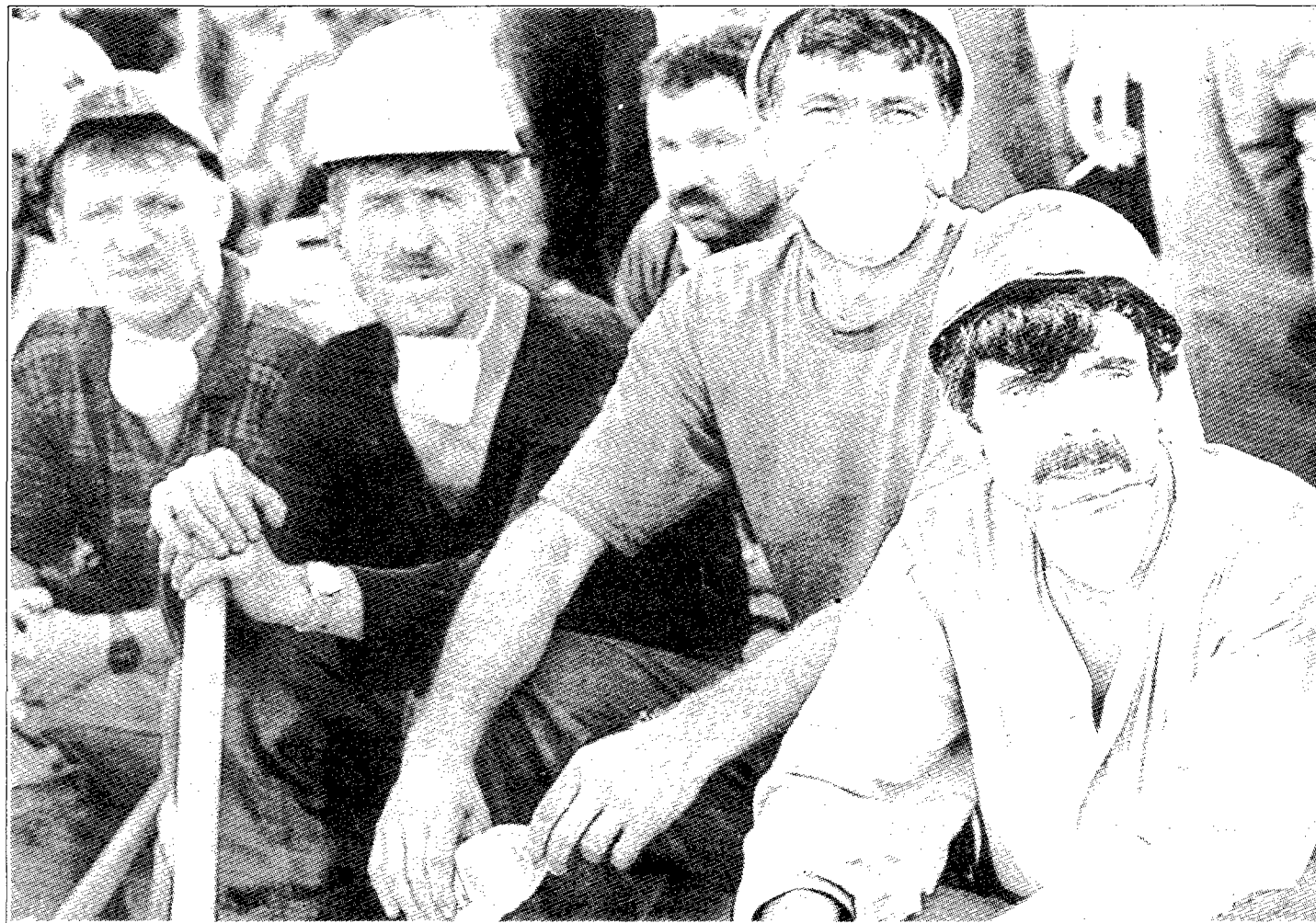
Falla sísmica i falla política

Turquia està situada en un centre de fortes tensions. Geogràficament, la travessa una falla sísmica. Políticament, es troben confrontats el món occidental-europeu i el món oriental-musulmà, la democràcia i el militarisme, el secularisme i l'islamisme. Fa poc va ser la geografia, en forma de moviment sísmic de gran intensitat, la que va provocar una greu convulsió amb un elevadíssim nombre de víctimes. Les ones sísmiques han tingut derivacions polítiques, socials i econòmiques.

El drama humà provocat per causes naturals s'ha vist incrementat, intensificat i potenciat per la mala gestió política del règim turc abans, durant i després del desastre. És després del terratrèmol, davant dels milers de cadàvers, que surt a la llum pública tot un munt de falles administratives, de desorganització, de manca de previsió, de corrupció política. Resulta que els materials de construcció eren deficientes, inadequats, les cases eren massa altes, les normatives pensades per casos com el d'ara s'ignoraven, no s'aplicaven o no existien, la desorganització de l'administració pública i la corrupció eren norma corrent. Una vegada produït el sisme la manca de recursos, la desorganització, el caos, la falta de plans de protecció civil o d'emergència van agreujar-ne les conseqüències. Són responsabilitats molt greus que ha d'assumir el govern, l'Estat turc, perquè el nombre de víctimes mortals i de ferits i les destruccions materials haurien pogut ser força més reduïdes.

Entre Orient i Occident

L'actual Turquia és un estat a mig camí entre el món occidental i el món oriental. Això vol dir que disposa de molts menys recursos econòmics que

Un grup de voluntaris descansa després de treballar en el rescat de les víctimes del terratrèmol.

els estats de la Unió Europea per fer front a situacions catastròfiques. Però no es pot parlar d'un estat que necessiti l'ajut internacional per poder pagar a fi de mes els seus funcionaris com és el cas de molts estats africans o de Rússia. Una part important dels diners, per raons polítiques, han estat invertits en el capítol de la defensa. Durant la guerra freda entre els Estats Units i els seus aliats europeus contra la Unió Soviètica i els seus satèl·lits, Turquia va desenvolupar

un paper de primera línia. Les seves forces armades van rebre importants injeccions de diners per posar-se al dia i poder fer front al perill soviètic. Això va donar un protagonisme polític als militars que, quan van creure-ho convenient, van intervenir per derrocar governs civils democràtics (1960 i 1971). Es tracta, doncs, d'una democràcia fràgil i inestable.

Una vegada desapareguda l'amenaça soviètica ha sorgit amb força el perill de l'extremisme islamista. Fa dos anys els militars van tornar a intervenir per fer fora un govern islamista. També en política exterior s'ha operat una reconversió, ja que desaparegut l'imperi soviètic la zona balcànica i la de l'Orient Mitjà han sofert un seguit de convulsions que novament han situat Turquia en primera línia, com a avanguardia defensiva del món occidental. El país és un aliat permanent dels Estats Units, a través de l'OTAN, i serveix de base d'actuació davant dels conflictes que van crear l'Iraq de Saddam Hussein o l'Iran dels aiatol·làs. Manté una cooperació militar amb Israel i aspira a ingressar algun dia en l'opulenta i rica Unió Europea per accelerar el ritme del seu desenvolupament econòmic i trobar-se situada dins d'un dels tres grans centres mundials de poder polític i econòmic (els altres són els Estats Units i el Japó). Tanmateix, es troba el camí barrat pels seus contenciosos amb Grècia (membre de la UE), pel seu endarreriment econòmic, pel seu poc respecte als drets humans i pel conflicte intern amb els kurds.

Política de prevenció

Les autoritats farien bé de solucionar les mancances detectades en aquest sisme i preparar-se perquè la pròxima vegada no passi el mateix. Els científics avui dia són capaços de predir la zona on segurament es produirà una nova sacsejada i sembla que pot ubicar-se uns quilòmetres al sud d'Istanbul, la capital. No poden aventurar ni quan es produirà ni la seva intensitat, però el govern turc ha de tenir-ne prou per preparar-se, per instruir la població sobre el que cal fer i deixar de fer i per posar-hi els mitjans necessaris.

El sisme ha causat una catàstrofe humana, però també política i econòmica perquè ha deixat al descobert les mancances del poder i ha destruït una part important de la indústria del país. Ara és l'hora de la reconstrucció i, per tant, de la solidaritat econòmica i comercial, sense oblidar que ja fa anys que milions de kurds pateixen diàriament un desastre humà a causa d'una política inadequada i que també requereix una gran solidaritat i ajut per part de tots els que sentin com a propi el deure de compartir el que tenen amb els més necessitats. A Turquia, les desgràcies vénen de la geografia (terratrèmols) i de la política (corrupció, manca de respecte als drets humans i als drets dels pobles). És necessari el suport econòmic i la pressió política per redreçar una situació complexa i desgraciada.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

Humor

societat

Salut i dietes

La hipoglucèmia funcional

La hipoglucèmia és la disminució de sucre (glucosa) a la sang per sota dels nivells fisiològics. El nivell habitual se situa entre 80 i 120 mg per 100 ml de sang. Es regula per l'acció de quatre hormones: la *insulina*, encarregada de disminuir el sucre a la sang, fa que la glucosa procedent dels hidrats de carboni entri a les cèl·lules corporals i s'hi transformi en energia o s'emmagatzemi al fetge com a glicogen, i tres hormones que augmenten el nivell de sucre: el *glucagó*, l'*adrenalina* i la *cortisona*.

Els adults poden patir una hipoglucèmia funcional, sense una causa orgànica demostrable, perquè es produeix massa insulina i aquesta fa minvar el nivell de sucre. En aquests casos la producció excessiva d'insulina pot ser provocada per l'abús dels hidrats de carboni refinats, pastissos, galetes, dolços, sucre i begudes ensucrades. En persones no afectades, després de la ingestió hiperglucèmica, es normalitzen els nivells de sucre, però en els hipoglucèmics funcionals —en els quals se sobrepassa la funció normal— es produeix excessiva insulina, cosa que fa que el nivell de sucre disminueixi força. En alguns d'aquests pacients, però no en tots, s'ha demostrat un buidament gàstric excessivament ràpid, de vegades associat a estats ansiosos i estressats.

El cervell fa servir gairebé únicament la glucosa com a substrat energètic, per tant n'és particularment sensible a la disminució. En aquests casos els pacients hipoglucèmics funcionals se senten irritables, perceben una ansietat per tornar a consumir dolços i comencen, així, novament el procés. La crisi no es produeix en moments de dejú.

Els estats d'hipoglucèmia poden produir trastorns molt diversos. En els casos més lleus poden aparèixer cefale-

El pacient amb hipoglucèmia funcional ha de triar aliments de digestió més lenta.

es, marejos transitoris, cansament, manca d'energia, sudoració, tremolors, palpitations, irritabilitat, nerviosisme; de vegades es poden confondre amb trastorns psicossomàtics i psiquiàtrics. En els casos més severos hi ha problemes de concentració, de memòria i un augment de les ganes de menjar. En els casos greus hi pot haver convulsions, símptomes histèrics i pèrdua de consciència.

Tractament dietètic

Estarà encaminat a evitar la ingestió excessiva de sucres d'absorció ràpida, per tal d'evitar la sobreproducció d'insulina pancreàtica. S'haurien de seguir les recomanacions següents:

- És preferible dividir la ingestió en 5 o 8 àpats al dia.

- La dieta ha d'incloure de 120 a 150 g de proteïnes al dia; de 75 a 100 g d'hidrats de carboni i greixos suficients per satisfer les necessitats calòriques.

- Cal evitar els caramels, el sucre, les melmelades i les begudes que incloguin sucre.

- Els hidrats de carboni es poden obtenir de les fruites i les verdures (amb baix contingut calòric), el pa, els cereals i les patates en petites quantitats.

- Les proteïnes i els greixos, com que són de digestió més lenta, es poden consumir lliurement: la carn, el peix, el formatge, els ous, la mantega, la margarina, la crema de llet, la maionesa i altres salses a base d'oli.

- La llet, a causa del sucre que conté (lactosa), s'ha de limitar en l'adult a menys de mig litre al dia.

- El pacient haurà de dur galetes o porcions de formatge per fer front a les crisis, si aquestes es produeixen sovint.

Així, podem concloure que l'objectiu dietètic és prevenir l'increment bruscat de sucre a la sang, que estimula una sobreproducció pancreàtica d'insulina. Per tant, cal evitar els sucres de digestió ràpida i limitar els hidrats de carboni refinats, i substituir-los per aliments que durant la digestió no dissolguin tan ràpidament el seu contingut en sucre.

M. José Camps
Assessorament mèdic:
Dr. F. Tognetta

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

Premi per a la tasca social de l'Hogar de Nazaret

MADRID.— La Junta d'Extremadura ha atorgat a l'institut secular Hogar de Nazaret la Medalla d'Extremadura, en reconeixement a la tasca social exercida amb discapacitats psíquics des de la seva fundació, l'any 1935, a càrrec del sacerdot Luis Zambrano. També han estat premiats el naturista Joaquín Araujo, l'autor teatral Manuel Martínez Mediero i, a títol pòstum, el científic Eladio Viñuela. Els guardons seran lliurats el proper dia 7 de setembre.

Hogar de Nazaret va néixer a la localitat extremenya de Ribera del Fresno i

actualment té centres repartits a altres localitats com ara Llerena, Lobón, Olivenza, Puebla del Maestre, Ribera, Almendral i Badajoz. Aquesta entitat també posseeix un centre dedicat a l'atenció de la gent gran a Brozas (Càceres). Fora d'Extremadura, està establerta a La Coruña, Santiago de Compostel·la, Salamanca i Lleida. El seu proper objectiu és fundar missions a Llatinoamèrica. La directora general d'Hogar de Nazaret, María Llorente, ha visitat recentment Bolívia, on pensa dur a terme l'esmentada iniciativa. (SIC)

La gent gran, protagonista del voluntariat

MADRID.— Els bisbes de Madrid, Getafe i Alcalà van demanar recentment en una carta pastoral que la gent gran que gaudeixi de bona salut hauria de desenvolupar activitats de voluntariat en organitzacions civils i eclesials. Sota el títol *En la vejez seguirán dando fruto*, els prelats aposten per «un canvi de mentalitat» en els jubilats. «Cal aprendre el difícil art d'envel·lir», van assenyalar. Els bisbes pensen que «les persones grans estan cridades a oferir una visió plena i humana de la vida. La nova evangelització, a què ens convida Joan Pau II, estaria incompleta sense la participació dels més grans».

En la meditació mariana que va fer el Sant Pare el 25 de juliol passat va afirmar que l'ancianitat és un valor que cal tenir en compte, sobretot en aquest 1999, declarat any internacional de la gent gran. «La persona gran —va dir Joan Pau II— recorda a tothom, i especialment als joves, que la vida a la terra és una «paràbola», amb el seu inici i el seu final: per assolir-ne la plenitud, cal referir-se a valors sòlids i profunds, no efímers ni superficials.» Els ancians són font de saviesa, gràcies a les experiències, coneixements i ensenyances que han atre-

Les persones grans poden ser uns grans voluntaris.

sorats al llarg de la seva vida.

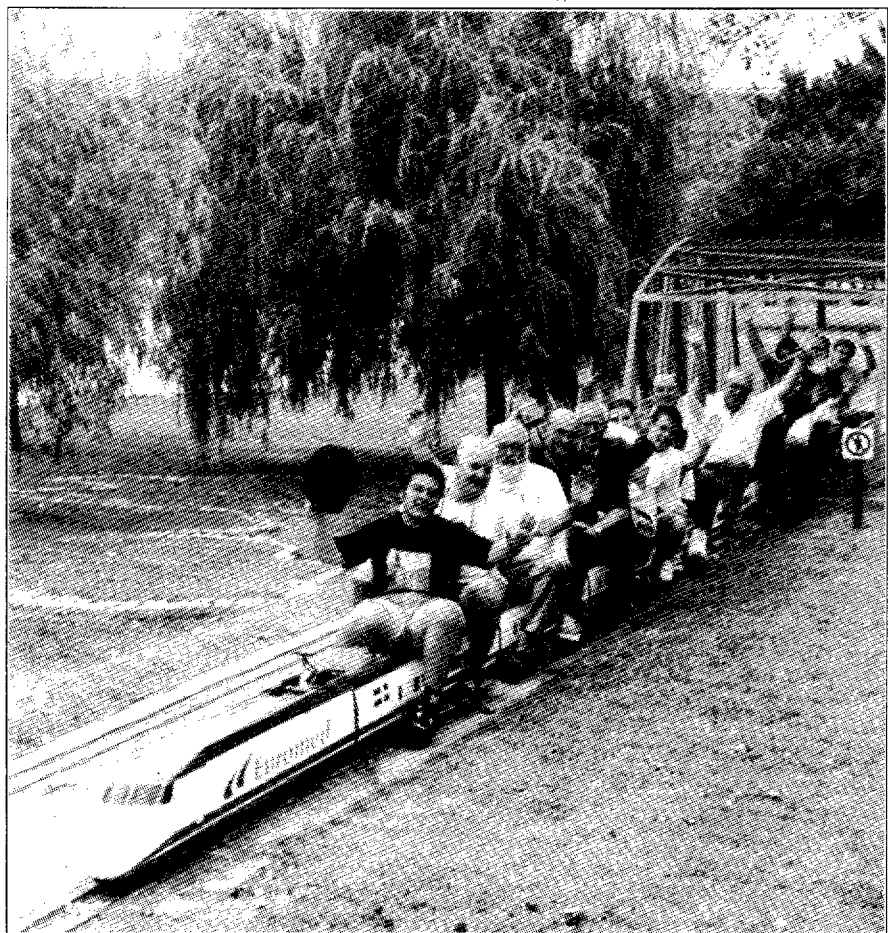
Cal esmentar també les significatives paraules del papa Joan Pau II en la seva carta apostòlica *Centesimus annus*, publicada el 1991, quan feia referència al voluntariat: «Cal dir que la caritat operant mai no s'ha apagat en l'Església i, a més a més, té

actualment un increment multiforme i consolador. Pel que fa a això, és digne de menció especial el fenomen del voluntariat, que l'Església afavoreix i promou, sol·licitant la col·laboració de tots per sostenir-lo i encoratjar-lo en les seves iniciatives.» (C.C.)

Joan Pau II, candidat a «home del segle»

La campanya de promoció que s'està duent a terme actualment perquè el papa Joan Pau II (nascut l'any 1920) sigui nomenat «home del segle» pel prestigiós setmanari de notícies nord-americà *Time*, fundat a Nova York el 1923, ha assolit en les darreres setmanes un nou impuls. Molts internautes han donat suport a través d'Internet a la candidatura del Sant Pare per tal que sigui considerat l'home més important del segle xx. Fins ara el competidor més destacat de Joan Pau II és el cantant i actor Elvis Presley (1935-1977), que es troba en la primera posició d'aquest singular rànquing. A la llista també hi ha alguna sorpresa desagradable i incomprensible, com el dictador alemany Adolf Hitler (1889-1945), que se situa entre els més votats. Els internautes que vulguin seleccionar el seu candidat ideal poden fer-ho a la següent adreça electrònica: http://cgi.pathfinder.com/time/time_100/poc/century/html. (C.C.)

Passatgers al tren!

CORNELLÀ DE LLOBREGAT.— El Club d'Amics del Ferrocarril-Cornellà va néixer l'any 1976 amb la finalitat de fomentar l'afició i l'ús dels transports públics en general, i dels ferrocarrils en particular. Aquesta entitat, membre fundador de la Federació Catalana d'Amics del Ferrocarril, organitzarà el proper 17 d'octubre la Festa del Trenet. S'hi commemoraran els primers deu anys de la posada en marxa del popular «trenet», ubicat al parc de Can Mercader. Per als interessats a assistir-hi, rebreu més informació al Club d'Amics del Ferrocarril-Cornellà, c/ Amadeu Vives s/n - 08940 Cornellà de Llobregat, tel. 933 772 575. (C.C.)

SEGONS PLATS

Perdius amb bolets

Ingredients

2 perdius
un api
1 ceba
tres tomàquets vermells
2 pastanagues

1 got de vi blanc sec
1/4 litre d'aigua
200 g de bolets
oli d'oliva
llorer, sal, pebre

FORN DE PA - PASTISSERIA

MAGDALENES
SENSE
GLUTEN PER
A CELÍACS

Plaça Trinitat, 14
Mare de Déu de Lorda, 63
Ausona, 89
Bartrina, 52-54
Tel. 933 453 678 - 08033 Barcelona

cultura

VI Festival Internacional de Carilló de Barcelona

BARCELONA.— El Palau de la Generalitat de Catalunya va ser el marc que va acollir recentment el VI Festival Internacional de Carilló de Barcelona. Durant cinc nits, les quarantenu campanes del carilló van ressonar al cor de la Ciutat Comtal. S'hi van poder escoltar les interpretacions d'alguns dels millors carillonistes de l'escena internacional, com Sjoerd Tamminga i Frank Steijns, dels Països Baixos; Yuko Minoda, del Japó, i Christine Laugié de Pamias, de França.

Anna M. Reverté, carillonista del Palau de la Generalitat de Catalunya, i Balduí Zwart, carillonista a Amsterdam, van oferir un concert de carilló i piano. Entre d'altres obres, van interpretar la *Rapsòdia catalana*, obra de Zwart, dedicada a Catalunya, que incloïa algunes melodies tan conegudes com *El Virolai* o *La Santa Espina*. Aquesta última va ser traduïda de la forma de sardana a la de *passacaglia*, on es presenta el tema i després es desenvolupa en diverses variacions. L'actuació de tots dos artistes va acabar amb el *Calidoscopi*, una popular festa de cançons i cantarelles.

M. D. Coll

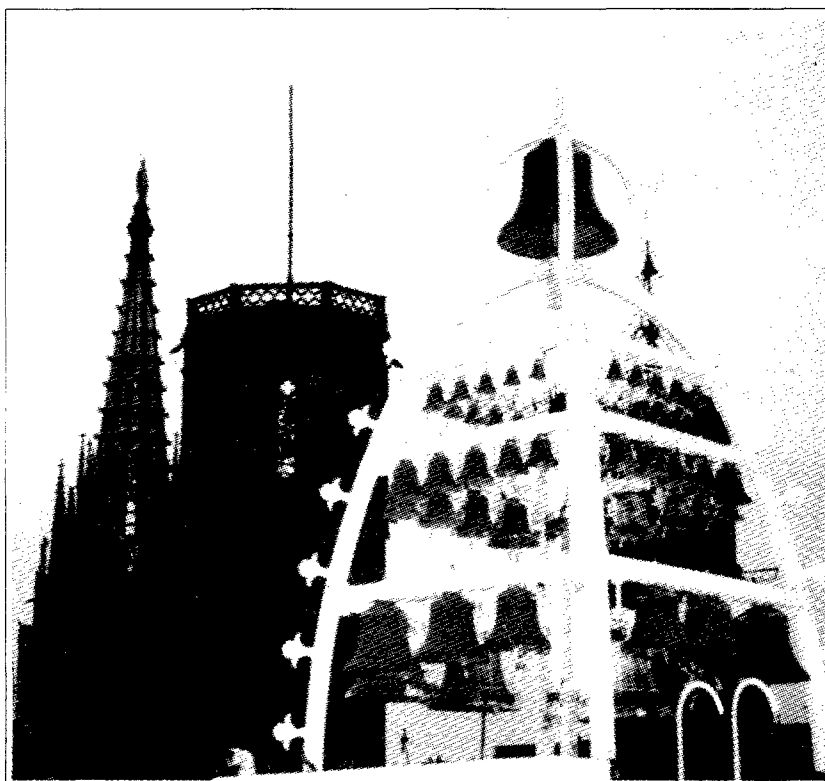

Foto: Miquel González

Carilló del Palau de la Generalitat de Catalunya.

Eurocarilló 1999

AMSTERDAM.— Holanda va organitzar, del 9 al 14 d'agost, l'Eurocarilló 1999, nom amb què es coneix la setmana del Festival Internacional de Carilló. Hi van participar destacats carillonistes europeus, com J. Bossin, d'Alemanya; A. Lombaert, de Bèlgica; A. K. Christianser, de Dinamarca; J. B. Lemoine, de França; B. Zwart, d'Holanda; A. Gebreurs, d'Irlanda; R. Eimontas, de Lituània; A. Chaves, de Portugal; T. Workman, del Regne Unit, i R. Rejcek, de la República Txeca. La carillonista catalana Anna M. Reverté va portar la música de casa nostra a terres holandeses, amb obres de Ricard Lamote de Grignon, Pep Ventura, Francesc Tàrraga i Frederic Mompou. Una de les composicions més aplaudides va ser la *Cançó d'amor i de guerra*, de Martínez Valls. (M.D.C.)

Forma de preparació

Poseu en una cassola les perdis netes, afegiu-hi la sal i el pebre i regueu-les amb un rajolí d'oli per introduir-les al forn, que ja estarà calent. Manteniu el forn a una temperatura no gaire alta. Talleu la ceba, les pastanagues, l'api i els tomàquets a bocins petits, i quan les perdis tinguin un color daurat, ho afegiu tot a la cassola amb el llorer. Ruixeu les perdis i les verdures amb l'aigua i el vi i deixeu-ho coure uns quinze minuts més, a la mateixa temperatura. De tant en tant, amb el cullerot, regueu les perdis amb el suc que s'anirà fent de la cocció.

Passat aquest temps, retireu les verdures (separeu-les del llorer), passeu-les pel sedàs i tireu aquest puré damunt de les perdis. Deixeu-ho al forn cinc minuts més.

Netegeu els bolets i, un cop secs, saltegeu-los a la paella amb una mica de sal i d'oli. Si els voleu servir a taula amb la mateixa cassola poseu-los al voltant de les perdis o bé com a guarnició si serviu cada plat per separat.

Els bolets poden ser els que us agradin més, ja que tots els que podeu trobar al mercat acompanyen molt bé aquest tipus de plat.

XXV Festival Internacional de Música de Cambrils

CAMBRILS.— De l'1 al 21 d'agost es va celebrar la vint-i-cinquena edició del Festival Internacional de Música de Cambrils, organitzat per l'associació que porta el seu nom, amb la col·laboració de l'Ajuntament de la vila, la parròquia de Santa Maria i altres estaments socials. Aquest rellevant esdeveniment musical va tenir lloc als magnífics jardins vuitcentistes del Parc Samà, llevat de les sessions dels dies 13 i 14, que es van fer a la cripta del santuari de la Mare de Déu del Camí. El Festival és una mostra del notable moviment cultural que es viu actualment a Cambrils.

La programació va estar integrada pels artistes i els grups següents: el Ballet

Nacional de Lituània, que va representar *Zorba el grec*, de M. Theodorakis; la companyia d'Òpera Internacional d'Ucraïna, amb la interpretació d'*Aïda*, de G. Verdi; el quartet Assai, de Madrid, amb obres de W. A. Mozart i J. Brahms; els Cors, l'Orquestra i el Ballet de l'Exèrcit Rus, amb peces musicals de folklore popular; el Ballet de Moscou, amb la interpretació de *Trencanous*, de P. I. Txaiovski; la Capella de Sant Petersburg, amb *Carmina Burana*, de C. Orff; un concert de l'Orquestra Nacional de França, i l'actuació de la pianista Lillian Questel, amb obres de W. A. Mozart, C. A. Debussy i F. Chopin. (J.S.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Domingos Bomtempo, compositor

En la sèrie de segells que Portugal va dedicar el 1974 als grans compositors portuguesos, destaquem avui el que homenatja el musicòleg Domingos Bomtempo (Lisboa, 1775-1842). Bomtempo va fundar l'any 1820 la primera acadèmia de música a Portugal. També va dirigir l'orquestra del palau reial. Entre les seves composicions més notables cal destacar l'òpera *Alexandre a l'Índia*, diverses misses i sonets. Bomtempo va compondre una magnífica missa de rèquiem dedicada a l'escriptor portuguès Luís Vaz de Camões, que és considerada la seva obra mestra musical.

Espiritualitat cisellada

■ La cèlebre «Pietat» de Michelangelo Buonarroti compleix 500 anys

Gran poeta humanista, Michelangelo Buonarroti (Caprese, 1475 - Roma, 1564) va arribar a escriure que no hi havia cap idea que no pogués ser expressada en marbre, amb la qual cosa anteposava la seva feina d'escultor a qualsevol altra. Entre 1498 i 1499 va crear una de les seves grans obres mestres: la *Pietat*, que es troba ubicada a la basílica de Sant Pere del Vaticà. Cinc segles després, continua desvetllant l'admiració unànime dels que tenen el privilegi de contemplar-la.

Buonarroti va esculpir la *Pietat* per al Jubileu de l'any 1500. Cinc-cents anys després —i també en un any jubilar, el 2000— els pelegrins que visiten Roma podran admirar aquesta meravella de la història de l'art al costat d'altres imatges del tema de la Pietat esculpides pel mateix autor i que es conserven a diferents ciutats italianes. L'exposició, que reunirà tres escultures (la *Pietat* del Vaticà, la *Pietat Palestrina* i la *Pietat Rondanini*), tindrà lloc al Palau del Quirinal a començaments de l'any vinent, poc després de l'obertura de la Porta Santa.

La *Pietat*, l'única obra firmada per Michelangelo Buonarroti, va ser creada entre 1498 i 1499, durant la primera estada a Roma de l'artista, com a convidat del comerciant Jacopo Galli. La persona que va encarregar l'estàtua, a través de Galli, va ser el cardenal francès Jean de Bilhères de Lagrulas, que la volia ubicar en una capella de l'església de Santa Petronella. La imatge es va instal·lar el 1499 en aquesta capella, però més tard es traslladaria fins a sis vegades. Fins al 1749 no es va traslladar definitivament a l'actual emplaçament: la basílica de Sant Pere del Vaticà.

El contracte, que es va firmar el 26 d'agost del 1498, establia que l'obra s'havia de fer en un termini no superior a un any i que l'artista cobraria 450 ducats d'or, una quantitat molt elevada per a un autor novell i gairebé desconegut. Michelangelo Buonarroti tenia llavors tan sols 23 anys. El jove artista va complir al peu de la lletra les seves condicions laborals i el 24 d'agost del 1999 l'obra ja estava acabada. No obstant això, l'esmentat cardenal no va poder veure el seu somni fet realitat, ja que va morir divuit dies abans que l'artista italià acabés l'escultura.

Bellesa plàstica

Aquesta obra, plena d'inspiració, de

La «Pietat» (1498-1499).

simbolisme i d'espiritualitat, implica un èxit admirable de l'art cristià. A la falda d'una mare sorprenentment juvenil reposa el cos serè de Crist. Fins llavors, quan un artista representava aquesta escena aprofundia sobretot en els rictus del dolor. Buonarroti, però, va trencar motllos. Va voler traslladar el sentiment místic a l'àmbit de l'estètica. La *Pietat*, punt culminant de l'escultura renaixentista italiana, constitueix un triomf admirable de la bellesa plàstica.

Un altre gran encert és la seva perfecció estilística en una sublim representació piramidal i equilàtera, on l'harmonia i l'equilibri es donen la mà majestuosament. També cal ressaltar les impressionants qualitats «pictòriques» d'aquest conjunt escultòric, un tret que es fa evident tant en el ritme vibrant dels plecs de la roba com en la mestria de plasmar l'anatomia humana.

El rostre exquisidament bell de Maria està dotat d'una puresa jove i virginal. El dolor que expressa és dramàtic, però contingut, cosa que es reflecteix en el gest submís de la mà esquerra. Una angoixa reprimida, muda i commovedora, que es materialitza en marbre gràcies al prodigi expressiu de Michelangelo Buonarroti. L'artista va voler posar de manifest que el vincle entre Maria i Crist és inseparable. «Aquesta unió de la Mare amb el Fill en l'obra de la salvació es manifesta des del moment de la concepció virginal de Crist fins a la seva mort» (*Lumen gentium*, 57).

Miquel Àngel Codina

Devoció mariana

El grup de la Pietat es compon de dos personatges fonamentals: Maria i, a la seva falda, exànim, el seu Fill davallat de la Creu. Algunes vegades la Mare de Déu està acompanyada per sant Joan, Maria Magdalena i Maria de Cleofàs. Llavors l'escena rep el nom de Lamentació. El tema, que va néixer a començaments del segle XIV, procedeix de la devoció mariana derivada del cicle de la Passió o del Davallament de la Creu. Les primeres pietats alemanyes daten de l'any 1320. Des dels convents de la vall del Rin el nucli argumental es va estendre a França gràcies a les confraries de Nostra Senyora de la Pietat i, posteriorment, a la resta d'Europa. Les representacions iconogràfiques, primer en pintura i després en talla, varien segons les èpoques. El gòtic accentua l'exaltació del dolor; l'art renaixentista posa l'accent en la qualitat espiritual i humanitària, mentre que el barroc remarca el dramatisme.

JUBILAT/ADA...

Disposes de temps?
Vols ajudar els germans més pobres?

Vine amb nosaltres. Participa en el nostre

«PROJECTE INTEGRAL D'HUMANITZACIÓ»

BENEFICÈNCIA - CULTURA I ESPLAI - CATEQUESI

Realitzat al Raval i a Sant Adrià de Besòs, en set locals diferents a totes dues zones deprimides.

ACTIVITATS MÚLTIPLES.

HORARI A ESCOLLIR, DE DILLUNS A DISSABTE, MATÍ O TARDA.
MÍNIM 3 HORES SETMANALS.

PERFIL:

Edat:

50/70 anys.

Valorem:

Discerniment - Capacitat d'entesa - Creativitat
Disponibilitat - **Motivació i amor als pobres.**

Camps d'actuació: Comptabilitat, informàtica, treballs d'atenció social, visites domiciliàries, ensenyament i serveis diversos, possibilitat d'accés a responsabilitats de direcció en diversos àmbits.

L'hora de Déu

Informació: telèfon 932 039 073, de 9 a 10 matí (Josep)

Llibres

Ajuda per a la meditació personal

Els sis volums anteriors d'aquesta col·lecció de Dossiers CPL han anat oferint comentaris i reflexions per a la meditació personal o l'homilia sobre les lectures del Leccionari ferial en el dia a dia, tant del temps ordinari com de dates molt assenyalades. Aquest volum completa la sèrie. Presenta les lectures pròpies d'algunes festes del Senyor, de la Verge i d'aquells sants que tenen lectures específiques. Des de la conversió de sant Pau, el 25 de gener, fins als Sants Innocents, el 28 de desembre, passant per sant Tomàs, santa Maria Magdalena, sant Bartolomé o santa Teresa d'Àvila.

José Aldazábal ofereix per a cadascun d'aquests dies del Leccionari dels sants un comentari a cada lectura, amb una sèrie de pautes per a la pregària o la reflexió homilètica. Com a complement, selecciona algunes frases d'aquestes lectures, del salm o de les pregàries, per facilitar que la celebració deixi un pòsit espiritual per a tota la jornada. En aquest llibre no s'han inclòs els sants propis de cada regió, diòcesi o ciutat espanyola, que segueixen les normes dels calendaris particulars. (C.C.)

◀ José Aldazábal, *Enséñame tus caminos. Los santos con lecturas propias*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Dossiers CPL, Barcelona 1998, 180 pàg.

José Aldazábal

Enséñame
tus caminos

7

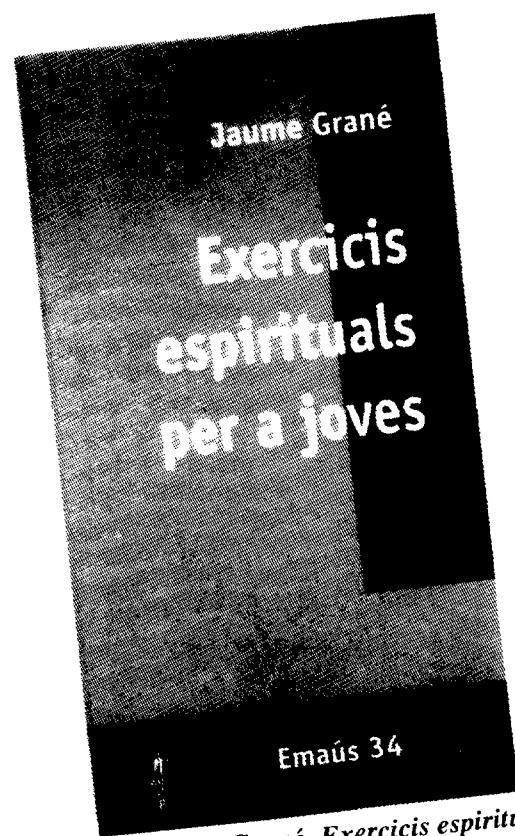
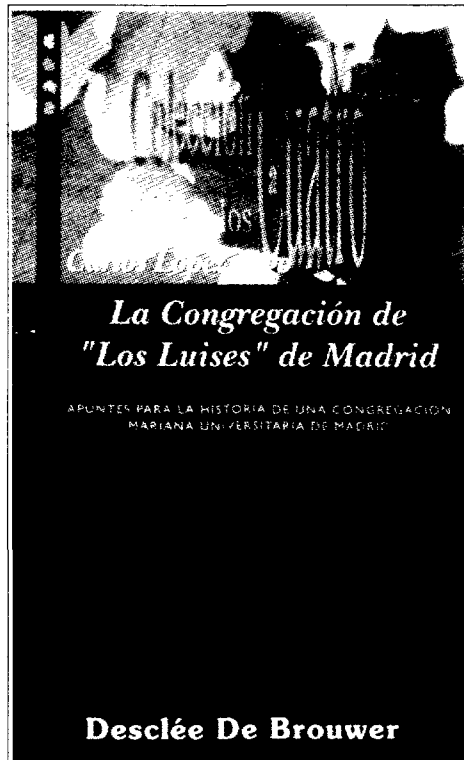
Los Santos con
lecturas propiasCentre de Pastoral
Litúrgica

Història d'una congregació universitària

Aquesta obra és un estudi monogràfic sobre la congregació mariana universitària de Nostra Senyora del Bon Consell i Sant Lluís Gonzaga —anomenada d'«Els Lluïsos»—, dirigida pels jesuïtes. Va ser inaugurada el 1896 i clausurada el 1965. La primera etapa es caracteritza pel seu integrisme, expressat amb radicalisme juvenil mitjançant la revista *El Adalid*. L'època del regnat d'Alfons XIII és la més serena per a la congregació. És un període de fecunditat, en què neixen obres tan rellevants com l'Associació Catòlica Nacional de Propagandistes o la Confederació d'Estudiants Catòlics. Amb l'arribada de la Segona República, arriba per a la Companyia de Jesús la supressió i l'exili. La congregació, que havia apostat per la dreta, continua vivint en la clandestinitat.

El 1939 la congregació reviu espectacularment. Rep ajut des d'institucions oficials. Aquesta època s'anomenaria posteriorment nacionalcatolicisme. Sorgeixen després les friccions entre les organitzacions catòliques Opus Dei i Acció Catòlica. Des dels darrers anys de la dècada dels quaranta comença a refredar-se l'optimisme triomfal i la intensitat espiritual. «Els Lluïsos» participen cada cop més de la creixent inquietud estudiantil. El canvi accelerat en les sensibilitats socials, polítiques i religioses porten una disminució de les activitats tradicionals de l'associació i un gir ideològic de molts dels membres cap a posicions més a l'esquerra en l'àmbit polític i més avançades en l'àmbit teològic. (C.C.)

▶ Carlos López Pego, *La congregación de «Los Luises» de Madrid. Apuntes para la historia de una congregación mariana universitaria de Madrid*. Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció A los cuatro vientos, Bilbao 1999, 288 pàg.

▲ Jaume Grané, *Ejercicios espirituales per a joves*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Emaús, Barcelona 1999, 103 pàg.

Pregària i reflexió per als joves

Jaume Grané (Matadepera, 1947), rector de Sant Andreu de la Barca i consiliari de la JOC/JOBAC i de l'ACO, ha recopilat en aquest volum unes pautes de pregària i de reflexió, fruit de l'experiència de qui ha acompanyat durant uns quants anys un bon nombre de joves que han participat en uns exercicis espirituals. Segons Grané, els exercicis espirituals constitueixen per als nois i les noies una confrontació amb la seva vida i amb la paraula viva de Jesús. Una autèntica guia de revisió personal per avançar pel camí que ens proposa Jesús.

L'autor adverteix que el llibre està orientat als joves, tot i que el seu contingut també pot resultar molt suggeridor per al públic adult, i que no es tracta d'un llibre de lectura, sinó que aporta una sèrie de pistes per reflexionar amb calma. «S'ha procurat també que, tot seguint la inspiració de sant Ignasi de Loiola, es fessin els exercicis de manera que facilitessin el coneixement i la comprensió de l'Evangeli perquè, tot i saber que no s'han de confondre amb unes jornades de formació, ajudessin a ordenar i aprofundir els coneixements que els nois i noies tenen de l'Evangeli», escriu Grané al pròleg. (C.C.)

TINTORERIA BOHIGAS
Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

Necessitem grans persones per ajudar persones grans

Segur que no ens deixareu sols en aquesta gran tasca humanitària, d'acolliment a persones grans, us diem de tot cor: **molt agraïts**.

Sense el vostre ajut, no ens en sortirem.

Feu, si us plau, el vostre donatiu a qualsevol oficina de "la Caixa" al c/c 2100 0681 09 0100029142. O bé mitjançant un gir postal, un xec nominatiu o, fins i tot, venint-nos a visitar.

Associació Prudenci Miralles per a Ancians
Trafalgar, 39 - 5è - 08010 Barcelona - Tel. 932 681 867 - NIF: G-08862781

El llibre de la setmana

No deixar-se enganyar amb les paraules

Quan a certes hores, engegum la televisió als Estats Units, ens pot sorprendre una monja que, amb valentia, convenciment i dolçor, parla de la vida de qualsevol dels homes i les dones del seu país, com si ella la visqués de la mateixa manera.

Mare Angèlica és una peça bàsica a la televisió. I sorprèn. Sobretot perquè és una nació on pul·lulen els «predicadors televisius» d'èxit, que gesticulen i parlen molt, i en canvi ella, amb el seu hàbit franciscà, i amb un somriure etern d'autèntica filla de sant Francesc, parla, com si res, de tot el que és humà i diví, i deixa una reguera de pau i de serenitat a l'ànima.

Respuestas, no promesas, de la Madre Angélica és un llibre per donar l'autèntic valor a les coses, escrit com un assaig que reflecteix la trama que sosté qualsevol vida humana.

No s'ha de llegir com si fos un tractat de filosofia, de teologia o d'espiritualitat, sinó com un text de lectura que fa pensar amb profunditat i simplicitat sobre allò que és la sobrefaça de l'existència, i el que en realitat hi ha darrere seu. Per això contraposa les «promeses» a les «respostes». Perquè

l'home i la dona d'avui, per poc que s'aturin en la vida, no es conformen amb el que veuen, sinó que en busquen la raó. És una actitud òbvia de qualse-

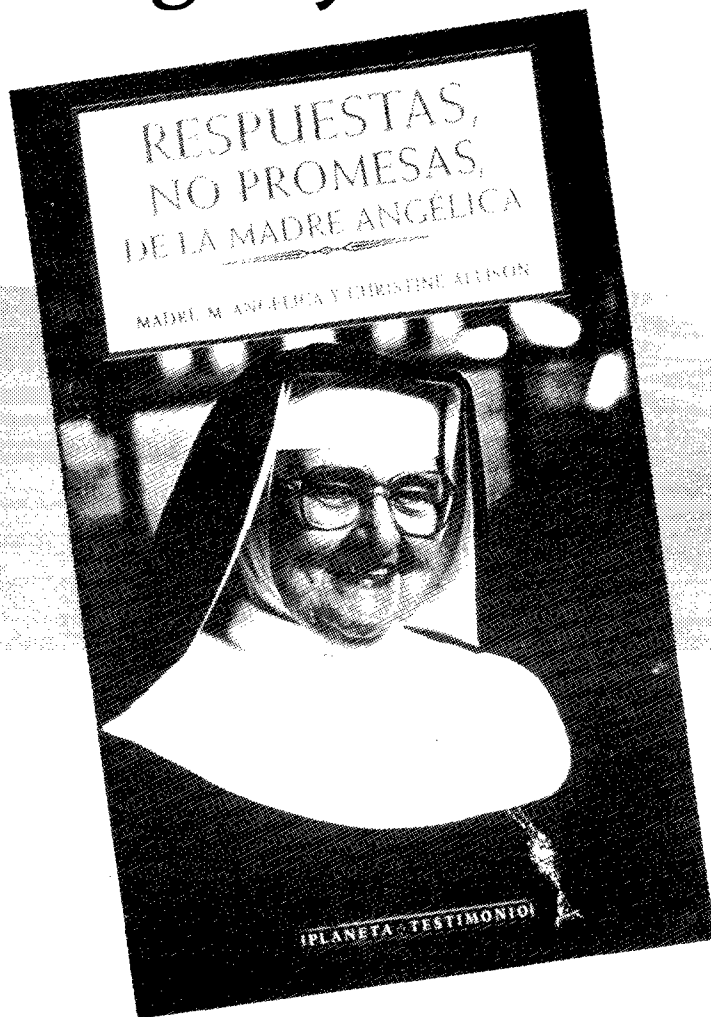
vol persona intel·ligent. El llibre de Mare Angèlica ens hi ajuda.

Se situa a les coordenades de la vida. Ella ha vist molt de cinema, i coneix a bastament els habitants dels gratacels o de les grans extensions de l'Oest. Sap que les aventures del Far West, amb les promeses dels «rius d'or», van ser molt fal·lases, tot i que estigui en l'origen de molts pobles nascuts de l'emigració d'aventurers de fortuna. I és precisament per això, i perquè no facin ressò d'un passat que moltes vegades pot ser discutible, els dona a conèixer les coordenades de la vida. I insisteixo, amb

paraules senzilles i una elocució persuasiva.

Llegir Mare Angèlica una estoneta, sense fer-ho gaire seguit per no esgotar aviat la seva lectura, és com estar enfront dels programes televisius breus, en els quals parla de tot com si estigués a casa nostra, al caliu de la llar, o a la brisa suau del l'aire condicionat. Perquè Mare Angèlica, abans que res, és d'alguna manera el ressò vivent del *Càntic de les criatures*, de Francesc d'Assís, però en versió americana.

Cristóbal Sàrrias

**Madre M. ANGÉLICA/
Christine ALLISON,**
*Respuestas, no promesas,
de la Madre Angélica.*
Planeta+Testimonio, Barcelona 1999,
241 pàg.

La sardana i la dansa

La sardana polifacètica

A Reus la colla sardanista Rosa de Reus prepara la celebració del seu trentadósè Aplec del Baix Camp, que se celebrarà el 19 de setembre al santuari de la Misericòrdia de Reus.

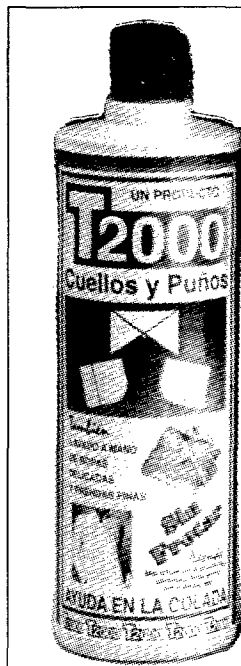
La proliferació d'aplec arreu de Catalunya pot haver creat la imatge errònia que aquest tipus d'activitat sardanística té tendència a anar a la baixa. Potser sí que és cert si es fa el càlcul sobre el nombre d'assistents. Per exemple, es podria fomentar aquest criteri si pensem en els aplecs de Calella, per als quals fins i tot s'organitzaven trens especials, però a part que hi havia un rerefons polític, cal pensar que amb els anys el nombre d'aplec ha crescut considerablement, i encara creix, i produeix un repartiment de públic que, lògicament, no és tan nombrós.

Actualment alguns aplecs es poden queixar d'aquesta assistència de públic mínima, però ignoren o no volen entendre, que avui, organitzar un aplec demana no simplement tantes cobles i tantes sardanes, sinó una integració més directament en el viure habitual de cada localitat, perquè adquireixi més interès o potser també perquè facilita les assistències col·lectives.

I és així com a l'enunciat de l'aplec de Reus hi podem trobar també altres activitats com la Tirada Intercomarcal de Bitlles, el Concurs de Colles Improvisades (ja molt esteses), el Concurs de Fotografia i el Taller de Bitlles, d'Escacs, de l'Esplai Albada i de Jocs Malabars, a part de l'exposició *Reus toca el cel*, sobre una expedició a l'Himàlaia que Reus prepara per a l'any 2000.

La sardana és amiga de tothom, i permet, per exemple, entre sardana i sardana, fer una tirada de bitlles.

Josep Ventura

**EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.**

T2000

**Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!**

Pensadors cristians del segle xx (1)

Edith Stein i la recerca apassionada de la veritat

El món actual necessita testimonis coherents i propers a la vida quotidiana per comprendre el missatge cristià. Edith Stein (1891-1942), una dona amb una formació integral en els camps del saber i de l'esperit, ens ofereix la possibilitat d'arribar al coneixement de

la veritat des d'un estil de vida senzill, i des de la coherència entre el pensament i l'actuació. El seu ric llegat intel·lectual ens obre les portes per conèixer com una persona no es conforma a trobar Déu amb la fe, sinó que també és capaç d'arribar-hi amb la raó.

l'agonia de Getsemaní i viure la solidaritat amb el poble jueu va esdevenir, per a la carmelita, una unitat indissoluble: «Sota la creu comprenia jo la sort del poble de Déu, que llavors es començava a entreveure. Vaig pensar: "Si comprenguessin que ells havien de carregar amb la creu de Crist en nom de tots els homes!" Certament, avui sé més bé què significa estar casada amb el Senyor en el signe de la creu» (*La Ciència de la Creu*).

Actualitat del seu pensament

La doctora Stein ens ha deixat un ric llegat intel·lectual en els onze volums de les seves obres completes. Avui dia la lectura dels seus escrits atreu innombrables persones cap a la fe de l'Evangeli. Una vegada i altra es reedita la seva biografia.

El pensament atractiu d'E. Stein es basa estretament en la icona del Déu-Veritat. Ella s'autoidentificava com a filòsofa cristiana, era defensora del neotomisme i del mètode fenomenològic. I els intenta compaginar (veure l'escrit *La fenomenologia de Husserl i la filosofia de Sant Tomàs d'Aquino*, 1929).

Defensora conseqüent de la dignitat humana, va fonamentar la visió de l'home com a imatge de Déu, *imago Dei*. A *Estructura de la persona humana* (1932-33), defensa de forma enèrgica la dimensió religiosa de l'ésser home i la seva referència a Déu. S'oposa radicalment a l'esperit ateu i a l'horizontalisme històric del seu temps. Una discrepància per la qual, ja el 1933, pagaria amb la pèrdua de la càtedra a l'Institut Alemany de Pedagogia Científica a Münster (Alemanya).

Més tard desenvoluparia les seves obres *Ésser finit i ésser etern* (reflecteix la necessitat de l'ésser humà de relacionar-se amb els altres en l'itinerari cap a Crist Salvador) i *La Ciència de la Creu* (estudi místic sobre sant Joan de la Creu, que subratllen el valor del silenci interior, «per deixar parlar a Déu» al cor de l'home).

En primer lloc la santa carmelita és una mística que toca de peus a terra. Pregària, fe, gràcia, amor fins al martiri... tot plegat li ve de l'acció de Crist en la seva ànima. I ens ho ensenya a través dels seus escrits. Per tot això, cal esperar que, algun dia no gaire llunyà, Edith Stein serà declarada doctora de l'Església.

Joan Manel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista
(stein@mixmail.com)

Una vida lliurada a l'estudi de la veritat

Amb la canonització d'Edith Stein (11/10/98), filòsofa i mística carmelita, s'endevina la voluntat del papa Wojtyła d'estimular el pensament catòlic en el llindar del segle XXI.

Primerament, E. Stein es presenta com un model de vivència del cristianisme. Una fe gens indiferent davant dels problemes que preocupen la persona humana. D'aquí la sorprenent riquesa de la seva vida i personalitat rere la recerca insaciable de la veritat. Neix a Breslau (Alemanya) al si d'una família dedicada al comerç. Jueva no practicant i agnòstica declarada, abans de la seva conversió al catolicisme (1922), va cercar el camí de la veritat en el camp intel·lectual. Les estades a les universitats de Breslau, Göttingen i Friburg van modelar la seva fisonomia intel·lectual. Es doctora en filosofia (1917) amb la màxima puntuació. Durant els anys acadèmics es troba amb teories diverses, des de la mecànica científiconatural (negació de l'esfera religiosa de l'home) fins a la fenomenologia de Husserl (1859-1938). Tot li servia per reflexionar sobre la realitat de les coses. Així, va anar forjant el propi pensament. I el fonamenta en el pensament fenomenològic, mentre desenvolupen, alhora, un mètode propi d'investigació.

Cap dels corrents intel·lectuals de l'època omplia el seu esperit. Fins que un bon dia (estiu del 1921) va arribar a les seves mans l'autobiografia de santa Teresa de Jesús. «Vaig començar a llegir, immediatament em vaig sentir captivada i no el vaig deixar fins al final. Quan vaig tancar el llibre em vaig dir: "Aquesta és la veritat"» (E. Stein).

Admirable coherència de pensament i de vida

Edith Stein no es conformava a trobar Déu amb el cor, sinó que també volia arribar-hi amb la raó. La seva fe viva la impulsaria a entrar al Carmel (1933), com la manera més adient de seguir Crist (després de prendre l'hàbit tria el nom monàstic de Teresa Benedicta de la Creu). És, des de llavors, quan la filòsofa alemanya entén que dur una

autèntica vida cristiana no significa de cap manera «abandonar tot el terreny i viure constantment pensant en Déu i en les seves coses. Vaig anar comprenent gradualment que al món s'espera de nosaltres una cosa diferent, i que precisament en la vida contemplativa no es pot perdre la connexió amb el món. Penso fins i tot que com més profundament algú es lliuri a Déu, més haurà de sortir de si mateix, en aquest sentit; és a dir, anar al món per dur-hi la vida divina» (*Assajos i meditacions*).

Sens dubte, E. Stein és model per a aquell cristià que no vol posar la llàntia sota una mesura, sinó que vol que realment il·lumini tota la casa. El dinamisme de la seva vida de fe es desbordava en l'activitat docent (impartint classes, conferències, escrivint articles...) i en la defensa dels drets de la dona en la societat i també en l'Església (veure el seu escrit *Problemes de l'educació de la dona*, 1932). A més, el seu

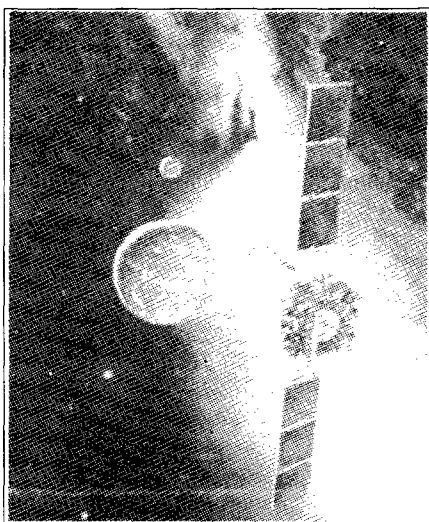

Edith Stein.

El telescopi espacial «Chandra»

Els mitjans de comunicació ho van fer saber fil per randa. El divendres, dia 23 de juliol, després de dues dilacions per falles tècniques, s'enlairava cap a l'espai el transbordador espacial *Columbia* «en una missió històrica per raons humanes i científiques». Les raons humanes eren que per primera vegada era una comandant, Eileen Collins, la que feia de cap de l'expedició, i les científiques que anava a posar-se en òrbita el telescopi *Chandra* de raigs X, que havia costat l'equivalent a 250.000 milions de pessetes, per a un funcionament d'uns cinc anys. El que no van explicar gaire, ni la televisió ni els diaris, era què és un telescopi de raigs X i per què té el nom de *Chandra*. Crec que els lectors habituals d'aquesta secció agrairan que ho expliquem una mica:

Les estrelles, a més de llum, poden emetre d'altres radiacions, i són de les més interessants les radiacions X (que són els raigs Röntgen) d'ona curtíssima, i per tant molt energètica, que només són emeses per estels molt especials i que manifesten com van evolucionant. Aquestes radiacions no les capta el telescopi òptic. Cal posar un detector específic. Però no a ran de terra perquè l'alta atmosfera (providencialment) ens fa de pantalla i no hi arriben. Se n'ignorava l'existència fins al 1962 que casualment un satèl·lit

Imatge del telescopi «Chandra» creada per ordinador.

artificial en captà una radiofont (la Sco X-1). S'han d'atrapar, doncs, amb aparells en òrbita, i si pot ser més enllà dels «cinyells de Van Allen» que amb les partícules carregades que contenen poden pertorbar l'observació. Per això el *Chandra* s'ha posat en òrbita el·líptica a una altitud que va des dels 10.000 km fins als 145.000 (gairebé un terç de la distància de la Lluna). Amb el telescopi *Hubble* (òptic) i el *Compton* (detector de raigs gamma) forma la triada dels aparells que ens donaran una visió més exacta del cosmos.

El nom de *Chandra* és en honor de Subramayan Chandrasekhar (1910-1995), astrofísic indi, que després d'estudiar a Madràs, es doctorà el 1944 a Cambridge i anà a exercir a EUA, on es nacionalitzà americà el 1953. Ha estat tingut per un dels més competents en l'estudi de l'evolució dels estels i dels processos originats pels «forats negres». Ha publicat llibres sobre aquests temes i rebé el premi Nobel el 1983. Com que va morir fa quatre anys i els seus companys astrofísics d'Amèrica l'apreciaven molt, en honor seu han posat el nom de «Chandra» (que és com l'anomenaven sempre, i no pel seu llarg nom) al telescopi que comprovarà el que ell havia previst teòricament.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

L'electricitat i els homes que l'han investigada

Hem vist que el corrent elèctric és un flux d'electrons, corpuscles misteriosos que també es poden manifestar com a ones, segons ens ensenyà Louis De Broglie el 1923. Ara bé: per què corren els electrons? La resposta és senzilla: perquè són atrets per les càrregues positives. I què són les càrregues positives? Es poden definir com a àtoms incomplets que no tenen l'embolcall amb tots els electrons que els corresponen, ja que qualsevol àtom té en el seu nucli un nombre determinat de càrregues positives (el seu nombre atòmic) que exigeix per trobar-se en estat neutre (o sigui no excitat elèctricament) un nombre igual d'electrons a la perifèria; quan la quantitat d'aquests és inferior a la corresponent, l'àtom diem que és un ió, o bé que està ionitzat, i aleshores es troba carregat positivament, cosa que li dona una força d'atracció respecte dels electrons que se li posin a la vora (si tingués, al·l'invés, algun electró de més, seria un ió negatiu). Tot això que diem són les consideracions que es feien els físics de la dècada dels anys vint. I amb un interrogant ben gros: per què no hi ha simetria entre el que fa de suport de les càrregues negatives i el de les positives? La massa dels electrons ja se sabia (pels càlculs que havia fet Millikan el 1911, com diem al cap. 27) que era molt més petita (milers de vegades inferior) que la que tenia el nucli carregat positivament. Si són iguals, però de sentit oposat, les càrregues elèctriques de nucli i embolcall, per què les masses corresponents són tan diferents? Cal afegir aquí que, en aquest moment de la nostra història, encara no s'ha descobert la constitució del nucli atòmic compost de protons i neutrons. Els neutrons es descobriren el 1932. El 1919 hom creu que el nucli només conté partícules amb càrrega positiva, de les quals no s'ha pogut saber la massa; partícules que ja reben el nom de *protons* (d' *protós*, primer, en grec; per ser considerades les primeres partícules, fonamentals de tot el que és matèria). Els posà aquest nom Ernest Rutherford (1871-1937) l'any 1914. Quan el 1919 Rutherford aconseguí trobar una primera aproximació de la

36 L'electricitat de signe positiu i els seus misteris

massa del protó i es veu que hi ha elements que pesen més que el que els pertocaria pels protons que tenen, la cosa s'arregla dient que al nucli hi ha també electrons que neutralitzen alguns protons. I la falta de simetria entre els suports materials de les càrregues elèctriques de diferent signe segueix.

Un anglès amant de la simetria ho vol resoldre

Es deia Paul Adrien Maurice Dirac (1902-1984). Començà estudiant enginyeria elèctrica a Bristol, però després canvià d'idea i es graduà en matemàtiques a Cambridge. El 1926 n'obtenia el doctorat. I el 1932 ja n'era catedràtic a la mateixa universitat com a professor lucasià (o sigui ocupant el lloc que havia tingut Newton). Com que només tenia trenta anys i desitjava fer esport sortia a jugar a l'hora d'esbarjo i de vegades hi havia estudiants que el prenién per un alumne més. La sorpresa era quan s'assabentaven que ocupava la preuada càtedra de més rellevància de Cambridge. Li deien el professor PAM, per les tres inicials dels seus noms de pila.

Quan De Broglie publicà la seva tesi, s'hi interessà, com també ho havia fet Schrödinger, i en deduí unes equacions que expressaven matemàticament aquesta misteriosa propietat dels electrons de ser ona i partícula alhora. Però encara va fer més. Posant com a principi natural que en tot hi ha d'haver simetria, resultava que un electró podia tenir, segons Dirac, dos tipus diferents d'estats energètics, un de positiu i un de negatiu. Més encara, que igualment havia de passar això en el protó. Les partícules iguals en massa, però amb càrregues oposades, s'anomenaren antipartícules. Tot això ho exposà el 1930. Eren les equacions del físic anglès una expressió de la realitat

de la natura? No podia pas afirmar-ho sense comprovació experimental. En el fons de la qüestió hi havia allò que la natura obeeix lleis matemàtiques senzilles i a Einstein, per exemple, li havia sortit bé creure-ho així, quan va idear, sense cap prova experimental, la teoria generalitzada de la relativitat. Va ser després de formular-la, que van anar arribant les comprovacions, que entusiasmarren els seus partidaris. Passarà el mateix amb les equacions de Dirac?

I un americà troba que Dirac no s'equivocava

Carl David Anderson (1905-1991) va néixer a Nova York. Va estudiar al *California Institute of Technology*, on obtingué el títol de doctor el 1930, el mateix any en què Dirac formulava les seves equacions. Després es quedà al mateix Institut col·laborant amb Millikan en l'estudi dels raigs còsmics. Per estudiar les partícules que ens n'arriben tenia l'instrument que l'escocès Charles T. R. Wilson (1869-1959) havia inventat: la cambra de boira. Consistia en un recipient tancat ple de vapor d'aigua fins a molt a prop de la saturació, el qual podia detectar ions que hi penetressin, perquè s'hi formava un rastre de petites gotetes al llarg de la trajectòria. Havia servit per «veure» els raigs alfa i beta emesos pel radi o qualsevol altre element radioactiu.

Anderson perfeccionà la cambra de Wilson intercalant-hi una làmina de plom que frenava en part la trajectòria dels ions vinguts del cosmos i permetia veure millor les diferències de trajectòries. Posant-hi un camp elèctric adequat es podia mesurar la càrrega dels ions que apareixien a la pantalla. Era l'any 1932 quan Anderson anava enregistrant partícules vingudes dels astres i es trobà amb la gran sorpresa que a la

cambra hi aparegueren en un cert moment dues trajectòries exactament simètriques, cosa que demostrava que eren de la mateixa massa, i que presentaven càrregues elèctriques oposades. La massa que els corresponia era indubtablement la que té un electró. No hi havia dubte. Acabava de «veure» un electró positiu! La teoria de Dirac era certa. A la natura existeix el simètric de l'electró. Vingut del cel, però real.

Li posà el nom de *positró* (algú suggerí que era millor dir-ne *positó*, sense la *r*, però la proposta acabà sent abandonada). També va dir que seria millor anomenar *negatró* l'electró ordinari, però aquesta nomenclatura no tingué èxit. Així doncs, els positrons són les antipartícules dels electrons.

No s'acabaren aquí les troballes d'Anderson amb la seva cambra de boira. També trobà en els raigs còsmics unes partícules de més massa que els electrons però no tanta com els protons, que acabaren anomenant-se *mesons*. Això era un avenç de la ciència però una nova complicació per entendre com està feta la matèria. No toca ara parlar de fins on va portar tot això en el coneixement del món subatòmic. Diguem, només, que a Anderson se li concedí el premi Nobel de Física el 1936 per les seves troballes. Dirac també l'havia rebut el 1933, compartint-lo amb Schrödinger.

I de l'antiprotó, què? Aquest va costar més de ser detectat. Va ser un físic italià qui ho aconseguí, Emilio Segrè (1905-1989). I aquesta vegada no vingué del cosmos sinó que s'obtingué en un laboratori terrestre. Segrè, natural de Tivoli, doctor per la universitat de Roma el 1928, s'havia traslladat a Amèrica el 1944, on adquirí ciutadania americana, i es posà a treballar amb el bevatró, accelerador de partícules acabat de construir a la universitat de Califòrnia. Aquí va poder anunciar, col·laborant amb Owen Chamberlain, el 1957 que en l'accelerador s'havien format antiprotons (partícules de massa com el protó, però amb càrrega negativa) gràcies a l'impacte sobre àtoms de cobre de protons de molt alta energia. Segrè i Chamberlain tingueren la recompensa del premi Nobel de Física del 1959.

RÀDIO

Des de les 02.15 a les 07.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 07.05 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emet informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Estampes quotidianes* (personatges). Presentat per Bàrbara Arqué i Enric Nogueras.
23.00-00.00 *Música retrobada* (música de tots els temps). Presentat per Josep Teix.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimarts

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *La cova del country* (música country). Presentat per Rafael Corbi.
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat per Teresa Pou.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Dial de somnis* (cançons). Presentat per Txell Bonet i Maria Sierra Rodríguez.
23.00-00.00 *Radioema* (espai de poesia). Presentat per Mar Cortés.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Cafè internacional* (música i reflexió). Presentat per Àngel Rodríguez.
23.00-00.00 *Bolero & companyia* (clàssics del Bolero i altres gèneres llatinoamericans). Presentat per Maria Fitó.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-23.00 *Ens diran que no* (magazine d'estiu). Presentat per Roger Serra i Xavi Puig.
23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat per Josep Chavarría i Xavier Cazeneure.
23.00-23.30 *Track 0* (música catalana). Presentat per Gisela Puntí.
23.30-00.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
22.00-22.10 *Mar de claror* (catequesi). Presentat per Rosa Deulofeu.
22.10-23.30 *Passió pel cant* (òpera). Presentat per Antoni Roig.
23.30-00.00 *Tercer mil·lenni* (espai de reflexió). Presentat per Cristina Orduña.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Desconnexions de Ràdio Estel

Dilluns

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dimarts

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dimecres

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dijous

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*
21.30 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Diumenge

- 08.30 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)

«Pueblo de Dios» ens mostra la feina que Càritas espanyola porta a terme a Somaliland.

TELEVISIÓ

Diumenge 5

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
«Exposición Sevilla islámica» (comunitat musulmana).
09.30 *Pueblo de Dios*
«Somaliland, un país imaginario.»
Somaliland no està reconegut com a estat per cap país del món. Tot i que viu en pau, és un lloc víctima de la sequera i de la fam. Càritas espanyola porta una gran tasca i ajuda a la seva reconstrucció.
10.00 *Últimas preguntas*
10.25 *Testimonio*
«Jesús en medio de sus discípulos».
10.30 *Santa Missa*
Amb la participació de la Coral Vila-sacra (Alt Empordà, bisbat de Girona), sota la direcció

d'Holger Stein.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

Dilluns 6

- 17.15 *Pueblo de Dios*

Dissabtes

- 09.20 *Signes dels Temps*
No hi ha programa fins a la segona quinzena de setembre.

Cada divendres

- 20.30 *Creure avui*
No hi ha programa fins a mitjans de setembre.

Creure avui repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

- 21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada divendres

- 22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez. (El programa es tornarà a emetre a finals de setembre).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13°
Est - Trasponder 54 - Frecuencia 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Francesc Rosaura).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo*. Tots els divendres, a les 15.05h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 14.30h, *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 10.05h *Iglesia noticia*; 14.30h *Letra y música*; 22.05h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 14.30h *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Letra y música*; 15.05h *Espejo del tercer mundo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos de Dios*. Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure

millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÉ INTERNACIONAL: aquest programa tornarà a l'octubre; tot i que algunes emissores reediten programes ja emesos.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A l'estiu s'emeten noves seccions.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 15.05h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h.

* L'emissió que es realitza a les 15.05 a **Onda Rambla Girona** és un resum d'*Església Viva* dins el magazine *Tarda de Tots* d'aquesta emissora.

LA COVA DEL COUNTRY programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gospel blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbí. (El programa es tornarà a emetre a partir de l'octubre).

Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu de Sant Joan** (Sant Joan de les Abadesses) (107.4 FM) dilluns 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. (Durant el mes d'agost el programa no s'emet i tornarà al setembre). L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84-Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

PUNT DE TROBADA magazine setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. (El programa es tornarà a emetre a partir de l'octubre).

ALTRES PROGRAMES DE RÀDIO

Retransmissió en directe de la *Missa dominical*. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.10h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

* **Ona Jove de Riudellots** retransmet també la missa els dissabtes a les 20.30 i de dilluns a divendres a les 8.00.

Llagostera Ràdio (105.7 FM) *La veu de la parròquia*, diumenge 10.00 matí.

Ràdio Dos.84-Hostalric (105.8 FM) *Antena familiar*, dissabte 14.00h.

Ràdio Tordera (107.1 FM) *La veu de la parròquia*, dissabte 9.05 matí.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte i diumenge a les 14.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte i diumenge a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.30 a 21.30 *Càritas a la ràdio*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gadesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldesona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc. **RÀDIO D'ELTA** (FM 107.6) - Dimecres a les 15.00h *La veu de les parròquies*, que conté les seccions *Notícies de les parròquies*, *Paraules de Vida*, *Notícies de l'Església*, *reportatges i entrevistes*, *ONG voluntariat* i *comentari de l'Evangeli*.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

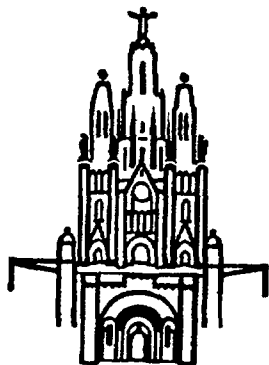
Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.
Adreceu-vos a Rosa Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

SETEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A SANT MIQUEL ARCÀNGEL

Barcelona

• **MISSA EXPIATÒRIA.**— El 3 de setembre, inici del curs al temple del

Sagrat Cor del Tibidabo. A les 17.30, sortida d'un autocar des de la plaça de Lesseps cap al temple; a les 18.00, rosari, vespres i benedicció; a les 18.45, silenci i adoració; a les 19.00, missa d'expiació, i a les 19.45, tornada a la plaça de Lesseps.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL.**— A partir del 6 de setembre és oberta la secretaria per a les

matrícules corresponents al curs 1999-2000. Cursos del pla d'estudis general (inici el 18 d'octubre); seminaris d'aprofundiment (inici el 8 d'octubre); formació per a la vida consagrada (inici el 2 d'octubre). Horari: de dilluns a dijous, de 19.00 a 21.00. Seminari Conciliar, c/ Diputació, 231, tel. 934 514 942 - Barcelona.

• **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DE NÚRIA.**— El 8 de setembre, festa

patronal. Predicarà l'homilia Mn. Andreu Masdeu Barberà, rector de Sant Pere de les Puel·les. Horari de misses: matí, 7.30, 10.30 i 13.00; tarda, 20.00, missa solemne. Acabades les misses, veneració de la imatge de la Verge al seu cambril. C/ Bon Pastor, 7-9 - Barcelona.

MUSEU DE VILAFRANCA

• **MUSEU DE VILAFRANCA.**— Fins al 12 de setembre, es poden visitar dues

exposicions: els quadres de l'artista Frisón i els gravats i ex-libris de Mercè Insenser. Plaça Sant Jaume, 1 - 08720 Vilafranca del Penedès, tel. 938 900 582.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS A MONTSERRAT.**— L'Obra dels Exercicis Parroquials (OEP) organitza dues tandes en complet recés. La primera, del 13 al 17 de setembre, per a homes i dones; la segona, del 20 al 24 de setembre, adreçada exclusivament a la població femenina. Totes dues seran dirigides pel jesuïta P. Lluís Delsors. Per a inscripcions: OEP, c/

PREGUEM AMB EL PAPA JOAN PAU II

Aquest mes de setembre, el Papa ens demana pregàries perquè tots els qui treballen en els mitjans de comunicació social siguin cada vegada més conscients de la seva responsabilitat i s'esforcin activament a respectar la dignitat de tota persona humana, creada a imatge i semblança de Déu Pare.

La població viu pendent dels mitjans de comunicació, sobretot de la televisió. La companyia en la soledat, la informació, la reflexió i l'entreteniment, depenen dels mitjans. Per això, és tan gran la responsabilitat dels gestors d'aquests mitjans. L'augment de la violència en aquests mitjans influeix en l'augment de la violència en la nostra vida social. L'augment de la solidaritat amb els països del Tercer Món és fruit dels reportatges sobre la misèria en què viuen aquests pobles. Bona part de la responsabilitat recau sobre la mateixa audiència que amb la seva atenció valora els programes i el missatge que transmeten. Si el públic rebutja un programa, el programa desapareix. Si l'accepta, el programa es consolida.

Intenció missional

El Papa també ens demana pregàries perquè als milions de refugiats, sobretot d'Àfrica, els sigui repartit el pa de la Paraula de Déu i els sigui garantit un projecte eficaç d'assistència i promoció humana.

L'allau de milers de refugiats ha estat, per a les comunitats cristianes d'Àfrica, un repte i una prioritat pastoral. És conseqüència del manament de Crist sobre l'amor als germans. Els emigrants busquen un país acollidor que els ajudi a suavitzar el sofriment de l'exili, han de trobar un lloc en les comunitats que els han acollit. La nostra fe seria una il·lusió vana si no es reflectís en les obres d'amor al proïsme que les circumstàncies ens exigeixen. Cal prendre iniciatives eficaces per tal d'ajudar els exclosos de la convivència humana per raons de raça, de religió o d'idees polítiques. Aquest és el testimoni de Crist que el món espera de nosaltres.

Antoni M. Serrallonga, s.j.

Encara no tens la teua carpeta?

Catalunya Cristiana
et regala una carpeta
perquè col·leccionis
les receptes
de la tieta Montserrat.

Envia 225 ptes. en segells
de correus, indicant el nom
i el domicili, i te l'enviarem
a casa, o vine a buscar-la
a les nostres oficines:

Catalunya Cristiana
c/ Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Para más información,
tel. 934 905 988

«Tot allò ben plantat
no serà mai arrencat.
Tot allò que està ben abraçat
no es deixarà anar mai.»

Després de les vacances d'agost, el nostre local torna a obrir les seves portes a partir de l'1 de setembre, amb l'horari següent:

Matí: Dilluns de 10 a 12 h.
Dimecres i divendres de 9.30 a 11.30 h.
Tarda: Dilluns i dimarts de 18 a 20 h.
Dimecres i dijous de 19 a 21 h.

Per a més informació: Tel. 934 562 331.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

Rincón del Silencio
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?
100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpna@ctasa.es

Des del carrer

L'Església de Girona compta des de fa poc temps amb un nou servei que aglutina la tasca que es fa en l'àmbit penitenciari. El seu delegat i capellà de la presó de Girona, Enric Tubert, creu que els cristians «encara han de superar mirades simplistes pel que fa als interns». Aquest nou secretariat era una vella reivindicació a la diòcesi que s'ha acomplert després de les Jornades de Pastoral celebrades ara fa un any a Girona.

Enric Tubert, delegat del Secretariat de Pastoral Penitenciària de la diòcesi

«Volem desvetllar als cristians la problemàtica de les presons»

—Què ofereix aquest nou secretariat, fruit del Pla diocesà de Pastoral?

—Vol desvetllar la consciència de la problemàtica de les presons a les comunitats cristianes. Hi ha gent que encara té molts prejudicis i encara ha de superar mirades simplistes a unes persones que formen part del nostre teixit social, tot i que les tenim al marge. Estan a la presó per desestructuracions socials i personals, i ho hem de mirar amb clau evangèlica a partir de les actituds de Jesús. El secretariat vol ajudar a tenir present aquesta dimensió dins les comunitats cristianes i dins les Càritas parroquials o grups d'acció social i vol incidir en els centres atenent els interns no només pel que fa al culte o a la sacramentalització sinó amb una atenció a la seva fe, una defensa dels seus drets, sobretot

dels més desprotegits i pobres. Col·laborem també en activitats de formació i cultura.

—Quina relació tenen amb els familiars dels presos?

—Aquest és un dels punts que treballarem més. Volem conscienciar les comunitats cristianes i aconseguir que les Càritas que s'ocupen d'alguna d'aquestes famílies estiguin assabentades del procés del pres, dels permisos, de quan surti... Pretenem que hi hagi un seguiment dels casos concrets. En aquest sentit, el voluntariat d'avui procura estar en aquesta línia que potser ja es feia abans però ara es coordina millor. El voluntariat pioner es va centrar molt en la formació dels interns, i avui encara hi ha professors voluntaris però no és una tasca fixa. Hi ha, això sí, gent que ve puntualment a fer alguna classe o a presentar algun

taller o activitat. Des del CCU (Centre Cristià dels Universitaris) es fan algunes activitats de tarda a la presó.

—El pres se sent abandonat per la societat i per l'Església?

—Els interns viuen aïllats de la societat i l'Església. En part és fruit de l'actual sistema penitenciari, que tot i que ha millorat i avançat molt, té encara molt camí per recórrer. Cal que acostem més la problemàtica de la presó a la societat i que la societat i l'Església s'acostin més a la presó. Nosaltres ho intentem i ho volem desvetllar en els creients. La nostra intenció és que les comunitats cristianes vagin adquirint les actituds de Jesús envers els interns i no tinguin la mentalitat, encara vigent, del «qui la fa la paga».

Miriam Díez i Bosch

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Sortits del Pare (7)

El Pare nostre

Charles Peguy, quan descobreix vivencialment la paternitat de Déu, esclata d'alegria: «El Pare nostre», diu, «ha il·luminat la faç de la terra». I enllaça la idea de pare amb la d'una certa fragilitat: Déu resulta «atacat» pel Pare nostre... El poeta posa en boca seva aquestes paraules: «Pare nostre que esteu en el cel... Evidentment, quan una persona ha començat així... quan m'ha engegat aquests tres o quatre mots... després pot dir-me el que vulgui. Reconec que estic desarmat. Prou ho sabia el meu fill, ell que tant ha estimat els homes...»

Amb aquesta llibertat poètica, Peguy intueix sense que l'importi massa la precisió teològica —la nova imatge que pren Déu amb l'encarnació. El Fill és dins la humanitat. Hi ha vingut a cercar els qui van dispersos pel món —els pròdigs— i a fer-ne una sola cosa amb ell, com el cep i les sarments. Els qui l'acolliran i creuran, amb Ell esdevindran també fills (cf. Jo 1:12) i amb Ell diran el Pare nostre.

Imitant Peguy, podríem dir que també els homes i dones ens sentim desarmats davant un Déu que tant ha estimat el món que li ha enviat el seu Fill, no per condemnar-lo, sinó per salvar-lo (cf. Jo 3:16-17). I que, després que Ell s'ha deixat dir aquests tres o quatre mots entranyables, ja no

podem demanar-li qualsevol cosa... Guiats per Jesús, pensem en el seu Nom, en el seu Regne, en la seva Voluntat. És a dir, pensem, en primer lloc, en Ell. I li adreçem tres peticions progressives que en fan una de sola: que el Pare sigui conegut i reconegut; que ens arribi el seu Regne, el projecte anunciat per Jesús; que ja ara la seva Voluntat vagi transformant la terra segons el model del cel nou i la terra nova (Ap 21:1).

Som lluny d'algunes formes primàries d'oració que semblen voler portar Déu als nostres plans, més que no pas integrar-nos nosaltres en el seu disseny salvador. El Pare nostre, en canvi, ens fa buscar primer el que Déu vol, segurs que les altres coses ens seran donades de més a més (cf. Mt 6:33).

D'aquestes, la segona part de l'oració del Senyor n'esmenta quatre: el pa de cada dia, el nostre, no només el meu; el perdó dels pecats, al qual només podem aspirar si nosaltres també perdonem; vèncer les temptacions, com les va vèncer Jesús al desert; ser alliberats de tot mal i del maligne.

Ara mateix

Impromptu

La Festa Major de setembre

Després de la Mare de Déu d'agost, l'Assumpció, ve la Mare de Déu de setembre, el dia 8, dedicat al Naixement de Maria. I en aquest dia no és pas curt el nombre de ciutats, viles o pobles que celebren la seva Festa Major. Passa de la seixantena.

És que la devoció a la Mare de Déu ha estat, i és, encara que no ho sembli, intensa i popular. Moltes muntanyes de la nostra terra són coronades per l'ermita o santuari de Maria, que pren el nom del lloc perquè precisament allí va néixer l'advocació particular, centenàries i mil·lenàries algunes, com la Mare de Déu de Núria.

Sembla com si en un temps passat tothom volgués tenir la seva «marededéu» pròpia, que no els la prengué ningú, perquè era seva i només seva. Per això, arreu de Catalunya trobem tants santuaris dedicats la Mare de Déu. Des del de les Ares, al cim de la Bonaigua, al de la Misericòrdia de Canet; des de Núria passant per Bellmunt, Cabrera, els Munts, la Gleva, fins al Vinyet de Sitges. Des del Salgar, al Miracle, i a Solsona... I tants i tants altres. No cal dir Montserrat i la Mercè, amb diada pròpia per raó dels seus patronatges. I tantes dones que es diuen Montserrat, Núria, Queralt, Ares, Vinyet, etc.

Arreu de la nostra terra es respira la salutació angèlica: *Déu vos salve, Maria, plena de gràcia...* I dispensadora de gràcies per a tots aquells que la invoquen.

Oriol Camps